



## GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1403 - 1353/1

Chișinău

23 noiembrie 2011

### Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă transmitem spre examinare, în mod prioritar, proiectul legii insolabilității (autor – Ministerul Economiei), aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 874 din 22 noiembrie 2011.

*Anexă:*

*Hotărîrea Guvernului nr. 874 din 22 noiembrie 2011 (în două limbi) – 4 file;*

*Proiectul legii insolabilității (în două limbi) – 333 file;*

*Nota informativă (în două limbi) – 15 file.*

Prim-ministru

Vladimir FILAT





# GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 874

din 22 noiembrie 2011

Chișinău

## Pentru aprobarea proiectului legii insolvențării

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul legii insolvențării.

Prim-ministru

VLADIMIR FILAT

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,  
ministrul economiei

Valeriu LAZĂR

Ministrul justiției

Oleg Efrim

Proiect

## PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

### LEGEA

#### insolvabilității

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

#### Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

##### Articolul 1. Scopul și domeniul de reglementare

(1) Scopul prezentei legi este instituirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii de faliment a debitorului și distribuirea produsului finit.

(2) Prezenta lege este aplicabilă persoanelor juridice, indiferent de tipul lor de proprietate și forma juridică de organizare, întreprinzătorilor individuali, inclusiv titularilor de patentă de întreprinzător, societăților de asigurări, fondurilor de investiții, companiilor fiduciare, organizațiilor necomerciale, înregistrate în Republica Moldova în modul stabilit. Prezenta lege nu se aplică băncilor.

(3) Statul, unitățile administrativ-teritoriale și persoanele juridice de drept public nu sînt subiecte ale insolvabilității.

(4) Procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și ale prezentei legi.

##### Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

administratorul insolvabilității – persoană desemnată în condițiile prezentei legi pentru supravegherea și/sau administrarea debitorului în perioada de observație, în cadrul procesului de insolvabilitate și/sau pe durata restructurării în conformitate cu competențele stabilite de prezenta lege;

convertire a datoriilor în acțiuni – transformare în acțiuni a datoriilor întreprinderii la cererea creditorilor ei;

creditor – persoana fizică sau juridică care detine un drept de creanță asupra patrimoniului debitorului și care poate face dovada creanței sale față de patrimoniul debitorului, în condițiile prezentei legi;

creditori garanțai – clasă de creditori ale căror creanțe față de debitor au apărut înainte de intentarea procesului de insolvabilitate și sînt asigurate prin garanții reale în conformitate cu legea;

creditori chirografari – clasă de creditori ale căror creanțe față de debitor au apărut înainte de intentarea procesului de insolvabilitate și nu sînt asigurate prin garanții;

creditori ai masei – clasă de creditori ale căror creanțe față de debitor au apărut după intentarea procesului de insolvabilitate și se execută în prealabil în mod curent pe măsura apariției lor;

consumator captiv – consumatorul care, din considerente tehnice, economice sau de reglementare, nu poate alege furnizorul;

debitor – orice persoană indicată la alin. (2) art. 1, care are datorii la plata creanțelor scadente, inclusiv a creanțelor fiscale, și împotriva căreia a fost depusă în instanța de judecată o cerere de intentare a unui proces de insolvabilitate;

incapacitate de plată – situație financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a-și executa obligațiile pecuniare scadente, inclusiv obligațiile fiscale. Incapacitatea de plată este, de regulă, prezumată în cazul în care debitorul a încetat să efectueze plăți;

insolvabilitate – situație financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea de a-și onora obligațiile de plată, constatată prin act judecătoresc de dispoziție;

întreprinderea în dificultate financiară – întreprinderea al cărei potențial de viabilitate managerială și economică se află într-o dinamică descrescătoare, dar al cărei titular execută sau este capabil să execute obligațiile exigibile;

lichidator – persoană desemnată în condițiile legii să conducă activitatea debitorului în cadrul procedurii de faliment atât în procedură generală, cît și în cea simplificată, în conformitate cu competențele stabilite de prezenta lege;

lichidare a patrimoniului – procedură aplicabilă debitorului în cadrul procesului complex al insolvabilității care constă în valorificarea masei debitoare în vederea obținerii de mijloace bănești pentru satisfacerea creanțelor creditorilor;

moratoriu – amînarea, pe un anumit termen, a îndeplinirii obligațiilor pecuniare de către debitor;

masă credală – pasivul constituit din totalitatea obligațiilor debitorului insolvabil față de creditori;

masă debitoare – toate bunurile, inclusiv mijloace bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, aflate în proprietatea debitorului la data intentării procesului de insolvabilitate, dobîndite sau recuperate pe parcursul acestuia, cu excepția bunurilor care, potrivit legii, nu sînt pasibile de executare silită;

obligații de plată curente – impozite, taxe și alte obligații de plată, credite și dobînzii aferente, majorări de întîrziere (penalități), calculate din momentul intentării procedurii;

obligație fiscală – obligație de a plăti impozite, taxe și alte plăți la bugetul public național în modul și în condițiile stabilite de legislația fiscală;

obligație pecuniară – obligație a debitorului de a plăti creditorului o anumită sumă de bani în baza unui contract sau în baza unei obligații extracontractuale;

poprire – procedură prin care administratorul insolvenței/lichidatorul urmărește bunurile sau sumele datorate debitorului de către o a treia persoană;

procedura colectivă – procedură în care creditorii recunoscuți și validați participă împreună la urmărirea și recuperarea creanțelor lor, în modalitățile prevăzute de prezenta lege;

perioada de observație – perioadă cuprinsă între data admiterii cererii introductive spre examinare și data intentării procedurii de insolvență, sau data confirmării planului de restructurare sau, după caz, a intrării în faliment;

procedura falimentului – procedura de insolvență concursuală colectivă și egalitară care se aplică debitorului în vederea lichidării patrimoniului acestuia pentru acoperirea pasivului, fiind urmată, după caz, de radierea debitorului din registrul în care este înregistrat;

procedura de restructurare – una din procedurile de insolvență ce se aplică debitorului și care presupune întocmirea, aprobarea, implementarea și respectarea unui plan complex de măsuri de remediere financiară și economică a debitorului și/sau de valorificare a masei debitoare, numit plan de restructurare a debitorului, în vederea achitării datoriilor acestuia, conform programului de plată a creanțelor;

program de plată a creanțelor – tabelul de creanțe inclus în planul de restructurare care cuprinde cuantumul sumelor pe care debitorul se obligă să le plătească creditorilor, prin raportare la tabelul definitiv de creanțe, la fluxurile de mijloace bănești aferente planului de restructurare și termenele la care debitorul urmează să plătească aceste sume;

procedura generală de insolvență – procedura prin care debitorul, intră, după perioada de observație, succesiv, în procedura de restructurare și în procedura de faliment, sau separat, numai în restructurare sau doar în procedura de faliment;

procedura simplificată de insolvență – procedura prin care debitorul, intră direct în procedura de faliment, fie după o perioadă de observație, fie o dată cu deschiderea procedurii de insolvență;

procedura accelerată de restructurare – procedura prin care debitorul după perioada de observație intră direct în procedura de restructurare;

restructurare – proces de realizare a unui set de măsuri financiare, organizatorice, operaționale și juridice, inițiate de proprietarul întreprinderii, de acționarii, asociații (membrii) și/sau de managerul ei, de creditorii sau de autoritățile publice centrale și locale, orientate spre remedierea financiară și economică a întreprinderii pe bază de capitalizare și reorganizare, schimbare a structurii activelor și modificare a procesului operațional de producție;

supraîndatorare – situație financiară a debitorului, a cărei răspundere este limitată prin lege la valoarea patrimoniului lui, în care valoarea bunurilor nu mai acoperă obligațiile existente ale acestuia;

tabelul preliminar de creanțe – tabelul care cuprinde toate creanțele născute înainte de perioada de observație, înregistrate de către administratorul provizoriu în urma verificării acestora. În tabel se menționează atât suma solicitată de către creditor, cât și suma acceptată și rangul de prioritate;

tabelul definitiv de creanțe – tabelul care cuprinde toate creanțele asupra patrimoniului debitorului la data deschiderii procedurii, inclusiv cele acceptate în tabelul preliminar, precum și creanțele admise în urma soluționării contestațiilor. În acest tabel se arată suma solicitată, suma admisă și rangul de prioritate a creanței;

tabelul definitiv consolidat – tabelul care cuprinde totalitatea creanțelor ce figurează ca admise în tabelul definitiv de creanțe, precum și cele rezultate în urma soluționării contestațiilor.

### **Articolul 3. Modalitatea de depășire a insolvenței întreprinderilor**

Insolvența întreprinderilor se depășește prin proces judiciar complex, care combină în special perioada de observație, procesul general de insolvență continuată prin procedura de restructurare sau de faliment a debitorilor insolvenți, sau alte proceduri stabilite prin prezenta lege și se intenționează de instanța de judecată.

## **Capitolul II INTENTAREA PROCESULUI DE INSOLVENȚĂ ȘI PARTICIPANȚII LA PROCES**

### **Secțiunea 1 PRINCIPII GENERALE**

#### **Articolul 4. Participanții la procesul de insolvență**

(1) Participanții la procesul de insolvență sînt: administratorul provizoriu, administratorul insolvenței, lichidatorul, creditorii, adunarea creditorilor, comitetul creditorilor, alte organe și persoane stabilite de prezenta lege.

(2) Organele și persoanele prevăzute la alin.(1) al prezentului articol trebuie să asigure efectuarea cu rapiditate a actelor și operațiunilor prevăzute de prezenta lege, precum și realizarea în condițiile legii a drepturilor și obligațiilor celorlalți participanți la aceste acte și operațiuni.

#### **Articolul 5. Competența instanței de judecată**

(1) Cererea de intentare a procesului de insolvență se examinează de către instanța de judecată (instanța de insolvență) în circumscripția căreia se află sediul debitorului, în conformitate cu competența jurisdicțională stabilită de Codul de procedură civilă și prezenta lege.

(2) Instanța de insolvență, dispune de competență exclusivă la judecarea în cadrul procedurii de insolvență a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la



(2) Instanța de judecată poate dispune publicarea dispozitivului hotărârilor și în ziarele locale din zonele unde debitorul își are sediul sau sînt concentrate sediile celor mai mulți creditori, precum și prin Internet sau prin alt sistem electronic.

**Articolul 8.** Recursul împotriva hotărîrilor și încheierilor instanței de judecată

(1) Hotărîrile și încheierile instanței de judecată care aplică procedura de insolvabilitate, pot fi atacate numai cu recurs și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

(2) Recursul nu suspendă executarea hotărîrilor și încheierilor instanței de judecată, dar pot fi suspendate de instanța de recurs, în cazuri excepționale, la cererea motivată a recurentului.

(3) Recursul va fi judecat în termen de 30 de zile de la înregistrarea dosarului în instanța de recurs, în modul prevăzut de Codul de procedură civilă.

(4) În vederea soluționării recursului, se trimite la instanța de recurs, în copii certificate de instanța de judecată care aplică procedura de insolvabilitate, numai actele care interesează soluționarea căii de atac.

(5) Pentru toate cererile de recurs formulate împotriva hotărîrilor și încheierilor pronunțate de instanța de judecată, în cadrul procedurii se constituie un singur dosar.

## Secțiunea a 2-a CONDIȚIILE INTENTĂRII PROCESULUI DE INSOLVABILITATE ȘI ACȚIUNILE PRELIMINARE

**Articolul 9.** Cererea introductivă

Procesul de insolvabilitate se intentează doar în baza cererii de intentare a procesului de insolvabilitate (în continuare – cerere introductivă).

**Articolul 10.** Temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate

(1) Intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existența unui temei de intentare.

(2) Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate este incapacitatea de plată a debitorului.

(3) Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate este supraîndatorarea debitorului, în cazul în care debitorul este o persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului ei. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă este posibil așa ceva, conform circumstanțelor.

**Articolul 11.** Componenta și mărimea obligațiilor

(1) Componenta și mărimea obligațiilor debitorului sînt cele existente la momentul depunerii cererii introductive, dacă prezenta lege nu prevede altfel.

(2) Pentru determinarea existenței temeiurilor de insolvabilitate se iau în considerare:

a) mărimea obligațiilor pecuniare, inclusiv suma restanței la livrarea bunurilor, prestarea serviciilor și îndeplinirea lucrărilor care urmează a fi achitate de debitor;

b) mărimea datoriilor pentru credite, pentru împrumut, plus dobînda care urmează a fi achitată de debitor;

c) mărimea prejudiciilor care urmează a fi recuperate de la debitor;

d) mărimea obligațiilor la bugetul public național prevăzute de lege.

(3) Nu se ia în calcul la determinarea insolvabilității debitorului valoarea creanțelor constituite din :

a) penalități și/sau alte sancțiuni financiare aferente neexecutării obligațiilor;

b) orice obligație de plată față de asociații (membrii, acționarii) debitorului.

**Articolul 12.** Dreptul de a depune cerere introductivă

Dreptul de a depune cerere introductivă îl au debitorul, creditorii și alte persoane indicate în prezenta lege.

**Articolul 13.** Dreptul debitorului de a depune cerere introductivă

(1) Debitorul este în drept să depună cerere introductivă în situația în care există pericolul intrării lui în incapacitate de plată cînd, în mod previzibil, nu-și va putea executa obligațiile pecuniare la scadență.

(2) Dreptul de a depune cerere introductivă în numele debitorului conform alin. (1) al prezentului articol, în cazul în care acesta nu este persoană fizică, îl are organul executiv, persoana care, conform legislației în vigoare, are dreptul de reprezentare a debitorului, asociațiile cu răspundere nelimitată și lichidatorii debitorului.

**Articolul 14.** Obligația debitorului de a depune cerere introductivă

(1) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă, dacă există unul din temeiurile prevăzute la art.10.

(2) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă și în cazul în care:

a) executarea integrală a creanțelor scadente ale unuia sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadență a creanțelor celorlalți creditori;

b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanțele creditorilor.

(3) Debitorul este obligat să depună cererea imediat, dar nu mai tîrziu decît la expirarea unei luni din data survenirii temeiurilor indicate la alin.(2) al prezentului articol și la alin.(2) art.10 din prezenta lege.

(4) Dacă debitorul nu depune cererea în cazul și în termenul prevăzut de prezentul articol, persoana care, conform legislației în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociațiile cu răspundere nelimitată și lichidatorii

debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin.(3) al prezentului articol. Aceste persoane sînt trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

**Articolul 15. Insolvabilitatea intenționată și insolvabilitatea fictivă**

(1) În cazul insolvabilității debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organelor executive sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolvabilitate intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditorii în măsura în care bunurile debitorului sînt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

(2) Dacă debitorul depune cerere introductivă în cazul în care el dispune de posibilități reale de a satisface integral creanțele creditorilor (insolvabilitate fictivă), debitorul poartă răspundere pentru prejudiciile cauzate creditorilor prin depunerea cererii în cauză.

**Articolul 16. Conținutul cererii introductive a debitorului**

(1) În cererea introductivă a debitorului trebuie să fie indicate:

- a) codul fiscal și numerele tuturor conturilor bancare ale debitorului;
  - b) valoarea creanțelor creditorilor, mărimea dobînzilor și penalităților aferente;
  - c) temeiul creanțelor și termenele de executare a acestora, cu specificarea sumei creanțelor decurgînd din daunele cauzate vieții și sănătății, precum și a creanțelor salariale față de angajații debitorului;
  - d) suma datoriilor la bugetul public național;
  - e) motivarea temeiului insolvabilității;
  - f) date despre cererile de chemare în judecată a debitorului, primite spre examinare de instanțele de judecată, precum și despre titlurile executorii asupra bunurilor debitorului;
  - g) date despre bunurile debitorului, inclusiv despre mijloacele bănești și creanțele lui;
  - h) propunerea candidaturii la funcția de administrator al insolvabilității sau lichidator;
- (2) În cerere debitorul poate solicita și motiva aplicarea procedurii de restructurare.

**Articolul 17. Anexele la cererea introductivă a debitorului**

La cererea introductivă a debitorului se anexează:

- a) copia de pe statutul debitorului (sau de pe contractul lui de asociere);
- b) lista participanților (membrilor) debitorului;
- c) bilanțul contabil la data ultimului raport financiar;
- d) documentele care atestă componența și valoarea bunurilor debitorului persoană fizică (întreprinzător individual);
- e) datele din registrele publice despre bunurile debitorului, inclusiv despre bunurile lui gajate;

- f) lista creditorilor și debitorilor, cu specificarea datoriilor creditoare și debitoare, a adreselor și datelor de identificare ale creditorilor și debitorilor;
- g) alte probe ce confirmă informațiile menționate la art.16.

**Articolul 18. Cererea introductivă depusă de creditor**

(1) Creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvabilitate și își poate argumenta creanțele și temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate.

(2) Dacă cererea introductivă este admisă spre examinare, instanța de judecată este datoare să-l audieze pe debitor.

(3) Creditorul nu este în drept să inițieze proces de insolvabilitate debitorului în cazul în care acesta se află în proces de restructurare.

**Articolul 19. Notificarea prealabilă**

(1) Creditorul va depune cerere introductivă numai după notificarea prealabilă a debitorului.

(2) Notificarea prealabilă se consideră făcută dacă, pînă la depunerea cererii introductive, debitorul a fost informat de către creditor sau de executorul judecătoresc, sau, în cazurile prevăzute expres de Codul fiscal, de către organele abilitate despre faptul că acesta se află în întârziere sau despre înaintarea spre executare a titlului executoriu sau a altui document echivalent cu el în condițiile prevăzute expres de Codul de executare.

(3) Creditorul care depune, în condițiile art.140, cerere de înaintare a creanțelor după intentarea procesului de insolvabilitate nu este obligat să probeze notificarea prealabilă.

**Articolul 20. Conținutul cererii introductive a creditorului și documentele anexate**

(1) În cererea introductivă a creditorului (creditorilor) trebuie să fie indicate:

- a) denumirea (numele și prenumele) creditorului și a debitorului, sediul, (adresa) și alte date de identificare ale acestora;
- b) suma creanțelor creditorului, mărimea dobînzilor și penalităților aferente;
- c) temeiul creanțelor și termenul executării lor;
- d) mențiuni despre alte probe ce confirmă creanța creditorului;
- e) propunerea candidaturii la funcția de administrator provizoriu pe perioada de observare a debitorului;
- f) alte date, considerate de creditor ca fiind necesare pentru examinarea cererii.

(2) La cererea introductivă a creditorului se anexează:

- a) documentele ce adeveresc existența obligațiilor debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații, temeiul intentării procesului de insolvabilitate și alte documente care justifică cererea creditorului;
- b) dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor;

c) copia hotărârii irevocabile a instanței de judecată sau copia hotărârii arbitrale irevocabile, ori copia hotărârii judecătorești irevocabile privind recunoașterea hotărârii judecătorești sau arbitrale străine, ori decizia (hotărârea) organului abilitat prin lege, care, la acel moment, este executorie.

#### **Articolul 21. Admiterea cererii introductive spre examinare**

(1) Instanța de judecată este obligată să admită spre examinare cererea introductivă depusă de creditor cu respectarea prevederilor Codului de procedură civilă și ale prezentei legi.

(2) Despre admiterea cererii introductive instanța de judecată adoptă imediat o încheiere, dar în cel mult 3 zile de la data depunerii cererii.

(3) Dacă după admiterea cererii introductive spre examinare, există o cerere introductivă formulată de debitor și/sau una sau mai multe cereri formulate de creditorii împotriva aceluiași debitor, nesoluționate încă, instanța de judecată, din oficiu, va dispune conexarea acestora la instanța de insolvență care prima a pus pe rol cererea introductivă, cu examinarea acestora într-un dosar.

(4) Dacă s-a admis cererea introductivă într-un dosar, celelalte eventuale dosare aflate pe rol, referitor la același debitor, vor fi conexeate la dosarul în care a fost admisă prima cerere introductivă. În acest caz, toate măsurile de asigurare aplicate odată cu admiterea cererilor introductive în dosarele care se conexează, se anulează de drept și nu produc efecte, în afară de măsurile de asigurare aplicate prin încheierea de admiterea a primei cereri introductive.

(5) Prin încheierea consemnată la alin.(2) al prezentului articol, instanța de judecată dispune punerea sub observație a debitorului prin desemnarea unui administrator provizoriu și aplică măsuri de asigurare a creanțelor creditorilor.

(6) Dacă debitorul prin cererea introductivă declară că este în stare de insolvență și își exprimă intenția de a-și lichida sau restructura activitatea, instanța de judecată în termen de cel mult 10 zile lucrătoare cu citirea debitorului va adopta o hotărâre de intentare a procesului de insolvență fără drept de recurs, obligînd debitorul, după caz, să prezinte un plan de restructurare. În acest caz, prevederile art.art.23-29 din prezenta lege nu se aplică.

#### **Articolul 22. Restituirea fără examinare a cererii introductive**

(1) Instanța de judecată restituie fără examinare cererea introductivă întocmită cu încălcarea art.20 din prezenta lege.

(2) În cazul în care debitorul a depus cererea introductivă în temeiul obligației prevăzute la art.14 al prezentei legi, dar nu a anexat la ea documentele prevăzute la art.17 al prezentei legi, instanța de judecată admite cererea solicitînd prezentarea documentelor în ordinea dezbaterilor judiciare.

#### **Articolul 23. Perioada de observație**

(1) Pe perioada de observație, debitorul va putea să continue desfășurarea activităților curente și poate efectua plăți către creditorii cunoscuți, care se încadrează în condițiile obișnuite de exercitare a activității curente, sub

supravegherea administratorului provizoriu, dacă debitorului nu i-a fost ridicat dreptul de administrare sau sub conducerea administratorului provizoriu, dacă debitorului i s-a ridicat dreptul de administrare.

(2) Activitățile curente reprezintă acele tranzacții și operațiuni financiare propuse a fi efectuate de debitor în perioada de observație, în cursul normal al activității economice, cum ar fi:

- a) continuarea activităților contractate, conform obiectului de activitate;
- b) efectuarea operațiunilor de încasări și plăți aferente acestora;
- c) asigurarea finanțării capitalului de lucru în limite curente.

(3) Actele, operațiunile și plățile care depășesc condițiile menționate la alin.(2) al prezentului articol vor putea fi autorizate și/sau efectuate de administratorul provizoriu, numai cu aprobarea prealabilă a instanței de judecată, care se va expune în acest sens, printr-o încheiere motivată emisă în termen de maximum 5 zile de la data primirii cererii de aprobare.

(4) Orice furnizor de servicii – electricitate, gaze naturale, apă, servicii telefonice sau altele asemenea – nu are dreptul, în perioada de observație, să schimbe, să refuze ori să întrerupă temporar un astfel de serviciu către debitor sau către patrimoniul debitorului, în cazul în care acesta are calitatea de consumator captiv, potrivit legii.

(5) Dacă la data admiterii cererii introductive, un act juridic nu devenise opozabil terților, înscrierile, transcrierile, intabulările și orice alte formalități specifice necesare acestui scop, efectuate după data deschiderii procedurii de observație, sînt inopozabile față de creditorii, cu excepția cazului în care cererea sau sesizarea, legal formulată, a fost primită de instanța, autoritatea sau instituția competentă cel mai tîrziu în ziua premergătoare încheierii de admitere a cererii introductive spre examinare.

#### **Articolul 24. Dispunerea măsurilor de asigurare**

(1) Instanța de judecată ia toate măsurile necesare pentru a preveni modificarea stării bunurilor debitorului în perioada de pînă la intentarea procesului de insolvență.

(2) Pe lîngă măsurile de asigurare prevăzute de Codul de procedură civilă, instanța de judecată aplică următoarele măsuri de asigurare:

- a) numește un administrator provizoriu și obligă debitorul ca pe perioada de observație deciziile privind gestionarea patrimoniului să fie luate doar cu acordul prealabil al administratorului provizoriu;
- b) la cererea motivată a creditorilor sau a administratorului provizoriu, sau din oficiu, dispune înlăturarea debitorului de la gestionarea patrimoniului;
- c) pune sub sechestru toate bunurile debitorului și corespondența lui comercială;
- d) suspendă urmărirea individuală ale creditorilor și executările silite asupra bunurilor debitorului, precum și curgerea prescripției dreptului de a cere executarea silită a creanțelor acestora contra debitorului;

e) pune sub interdicție înstrăinarea de către debitor a bunurilor sale sau decide ca acestea să poată fi înstrăinate doar cu învoirea expresă a administratorului provizoriu.

(3) Dacă măsurile de asigurare prevăzute la alin.(2) al prezentului articol nu sînt suficiente, instanța de judecată poate dispune aducerea silită a debitorului pentru audiere. Dacă debitorul nu este o persoană fizică, aceste măsuri sînt aplicate reprezentanților lui.

(4) Încălcarea de către debitor a dispozițiilor lit.e) alin.(2) al prezentului articol are efectele prevăzute la art.104 din prezenta lege.

(5) La cererea motivată a debitorului, instanța de judecată poate, ca măsură de asigurare, să suspende curgerea dobînzilor, majorărilor sau penalităților de orice fel, ori a oricăror alte cheltuieli aferente creanțelor născute anterior perioadei de observație.

(6) Măsurile de asigurare acționează pînă la data intentării procesului de insolabilitate sau pînă la data respingerii cererii introductive, precum și odată cu încheierea unei tranzacții de împăcare în modul stabilit de prezenta lege.

(7) Instanța de judecată, la cerere, printr-o încheiere motivată este în drept să ridice măsurile de asigurare aplicate, pînă la apariția circumstanțelor nominalizate la alin.(6) din prezentul articol, în modul stabilit de Codul de procedură civilă, cu excepția instituirii administrării provizorii pe perioada de observație a debitorului.

#### **Articolul 25. Statutul și competența administratorului provizoriu**

(1) Dacă instanța de judecată nu dispune altfel, pe perioada de observație, organele de conducere ale debitorului nu pot emite decizii și nu pot să facă operațiuni și plăți fără acordul administratorului provizoriu, iar persoanele cu drept de reprezentare a debitorului nu pot încheia acte juridice fără participarea acestuia.

(2) Instanța de judecată va putea dispune ridicarea, în tot sau în parte, a dreptului de administrare a debitorului o data cu desemnarea unui administrator provizoriu, indicînd, totodată, și condițiile de exercitare a conducerii debitorului de către acesta, printr-o încheiere susceptibilă cu recurs de către debitor. Din momentul înlăturării debitorului de la gestionarea întreprinderii, atribuțiile de administrare și de dispoziție asupra bunurilor debitorului sînt transmise administratorului provizoriu.

(3) Creditorii care au înaintat cererea introductivă, ori administratorul provizoriu pot oricînd adresa instanței de judecată o cerere de a se ridica debitorului dreptul de administrare, avînd ca justificare pierderile continue din patrimoniul debitorului sau lipsa probabilității de realizare a unui plan rațional de activitate.

(4) Instanța de judecată va examina, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare, cererea prevăzută la alin.(3) al prezentului articol, într-o ședință la care vor fi citați administratorul provizoriu, creditorii care au înaintat cererea introductivă și reprezentantul debitorului. Neprezentarea părților citate legal nu împiedică judecarea cererii.

(5) Principalele atribuții ale administratorului provizoriu, în cadrul prezentei legi, sînt:

a) întreprinderea acțiunilor pentru asigurarea păstrării bunurilor debitorului și integrității lor;

b) examinarea situației economice a debitorului și întocmirea unui raport prin care să se verifice existența temeiurilor de intentare a procesului de insolabilitate sau de respingere a cererii introductive;

c) supravegherea operațiunilor de gestionare a patrimoniului debitorului;

d) conducerea integrală, respectiv în parte, a activității debitorului, în acest ultim caz, cu respectarea precizărilor stabilite expres de instanța de judecată și în condițiile de efectuare a plăților din contul patrimoniului debitorului;

e) sesizarea de urgență a instanței de judecată, în cazul în care constată că nu există bunuri în patrimoniul debitorului ori că acestea sînt insuficiente pentru a acoperi cheltuielile procesului de insolabilitate;

f) verificarea creanțelor și, atunci cînd este cazul, formularea de obiecții la acestea, precum și întocmirea tabelelor creanțelor;

g) încasarea creanțelor, urmărirea încasării creanțelor referitoare la bunurile din patrimoniul debitorului sau la sumele de bani transferate de către debitor înainte de admiterea cererii introductive spre examinare;

h) încheierea de tranzacții, stingerea datoriilor, încetarea fidejusiunii, renunțarea la garanții reale cu condiția confirmării de către instanța de judecată;

i) primirea remunerației pentru activitatea sa în modul stabilit de lege, cu condiția confirmării de către instanța de judecată;

j) solicitarea și primirea gratuită de la participanții la proces, precum și de la alte persoane, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, a informațiilor și explicațiilor necesare pentru executarea atribuțiilor sale, precum și de la debitor a informațiilor cu privire la veniturile sale și la bunurile ce îi aparțin cu titlu de proprietate, inclusiv cele aflate în proprietate comună pe cote-părți;

k) solicitarea de la instanța de insolabilitate dispunea participării colaboratorilor organelor afacerilor interne la executarea atribuțiilor sale;

l) intrarea în spațiile de serviciu ale debitorului și studierea documentelor aflate acolo;

m) sesizarea instanței de judecată în legătură cu orice problemă care are cere o soluționare de către aceasta.

(6) Instanța de judecată poate stabili administratorului provizoriu, prin încheiere, orice alte atribuții în afară de cele stabilite la alin.(5) al prezentului articol, cu excepția celor prevăzute de lege în competența exclusivă a instanței.

(7) Quantumul de remunerare a administratorului provizoriu se stabilește de către instanța de judecată la data desemnării, în mărime fixă, pentru fiecare lună de activitate efectiv lucrată și confirmată documentar, care nu poate fi mai mică de coeficientul minim de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariilor de funcție ale conducătorilor încadrați în unități ce nu aplică sistemul de salarizare bazat pe rețeaua tarifară unică de salarizare, înmulțit la quantumul

minim garantat al salariului în sectorul real la întreprinderi, organizații și instituții cu autonomie financiară.

(8) În vederea îndeplinirii atribuțiilor sale, administratorul provizoriu va putea angaja persoane de specialitate. Numirea și nivelul remunerațiilor acestor persoane vor fi supuse aprobării instanței de judecată, cu excepția cazurilor în care va fi stabilit că acestea vor fi achitate din contul administratorului provizoriu sau a creditorului care a depus cererea introductivă.

(9) Atribuțiile administratorului provizoriu încetează la momentul stabilirii atribuțiilor administratorului insolvenței sau a lichidatorului de către instanța de judecată.

#### **Articolul 26. Notificarea aplicării măsurilor de asigurare**

(1) Prin încheierea de admitere a cererii introductive pentru examinare, instanța de judecată va dispune administratorului provizoriu să notifice imediat despre aplicarea măsurilor de asigurare în Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, Registrul bunurilor imobile și alte registre în care se înregistrează gajul, băncile, organele cadastrale teritoriale, autoritățile vamale, oficiile poștale, stațiile de cale ferată, depozitele portuare și vamale, alte locuri de înmagazinare din circumscripția în care debitorul își are sediul ori dispune de filiale sau reprezentanțe pentru a sista orice operațiune cu bunurile debitorului, cerându-le acestora, de asemenea, să-i predea corespondența debitorului și orice alte comunicări sosite pe adresa lui.

(2) În termen de maximum 10 zile lucrătoare după desemnare, administratorul provizoriu va trimite o notificare tuturor creditorilor stabiliți din evidența contabilă, prezentată de debitor în conformitate cu alin.(3) art.27 din prezenta lege, pentru înaintarea creanțelor certe și exigibile asupra patrimoniului debitorului și prezentarea referinței asupra cererii introductive.

#### **Articolul 27. Executarea măsurilor de asigurare**

(1) După desemnare, administratorul provizoriu întocmește și prezintă instanței de judecată, în termenul stabilit de aceasta, care nu va putea depăși 45 de zile lucrătoare de la desemnarea sa, un raport cu privire la executarea măsurilor de asigurare, prin care să propună, fie intentarea procedurii de insolvență, fie intentarea procedurii simplificate de faliment a debitorului, fie să constate solvabilitatea debitorului cu încetarea procesului. În funcție de circumstanțele cauzei și pentru motive temeinice, instanța de judecată va putea decide o majorare a termenului prevăzut la 15 zile.

(2) Instanța de insolvență va supune propunerea prevăzută la alin.(1) al prezentului articol, dezbaterii într-o ședință publică. În cadrul ședinței de judecată, după ascultarea participanților la proces, instanța va adopta o hotărâre prin care va aproba sau va respinge, după caz, concluziile raportului supus dezbaterii, cu dispunerea prin aceeași hotărâre, intentarea procesului de insolvență, sau intentarea procedurii simplificate de faliment a debitorului, sau va respinge cererea introductivă.

(3) Debitorul are obligația de a pune la dispoziția administratorului provizoriu, în cel mult trei zile calendaristice de la cerere, toate informațiile solicitate de acesta, apreciate ca necesare cu privire la activitatea și patrimoniul său, precum și toate documentele activității economice și documentele de evidență contabilă, inclusiv ștampila întreprinderii, care vor fi reținute de administratorul provizoriu pentru documentare.

(4) În cazul în care informațiile și documentele prevăzute la alin.(3) al prezentului articol, inclusiv ștampila, nu sînt prezentate de către membrii organelor de conducere a debitorului, aceștia vor fi atrași la răspundere patrimonială subsidiară și/sau penală sau contravențională în modul stabilit de lege, iar administratorul provizoriu desemnat va reconstitui, în măsura posibilităților, acele informații și/sau documente, cheltuielile urmînd a fi încasate din contul persoanelor culpabile.

(5) În cazul opunerii debitorului sau neprezentării în termen a ștampilei întreprinderii, administratorul provizoriu va suspenda valabilitatea acesteia pe perioada de observație a debitorului, publicînd în acest sens un avis în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și va utiliza în exercitarea atribuțiilor sale ștampila sa, care se investește din data publicării cu aceiași putere juridică.

(6) În cazul înlăturării debitorului de la gestionarea patrimoniului, administratorul provizoriu este obligat să vîndă bunurile perisabile sau supuse deprecierei iminente și să depună la bancă, în contul debitorului, sumele realizate din aceste vînzări.

(7) Pe perioada de observație a debitorului, nu se afectează dreptul unui creditor de a invoca compensarea creanței sale cu cea a debitorului asupra sa, atunci cînd condițiile prevăzute de lege în materie de compensare legală sînt îndeplinite la data admiterii cererii introductive spre examinare.

#### **Articolul 28. Referința la cererea introductivă**

(1) În termen de pînă la 2 zile lucrătoare de la adoptarea încheierii de admitere a cererii introductive înaintate de creditor, instanța de judecată va expedia cererea, în copie, debitorului.

(2) În termen de cel mult 10 zile calendaristice de la primirea copiei cererii introductive, debitorul trebuie să prezinte instanței de judecată o referință la cererea introductivă, prin care contestă sau recunoaște existența stării de insolvență. Dacă debitorul obiectează față de starea de insolvență și dacă obiecțiile ulterioare sînt recunoscute de instanța de insolvență ca nejustificate, el nu va mai avea dreptul să solicite procedura de restructurare, situație în care un plan de restructurare va putea fi formulat numai de administratorul insolvenței.

(3) Dacă instanța de judecată, în urma examinării referinței, stabilește că debitorul nu este în stare de insolvență, respinge cererea introductivă, care va fi considerată ca lipsită de orice efecte chiar de la înregistrarea ei.

(4) Dacă debitorul prin referință nu contestă, în termenul prevăzut la alin.(2) al prezentului articol, că ar fi în stare de insolvență și își exprimă intenția de a-și restructura activitatea, instanța de judecată va adopta o hotărâre de

intentare a procedurii de insolvență, obligînd debitorul să prezinte un plan de restructurare.

(5) La referință față de cererea introductivă, debitorul anexează actele indicate la art.17 din prezenta lege.

(6) În termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la notificare, efectuată conform art.26 din prezenta lege, creditorii prezintă o referință la cererea introductivă prin care se opun intentării procesului de insolvență, sau se alătură la cererea creditorului inițial prin înaintarea creanțelor asupra patrimoniului debitorului. Rea-creanța persoanei care a înaintat cererea introductivă trebuie dovedită de creditorul care se opune la deschiderea procesului de insolvență.

(7) Referința debitorului și/sau obiecțiile creditorilor care se opun deschiderii procesului de insolvență, vor fi soluționate de instanța de judecată odată cu examinarea raportului administratorului provizoriu, într-o ședință publică, prin hotărîrea de intentare a procesului de insolvență, sau de deschidere a procedurii simplificate de faliment, sau de respingere a cererii introductive. Această hotărîre, în afară de aprobarea sau respingerea concluziilor raportului administratorului provizoriu, va prevedea în special mărimea revendicărilor asupra cărora obiecțiile debitorului și/sau creditorilor au fost respinse sau considerate întemeiate și va confirma mărimea creanțelor creditorilor față de patrimoniul debitorului.

(8) Lipsa referinței la cererea introductivă nu împiedică examinarea ei.

(9) Demersurile administratorului provizoriu, precum și cererile creditorilor privind încălcarea drepturilor sale de către administratorul provizoriu pe perioada de observare a debitorului, cu excepția celor a căror procedură de soluționare este reglementată aparte de prezenta lege, se vor examina în ședință publică cu citarea administratorului provizoriu, sau, după caz, și cu citarea creditorului care a depus cererea, în termen de cel mult două săptămîni de la primirea demersului sau cererii. Pe marginea demersului sau cererii instanța de judecată va emite o încheiere, care poate fi contestată cu recurs numai de părțile vizate în ea.

#### **Articolul 29. Tabelul preliminar al creanțelor**

(1) Creanțele față de patrimoniul debitorului vor fi înregistrate de administratorul provizoriu într-un tabel preliminar al creanțelor, reieșind din datele evidenței contabile a debitorului și în baza cererilor de admitere a creanțelor înaintate instanței de creditori, ale căror creanțe sînt anterioare datei de admitere a cererii introductive spre examinare.

(2) Termenul limită de depunere de către creditori în instanța de judecată a referinței asupra cererii introductive cu cererea de admitere a creanțelor asupra patrimoniului debitorului, va fi maximum 30 de zile calendaristice de la data notificării. Termenul de verificare a creanțelor și consemnare în tabelul preliminar al creanțelor nu va depăși 15 zile lucrătoare.

(3) Toate creanțele vor fi supuse verificării de către administratorul provizoriu, conform procedurii prevăzute la secțiunea I capitolul V din prezenta

lege. Creanțele confirmate deplin sau parțial de administratorul provizoriu în urma verificării și trecute în tabelul preliminar vor fi prezumate valabile și corecte.

(4) Ca rezultat al verificărilor făcute, administratorul provizoriu va întocmi și va înregistra în instanța de judecată odată sau separat cu raportul și tabelul preliminar al creanțelor, cuprinzînd toate creanțele împotriva patrimoniului debitorului, precizînd că sînt: chirografare, garantate, sub condiție sau nescadente și arătînd pentru fiecare numele/denumirea creditorului, suma solicitată de creditor și suma acceptată de administratorul provizoriu.

(5) Creanțele introduse de administratorul provizoriu în tabelul preliminar se atribuie la masa credală cu titlu provizoriu fără drept de vot.

(6) Titularul de creanțe trecute în tabelul preliminar cu titlu provizoriu este decăzut în ceea ce privește creanțele respective, din următoarele drepturi:

- a) de a vota în cadrul adunării creditorilor;
- b) de a participa la distribuirile de sume în cadrul restructurării și/sau lichidării debitorului;
- c) de a-și realiza creanțele împotriva debitorului sau a membrilor ori asociațiilor acestuia.

(7) Perioada provizorie a creanțelor durează pînă la data confirmării acestora în cadrul ședinței de validare a procesului de insolvență sau în cadrul procedurii simplificate de faliment, cu înregistrarea acestora în tabelul definitiv al creanțelor.

(8) Creanțele incluse în tabelul preliminar nu se contestă. Acestea pot fi contestate, după intentarea procesului de insolvență, sau a procedurii simplificate de faliment, doar dacă au fost incluse în tabelul definitiv.

(9) În partea nereglementată de prezentul articol se vor utiliza prevederile secțiunii I capitolul V din prezenta lege.

#### **Articolul 30. Acțiunile preliminare intentării procesului și hotărîrea instanței de judecată**

(1) Măsurile pentru pregătirea preliminară a examinării cauzei privind insolvența debitorului se iau de către instanța de insolvență, conform prevederilor Codului de procedură civilă și ale prezentei legi.

(2) Pentru rapiditatea actelor procesuale, instanța poate solicita audierea persoanelor identificate ca făcînd parte din administrația societății, poate solicita asistența și concursul acestora la efectuarea actelor de procedură, precum și poate efectua oricare alte acte procesuale necesare soluționării cauzei.

(3) Termenul maxim de examinare a cauzei de intentare a procesului de insolvență nu trebuie să depășească 60 de zile lucrătoare de la data admiterii cererii introductive spre examinare. În funcție de circumstanțele cauzei și pentru motive temeinice instanța de judecată va putea decide o majorare a termenului de examinare a cauzei cu 15 zile.

(4) În urma judecării cererii introductive instanța de judecată va adopta una din următoarele hotărîri :

a) va constata insolvabilitatea debitorului și va intenta procesul de insolvabilitate față de acesta;

b) va constata insolvabilitatea debitorului și va intenta procedura simplificată de faliment a acestuia;

c) va intenta procedura accelerată de restructurare a debitorului;

d) va respinge cererea introductivă și va refuza în intentarea procesului de insolvabilitate față de debitor.

(5) Totodată, instanța de judecată, prin încheiere, poate înceta procesul judiciar în cazul încheierii unei tranzacții de împăcare dintre părți, sau retragerii cererii introductive, precum și în alte condiții stabilite de lege.

#### **Articolul 31. Retragerea cererii introductive**

(1) Cererea introductivă poate fi retrasă de către cel care a depus-o, pînă la adoptarea hotărîrii privind intentarea procesului sau de respingere a cererii introductive.

(2) Renunțarea la cererea introductivă nu privează persoanele care au aderat la cererea introductivă de dreptul de a cere examinarea pricinii în fond. În cazul în care debitorul sau creditorul renunță la cererea introductivă, instanța încetează procesul doar dacă renunțarea nu contravine legii și nu încalcă drepturile și interesele legitime ale altor persoane.

**Articolul 32. Repartizarea cheltuielilor judiciare aferente perioadei de observare a debitorului**

(1) Toate cheltuielile judiciare, aferente perioadei de observare a debitorului privind taxa de stat, remunerarea administratorului provizoriu, inclusiv privind notificarea, convocarea ședințelor și comunicarea actelor de procedură efectuate de administratorul provizoriu vor fi suportate din patrimoniul debitorului. Prin tranzacția de împăcare poate fi stabilită o altă ordine de repartizare a cheltuielilor judiciare.

(2) În cazul în care nu există bunuri în patrimoniul debitorului ori că acestea sînt insuficiente pentru a acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate, remunerarea administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor efectuate de către acesta în perioada de observare a debitorului vor fi suportate de către membrii organelor de conducere și de către asociații, acționarii sau membrii debitorului, în mod solidar.

(3) În cazul în care instanța de judecată respinge cererea introductivă în legătură cu lipsa temeiurilor de insolvabilitate a debitorului, toate cheltuielile prevăzute la alin. (1) al prezentului articol, se trec în mod solidar pe seama creditorilor care s-au adresat cu cererea introductivă și creditorilor care au susținut-o prin referința depusă în cadrul procesului.

(4) Modalitatea repartizării cheltuielilor judiciare și a cheltuielilor privind remunerarea administratorului provizoriu se stabilește de instanța de insolvabilitate în hotărîrea sau încheierea emisă ca urmare a examinării cauzei.

#### **Articolul 33. Prejudicierea reputației comerciale**

Persoana care depune în mod intenționat, fără existența unui temei de insolvabilitate, o cerere de intentare a procesului de insolvabilitate contra debitorului pentru a-i aduce prejudicii reputației lui comerciale este obligată la plata despăgubirilor conform legii.

#### **Secțiunea a 3-a**

#### **PROCEDURA GENERALĂ DE INSOLVABILITATE**

#### **Articolul 34. Hotărîrea de intentare a procesului de insolvabilitate**

(1) Instanța de judecată hotărîște, în baza aprecierii temeiului insolvabilității și a faptelor constatate în cadrul examinării cererii introductive, asupra intentării procesului de insolvabilitate sau asupra respingerii cererii introductive.

(2) Hotărîrea de intentare a procesului de insolvabilitate devine executorie din momentul pronunțării ei.

(3) Prin hotărîrea de intentare a procesului de insolvabilitate, instanța de judecată dă apreciere concluziilor raportului administratorului provizoriu, prevede mărirea revendicărilor asupra cărora obiecțiile debitorului și/sau ale creditorilor au fost respinse sau considerate întemeiate, desemnează administratorul insolvabilității și comitetul creditorilor.

(4) Hotărîrea de intentare a procesului de insolvabilitate va include:

a) denumirea (numele și prenumele), sediul (adresa), codul fiscal, domeniul de activitate al debitorului;

b) numele, prenumele și adresa administratorului insolvabilității;

c) locul, data și ora ședinței de validare a mărimii creanțelor (ședința de validare) și, după caz, a adunării creditorilor pentru audierea raportului administratorului insolvabilității (adunarea de raportare);

d) ora intentării procesului de insolvabilitate.

(5) Dispozitivul hotărîrii trebuie să conțină notificarea intentării procesului de insolvabilitate care va cuprinde:

a) termenul-limită pentru înregistrarea cererii de admitere a creanțelor, în vederea întocmirii tabelului definitiv, care va fi de maximum 45 de zile calendaristice de la data intrării în procedură, precum și apelul special către creditorii garantați de a preciza neîntîrziat bunurile asupra cărora dețin un drept de preferință;

b) termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și comunicare a tabelului definitiv al acestora, care nu va depăși 15 zile lucrătoare de la expirarea termenului prevăzut la lit.a);

c) data ședinței de validare a creanțelor, care nu va depăși 30 de zile calendaristice de la expirarea termenului prevăzut la lit.b).

(6) Prin hotărîrea de intentare a procesului de insolvabilitate, instanța de judecată va institui un comitet al creditorilor, în modul prevăzut de art.60 din prezenta lege, și va împuternici administratorul insolvabilității să preia în posesie

și administrare, inclusiv prin executare silită, toate bunurilor ce aparțin masei debitoare.

#### **Articolul 35. Publicitatea hotărârii și notificarea creditorilor**

(1) Dispozitivul hotărârii de intentare a procesului de insolabilitate se publică în termen de 10 zile din data adoptării acesteia, conform art.7 din prezenta lege.

(2) Instanța de judecată afișează hotărârea de intentare a procesului de insolabilitate în incinta sa, iar administratorul o expediază, în mod obligatoriu, Registrului de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, tuturor registrelor în care se înregistrează gajul, inspectoratului fiscal de stat teritorial, organului cadastral teritorial, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, registrelor de stat ale transporturilor, Camerei de Comerț și Industrie, ministerului de ramură, băncilor în care debitorul are conturi, precum și altor instituții și autorități relevante, în fiecare caz concret.

(3) Hotărârea de intentare a procesului de insolabilitate servește drept temei pentru introducerea mențiunilor în registrele respective. Din data primirii copiei de pe hotărârea de intentare a procesului de insolabilitate, instituțiile și organele menționate la alin.(2) din prezentul articol înscriu consemnările convenite la rubrica debitorului sau a bunurilor debitorului și sistează orice altă înregistrare legată de statutul juridic al debitorului sau al bunurilor acestuia. Din acest moment, orice înscriere privind înregistrarea sau modificarea statutului juridic al debitorului sau al bunurilor acestuia se va efectua doar la cererea administratorului insolabilității.

(4) Odată cu hotărârea de intentare a procesului de insolabilitate, administratorul expediază o notificare tuturor creditorilor cunoscuți, pentru înaintarea creanțelor față de debitorul insolabil.

#### **Articolul 36. Aplicarea procesului de insolabilitate față de moștenitorii debitorului decedat**

(1) Dacă debitorul persoană fizică decedează după intentarea procesului de insolabilitate, procesul va continua, moștenitorii luând locul debitorului în proces chiar dacă au acceptat moștenirea în măsura în care pasivele nu depășesc activele masei succesoriale.

(2) În cazul în care există mai mulți moștenitori, aceștia vor fi reprezentați în procesul de insolabilitate de moștenitorul desemnat ca reprezentant al debitorului. Dacă un asemenea reprezentant nu este desemnat în termen de 10 zile de la data decesului debitorului, instanța de judecată va desemna persoana care va reprezenta debitorul.

#### **Articolul 37. Recursul împotriva hotărârii de intentare sau de respingere a procesului de insolabilitate**

(1) Hotărârea de intentare a procesului de insolabilitate poate fi atacată cu recurs de către debitor.

(2) Hotărârea de respingere a cererii introductive poate fi atacată cu recurs de către participanții la proces.

(3) Hotărârea cu privire la respingerea cererii introductive nu afectează consecințele acțiunilor legale întreprinse de administratorul provizoriu sau ale acțiunilor legale întreprinse față de acesta.

(4) Dacă cererea introductivă a fost respinsă, faptul acesta nu împiedică depunerea ulterioară a unei noi cereri introductive în cazul întrunirii condițiilor prevăzute la art.18 din prezenta lege.

#### **Articolul 38. Efectele respingerii cererii sau admiterii recursului**

(1) Din data respingerii cererii introductive ca neîntemeiată sau admiterii recursului și casării integrale a hotărârii de intentare a procesului de insolabilitate cu respingerea cererii introductive, actele de asigurare sau de executare efectuate în temeiul unei astfel de hotărâri sau încheieri pierd puterea legală dacă instanța de recurs nu dispune altfel. Instanța de fond notifică despre hotărâre sau decizie, instituțiile și organele indicate la alin.(2) art.35 din prezenta lege.

(2) În cazul în care instanța de recurs admite recursul și modifică hotărârea primei instanțe de intentare a procesului de insolabilitate, sau o casează parțial sau pronunță o nouă hotărâre fără a restitui pricina spre rejudecare și fără să respingă cererea introductivă, măsurile de asigurare și actele de executare efectuate se mențin în vigoare în măsura în care instanța de recurs nu prevede altfel. În acest caz procedura de insolabilitate va fi continuată în același complet al instanței de judecată și între aceiași participanți, cu excepțiile, modificările și corectările prevăzute de instanța de recurs. Aceleași prevederi se aplică și în cazul casării de instanța de recurs a hotărârii de respingere a cererii introductive.

(3) În cazul în care instanța de recurs admite recursul și casează integral sau parțial hotărârea, restituind pricina spre judecare în prima instanță, actele de asigurare și de executare aplicate în cadrul procedurii se mențin în vigoare în măsura în care instanța de recurs nu prevede altfel. În acest caz, pricina va fi examinată în alt complet de judecată.

### **Secțiunea a 4-a MASA DEBITOARE, CREANȚELE ȘI CLASELE CREDITORILOR**

#### **Articolul 39. Componenta masei debitoare**

(1) Masa debitoare cuprinde toate bunurile debitorului la data intentării procesului de insolabilitate, precum și cele pe care el le dobândește și le recuperează pe parcursul procesului.

(2) Proprietatea deținută de debitor în comun cu terții este raportată cu titlu provizoriu la masa debitoare, indiferent de acordurile încheiate între ei. Partajul proprietății debitorului se face de către administrator/lichidator în cazul în care instanța de insolabilitate stabilește dreptul real al terților asupra bunurilor respective.

(3) Bunurile aflate în proprietatea comună în devălmășie a soților se includ în masa debitoare. Debitorul răspunde pentru obligații doar cu partea sa din proprietatea comună în devălmășie, urmînd ca instanța de insolabilitate să separe cota corespunzătoare din proprietatea comună în conformitate cu dispozițiile Codului civil.

**Articolul 40. Bunurile care nu se includ în masa debitoare**

(1) Nu se includ în masa debitoare bunurile scoase din circuitul civil, bunurile care, conform Codului de procedură civilă, nu sînt pasibile de executare silită și drepturile patrimoniale inalienabile ale debitorului.

(2) Dacă în masa debitoare există bunuri excluse din circuitul civil, administratorul notifică proprietarul lor. Acesta este obligat să ridice bunurile în termen de 30 de zile calendaristice din momentul notificării. În cazul încălcării termenului stabilit, proprietarul trebuie să restituie cheltuielile de întreținere a bunurilor excluse din circuitul civil.

(3) Fondul social de locuințe, instituțiile preșcolare și obiectivele de infrastructură comunală sînt transmise autorităților administrației publice locale în modul prevăzut la alin.(2) din prezentul articol. Obligațiile de întreținere și de menținere în funcțiune a acestor obiective conform destinației lor trec la autoritățile administrației publice locale la expirarea a 30 de zile de la notificarea lor despre acest fapt. Obiectivele sînt transmise necondiționat în starea în care se află la data transmiterii lor. Finanțarea întreținerii acestor obiective se efectuează de la bugetele respective.

**Articolul 41. Destinația masei debitoare**

Masa debitoare servește la executarea creanțelor patrimoniale ale creditorilor.

**Articolul 42. Creditorii chirografari**

(1) Creditorii chirografari sînt creditorii negaranțați care au, la momentul intentării procesului de insolabilitate, o creanță patrimonială față de debitor.

(2) Creanța patrimonială a creditorilor chirografari se consideră născută pînă la momentul intentării procesului de insolabilitate în cazul în care raporturile pe care se bazează au apărut pînă la acest moment.

**Articolul 43. Modul de executare a creanțelor chirografare și a cheltuielilor masei debitoare.**

(1) Din masa debitoare se acoperă în prealabil cheltuielile procesului de insolabilitate și obligațiile masei debitoare.

(2) Creanțele chirografare se împart în ranguri și vor fi plătite în următorul mod consecutiv:

1) creanțe din dăunarea sănătății sau cauzarea morții. Capitalizarea acestor creanțe se face conform prevederilor Legii nr.123-XIV din 30 iulie 1998 cu privire la capitalizarea plăților periodice;

2) creanțele salariale față de angajați, cu excepția persoanelor indicate la art. 247 al prezentei legi și remunerația datorată conform drepturilor de autor;

3) creanțele persoanelor fizice, născute din contracte de investire în construcția de locuințe;

4) creanțele pentru creditele acordate de Ministerul Finanțelor (suma principală, dobînda, comisionul de angajament, fondul de risc), creditele interne și externe acordate cu garanție de stat, impozitele și alte obligațiuni de plată la bugetul public național;

5) creanțele de restituire (achitare) a datoriilor față de rezervele materiale ale statului;

6) alte creanțe chirografare care nu sînt de rang inferior;

7) creanțele chirografare de rang inferior care au următoarele clase:

a) dobînda la creanțele creditorilor chirografari calculată după intentarea procesului;

b) amenzile, penalitățile și alte sancțiuni financiare (pecuniare), inclusiv a celor cauzate de neexecutarea obligațiilor sau din executarea lor necorespunzătoare;

c) creanțele din prestațiile gratuite ale debitorului;

d) creanțele legate de rambursarea creditelor de capitalizare și/sau împrumuturile unui asociat, acționar sau membru al debitorului sau ale persoanelor afiliate sau interdependente și alte asemenea creanțe;

e) creanțele salariale ale persoanelor indicate la art. 247 al prezentei legi.

(3) Creanțele chirografare se execută conform rangului acestora. Creanțele următorului rang se execută numai după executarea în totalitate a creanțelor rangului precedent. În caz de insuficiență a masei debitoare, distribuirea bunurilor în cadrul aceluiași rang se efectuează proporțional.

(4) Prevederile alin. (3) se aplică în modul corespunzător și pentru clasele de creditori de rang inferior.

(5) Pentru asigurarea cheltuielilor viitoare a procesului de insolabilitate și a obligațiilor masei, se va constitui o rezervă a masei debitoare, care nu va fi distribuită între creditori pînă la distribuirea finală. În caz de necesitate rezerva destinată să acopere cheltuielile viitoare a masei debitoare va fi majorată sau micșorată la decizia comitetului creditorilor sau adunării creditorilor.

**Articolul 44. Efectul cesiunii creanței**

În cazul cesiunii creanței, natura și rangul creanțelor nu se modifică.

**Articolul 45. Creanțele neajunse la scadență, creanțele condiționate și creanțele privind prestațiile periodice**

(1) Creanțele neajunse la scadență se consideră scadente din momentul intentării procesului de insolabilitate.

(2) Dacă nu sînt producătoare de dobîndă, la creanțele specificate la alin.(1) al prezentului articol se va calcula dobînda egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei. Astfel, ele se vor reduce la suma ce corespunde valorii

creanței minus dobânda legală de la data intentării procesului de insolvență și pînă la scadența creanței.

(3) În procesul de insolvență, creanțele sub condiție rezolutorie vor fi considerate drept creanțe necondiționate, chiar dacă condiția nu a survenit.

(4) La calcularea creanțelor cu privire la prestațiile periodice, a căror sumă și perioadă sînt determinate, se ia în considerare suma care rezultă din mărirea prestațiilor neefectuate minus dobânda legală calculată din data intentării procesului de insolvență și pînă la data ultimei prestații.

#### **Articolul 46. Răspunderea debitorilor solidari**

(1) Creditorul căruia, pentru aceeași prestație, îi sînt datori debitori solidari poate cere oricărui dintre ei achitarea întregii sume pe care el o datorează la momentul intentării procesului de insolvență.

(2) Debitorii solidari și fidejuserul pot înainta creanțele pe care aceștia ar putea să le aibă prin executarea creanțelor creditorului pe viitor față de debitorul aflat în proces de insolvență, numai dacă creditorul nu a înaintat creanțele sale în procesul de insolvență.

#### **Articolul 47. Recalcularea creanțelor**

Creanțele patrimoniale care nu au fost calculate în valoare monetară sau a căror valoare este supusă modificării urmează să fie calculate la valoarea determinată la momentul intentării procesului de insolvență.

#### **Articolul 48. Separarea și partajarea patrimoniului**

(1) Persoana care, în baza unui drept real sau personal, poate demonstra că bunul nu poate fi inclus în masa de deținere nu este creditor chirografar. În acest caz, persoana înaintea instanței de judecată care examinează cauza de insolvență a debitorului, o cerere de separare a bunului din masa de deținere sau de partajare a patrimoniului din proprietatea comună deținută împreună cu debitorul.

(2) Persoana este obligată să indice în cerere titlul pe baza căruia se cere separarea sau partajarea masei de deținere, toate bunurile care urmează a fi separate sau partajate, evaluarea lor, locul unde acestea se află, precum și persoana care le deține sau le administrează.

(3) În ședință de judecată, instanța de insolvență va stabili bunurile supuse separării sau partajării, calitatea de proprietar sau coproprietar, cota-parte ce se cuvine fiecăruia și creanțele născute din starea de proprietate comună pe care coproprietarii le au unii față de alții. Dacă se împarte o moștenire, instanța va mai stabili datoriile transmise prin moștenire, datoriile și creanțele comostenitorilor față de defunct, precum și sarcinile moștenirii.

(4) Instanța de insolvență va face separarea sau partajarea în natură a masei de deținere prin formarea loturilor de atribuire. În cazul în care loturile nu sînt egale în valoare, ele se întregesc printr-o sumă de bani. La formarea și atribuirea loturilor instanța va ține seama de acordul părților, mărirea cotei-părți ce se cuvine fiecăruia ca urmare a separării sau partajării masei de deținere, natura

bunurilor, domiciliul și ocupația părților, faptul că unii dintre coproprietari înainte de a se cere separarea sau partajarea, au făcut construcții, îmbunătățiri cu acordul coproprietarilor sau altele asemenea.

(5) Dacă pentru formarea loturilor de atribuire sînt necesare operații de măsurare, evaluare și altele asemenea, instanța de insolvență poate dispune, prin încheiere, efectuarea unei expertize, care va efectua evaluarea, va arăta criteriile de separare sau partajare a masei de deținere și va indica dacă bunurile pot fi comode separate sau partajate în natură și în ce mod anume, formînd loturile ce urmează a fi atribuite.

(6) În cazul în care separarea sau partajarea în natură a unui bun nu este posibilă, sau ar cauza o scădere importantă a valorii acestuia, ori i-ar modifica în mod pagubitor destinația economică, instanța de judecată, prin încheiere, poate raporta, cu titlu provizoriu, întregul bun la masa de deținere, stabilind, totodată, termenul în care administratorul insolvenței/lichidatorul este obligat să achite sumele ce reprezintă contravaloarea bunului sau valoarea cotei-părți a bunului convenite persoanei ce solicită separarea sau partajarea lui.

(7) Dacă administratorul insolvenței/lichidatorul achită, în termenul stabilit, sumele convenite persoanei ce solicită separarea sau partajarea bunului din masa de deținere, instanța de insolvență, prin hotărîrea asupra fondului va atribui întregul bun în proprietatea debitorului cu includerea acestuia în masa de deținere.

(8) În cazul în care nu s-au achitat, în termenul stabilit, sumele convenite persoanei ce solicită separarea sau partajarea masei de deținere, instanța de judecată, prin încheiere, va dispune vînzarea întregului bun în modul prevăzut de prezenta lege.

(9) În toate cazurile, asupra cererii de separare a bunului din masa de deținere sau de partajare a proprietății comune, instanța de insolvență se va pronunța prin hotărîre, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

(10) Sumele achitate de administratorul insolvenței/lichidator sau de persoana care solicită separarea bunului, ori de unul dintre coproprietari pentru ceilalți, precum și sumele rezultate din vînzarea bunului vor fi împărțite de instanță potrivit dreptului real sau personal al fiecărui proprietar sau coproprietar.

#### **Articolul 49. Compensarea în cazul separării**

(1) Dacă bunul pasibil de separare a fost înstrăinat de către debitor pînă la intentarea procesului de insolvență sau de către administrator/lichidator după intentarea acestui proces, persoana cu drept de separare are dreptul la cesiunea contraprestației, dacă ultima nu a fost încă efectuată.

(2) Persoana cu drept de separare poate pretinde contraprestația, dacă aceasta poate fi distinsă în masa de deținere.

**Articolul 50. Creditorii garantați**

(1) Creditorii care au un drept de gaj convențional sau legal asupra unui bun din masa debitoare sînt îndreptățiți la satisfacerea prioritară a capitalului împrumutat, a dobînzii și a cheltuielilor aferente din contul bunului gajat.

(2) Alin.(1) al prezentului articol se aplică și:

- a) creditorului care deține un bun sau un titlu în asigurarea dreptului său;
- b) creditorului care are un drept de retenție;
- c) statului, în cazul încasării impozitelor de orice fel și a taxelor vamale asupra unor bunuri care, conform legii, servesc drept garanție a plăților.

**Articolul 51. Pierderea statutului de creditor garantat**

În cazul în care creditorii indicați la art.50 din prezenta lege renunță la dreptul lor de executare prioritară a creanței sau în cazul în care creanța garantată nu este executată integral din valoarea bunului gajat, aceștia devin creditori chirografari pentru creanța care nu mai este prioritară sau pentru partea creanței neacoperită în mod prioritar.

**Articolul 52. Cheltuielile procesului de insolvabilitate și alte obligații ale masei debitoare**

(1) Cheltuielile procesului de insolvabilitate includ:

- a) cheltuielile de judecată;
- b) remunerația și cheltuielile administratorului provizoriu, administratorului insolvabilității și ale lichidatorului, dacă au fost prevăzute.

(2) Alte obligații ale masei debitoare sînt:

- a) obligațiile care rezultă din acțiunile de administrare, valorificare și distribuire a masei debitoare ale administratorului insolvabilității/lichidatorului, inclusiv impozitele, taxele și alte obligații de plată care nu țin de cheltuielile procesului;

b) obligațiile din contractele bilaterale, în măsura în care executarea lor trebuie făcută în interesul masei debitoare sau a căror executare urmează să fie efectuată după intentarea procesului de insolvabilitate;

c) obligațiile din îmbogățirea fără temei a masei debitoare.

(3) Obligațiile rezultate din acțiunile și actele administratorului provizoriu, căruia i s-a transmis dreptul de dispoziție asupra bunurilor debitorului, sînt considerate obligații ale masei debitoare după intentarea procesului de insolvabilitate. Aceeași regulă se aplică și în cazul contractelor cu executare consecutivă, în măsura în care administratorul provizoriu cere contraprestația în interesul bunurilor administrate.

(4) Dacă administratorul insolvabilității/lichidatorul continuă contractul debitorului încheiat pînă la intentarea procesului de insolvabilitate, pentru partea prestației executată pînă la intentarea procesului de insolvabilitate creditorul are dreptul la o creanță chirografară. Aceeași regulă se aplică și în cazul în care creditorul, la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, a executat, după intentarea procesului de insolvabilitate, o obligație față de debitor ce trebuia executată pînă la intentare.

**Articolul 53. Reprezentarea drepturilor creditorilor**

(1) În cadrul derulării procedurilor de insolvabilitate, interesele tuturor creditorilor sînt reprezentate de adunarea creditorilor și de comitetul creditorilor, instituite în baza prezentei legi. Din momentul admiterii cererii introductive, creditorii nu mai pot solicita debitorului executarea creanțelor în mod individual.

(2) Toate acțiunile împotriva debitorului sînt exercitate în numele creditorilor de către adunarea creditorilor și comitetul creditorilor, cu excepția cazurilor în care prezenta lege prevede în mod expres exercitarea dreptului de către creditor în mod individual.

(3) Creditorul îndreptățit să participe la procedurile de insolvabilitate este acel creditor care a formulat și i-a fost admisă, total sau în parte, o cerere de înregistrare a creanței sale în tabelul creanțelor contra debitorului și care are dreptul de a participa și vota în adunarea creditorilor, inclusiv asupra unui plan de restructurare, de a fi desemnat în calitate de membru al comitetului creditorilor, de a participa la distribuțiile de fonduri rezultate din restructurarea debitorului sau din lichidarea masei debitoare, de a fi informat sau notificat cu privire la desfasurarea procedurilor și de a participa la orice altă procedură reglementată de prezenta lege.

**Secțiunea a 5-a**  
**ORGANELE CREDITORILOR**

**§ 1. Adunarea creditorilor**

**Articolul 54. Atribuțiile adunării creditorilor**

(1) Adunarea creditorilor are următoarele atribuții exclusive:

- a) aprobă regulamentul comitetului creditorilor, stabilește componența numerică și atribuțiile lui, alege membrii comitetului creditorilor și încetează anticipat împrumuturile lor, stabilește periodicitatea plății soldei, retribuțiilor stimulative și compensațiilor cheltuielilor legate de exercitarea de către ei a funcțiilor de membru al comitetului creditorilor, decide cu privire la tragerea la răspundere sau eliberarea de răspundere a membrilor lui;

b) decide cu privire la sistarea activității și lichidarea debitorului, aprobă planul de restructurare a debitorului;

c) prezintă instanței de judecată propuneri referitoare la instituirea de restricții în activitatea și în gestiunea de către debitor a patrimoniului său;

d) supraveghează activitatea administratorului insolvabilității și/sau lichidatorului, examinînd rapoartele lui, solicită instanței de judecată destituirea și înlocuirea acestuia în cazurile stabilite de prezenta lege;

e) poate cere oricînd administratorului insolvabilității/lichidatorului explicații, informații sau rapoarte despre starea de lucruri și despre administrarea masei debitoare. Dacă nu este constituit un comitet al creditorilor, adunarea poate verifica soldul și rulajul banilor în conturile de acumulare sau poate numi o persoană pentru o astfel de verificare;

f) decide cu privire la încheierea tranzacțiilor de proporții prevăzute de art.69 din prezenta lege și în privința termenelor și a formei de vânzare a bunurilor debitorului, precum și în privința prețului inițial de vânzare a acestor bunuri în cadrul tranzacțiilor de proporții;

g) aprobă hotărârile comitetului creditorilor emise în perioada de raportare și examinează darea de seamă a comitetului pe marginea controalelor și reviziilor care au fost inițiate de adunarea creditorilor;

h) aprobă normativele de distribuire intermediară și finală a masei debitoare;

i) decide asupra modului, formei și termenelor de convocare și de desfășurare a adunării creditorilor;

j) rezolvă și alte probleme privind desfășurarea procedurilor de insolvență, stabilite expres de prezenta lege.

Prin decizia adunării creditorilor la atribuțiile sale exclusive pot fi rezervate și alte chestiuni.

(2) Hotărârea cu privire la atribuțiile exclusive ale adunării creditorilor nu poate fi transmisă spre examinare altor organe sau persoane.

(3) Adunarea creditorilor nu este în drept să examineze și să rezolve probleme, care, conform legii, sînt atribuite comitetului creditorilor, administratorului insolvenței și/sau lichidatorului, sau debitorului cu excepția cazurilor, în care ele au fost incluse în ordinea de zi a adunării creditorilor la inițiativa acestor organe sau persoane.

(4) Dacă comitetul creditorilor, debitorul, administratorul insolvenței și/sau lichidatorul nu pot soluționa o chestiune ce ține de atribuțiile lor, sau în cazul apariției litigiilor legate de soluționarea unei probleme atribuite în competența acestora, persoana interesată este în drept să inițieze delegarea întrebărilor în cauză pentru examinare și hotărâre adunării creditorilor.

#### **Articolul 55. Convocarea creditorilor în adunare**

(1) Adunarea creditorilor va fi convocată de către administratorul insolvenței sau, după caz, de către lichidator. Secretariatul ședințelor adunărilor creditorilor este în sarcina administratorului insolvenței sau, după caz, a lichidatorului, dacă adunarea nu dispune altfel.

(2) Creditorii cunoscuți vor fi convocați de administratorul insolvenței sau de lichidator în cazurile prevăzute expres de lege și ori de câte ori este necesar.

(3) Informația despre data, ora, locul și ordinea de zi a adunării creditorilor se expediază fiecărui creditor sau reprezentantului lui legal sub forma de aviz împreună cu biletinul de vot în termen de 5 zile de la data primirii hotărârii de convocare. În cazul în care cheltuielile poștale de înștiințare a creditorilor depășesc cheltuielile de publicare, persoana care convoacă adunarea va informa creditorii printr-un singur aviz publicat în modul stabilit la art.6 din prezenta lege, în termen de cel mult 5 zile de la data adoptării hotărârii de convocare. Perioada dintre data expedierii avizelor sau de publicare a informației despre

convocarea adunării creditorilor și data convocării nu trebuie să depășească 15 zile și nu trebuie să fie mai mică de 7 zile.

(4) Adunarea creditorilor poate fi convocată de administratorul insolvenței sau lichidator și la cererea comitetului creditorilor, la cererea creditorilor ale căror creanțe constituie cel puțin 10% din suma totală a creanțelor validate cu drept de vot, sau în temeiul încheierii instanței judecătorești.

(5) În cererea de convocare a adunării creditorilor vor fi formulate chestiunile ce urmează a fi incluse în ordinea de zi a adunării și va fi semnată de toate persoanele care cer convocarea ei. În termen de 5 zile de la data primirii cererii de convocare, administratorul insolvenței/lichidatorul este obligat să adopte hotărârea privind convocarea adunării creditorilor și să informeze creditorii despre desfășurarea adunării, sau să adopte hotărârea privind refuzul de a convoca adunarea creditorilor, care va fi expediată persoanelor care cer convocarea în termen de 3 zile de la data adoptării. Dacă în termenul prevăzut, administratorul insolvenței sau lichidatorul nu a luat nici o decizie, persoanele care au depus cererea sînt în drept să convoace singuri, pe cont propriu, adunarea creditorilor în modul stabilit de prezenta lege, și/sau să conteste acțiunile administratorului insolvenței/lichidatorului în instanța de judecată. Dacă adunarea creditorilor recunoaște convocarea acestei adunări întemeiată, cheltuielile suportate se compensează din contul masei debitoare.

(6) Înștiințarea privind convocarea creditorilor va trebui să cuprindă ordinea de zi a ședinței. Orice decizie asupra unei chestiuni neincluse în ordinea de zi este nulă, cu excepția cazului în care la ședință participă titularii tuturor creanțelor cu drept de vot.

(7) Persoana care a convocat adunarea creditorilor este obligată să dea creditorilor posibilitatea de a lua cunoștință de toate materialele pentru ordinea de zi a adunării creditorilor cu cel puțin 3 zile înainte de ținerea ei. Potrivit hotărârii de convocare, materialele menționate pot fi, de asemenea, expediate fiecărui creditor sau reprezentantului lui legal.

(8) Creditorii se convoacă pentru validarea creanțelor la data fixată de instanța de judecată prin hotărârea de intentare a procedurii. Ședința de judecată unde se validează creanțele înaintate de creditori față de patrimoniul debitorului se numește ședința de validare.

(9) Adunarea la care titularii creanțelor validate cu drept de vot decid, de regulă, în baza unui raport al administratorului insolvenței, desfășurarea de mai departe a procesului de insolvență (adunarea de raportare) se convoacă în cel mult 30 de zile din data adunării de validare. Ședința de validare poate avea loc la aceeași dată cu adunarea de raportare.

(10) Ședința de validare are loc sub conducerea instanței de judecată. După aprobarea tabelului definitiv, adunarea creditorilor este prezidată de administratorul insolvenței, care, în aceeași ședință, conform tabelului de creanță aprobat, va întocmi lista creditorilor cu drept de vot și o va prezenta creditorilor prezenți spre semnare în scopul determinării cvorumului; va întocmi și prezenta spre aprobare ordinea de zi, care va putea fi modificată și completată de adunare sau la cererea unui creditor cu drept de vot; va întocmi buletinele de

vot și procesele-verbale de votare și va întocmi procesul-verbal al ședinței. În următoarele cazuri adunarea se va convoca și se va desfășura conform normelor generale stabilite de lege.

#### **Articolul 56. Desfășurarea adunării creditorilor**

(1) Adunarea creditorilor se desfășoară cu prezența creditorilor, prin corespondență sau sub forma mixtă. Adunarea creditorilor de raportare și ședința de validare nu poate fi desfășurată prin corespondență.

(2) Scrisoarea prin care se exprimă votul prin corespondență se semnează de creditor, semnătura fiind legalizată de notarul public ori certificată și atestată de către conducătorul persoanei juridice, sau în format electronic, pe care se aplică semnătura electronică (digitală) în conformitate cu Legea nr. 254-XV din 15 iulie 2004 cu privire la documentul electronic și semnătura digitală și comunicată prin orice mijloace, pînă în ziua fixată pentru exprimarea votului, administratorului insolabilității/lichidatorului sau persoanei care convoacă adunarea.

(3) Pentru a participa nemijlocit la adunarea care se desfășoară cu prezența creditorilor sau sub formă mixtă, creditorii sau reprezentanții lor, sînt obligați să se înregistreze, contra semnătură, în lista creditorilor cu drept de vot, la comisia de înregistrare, constituită de persoana care a convocat adunarea și nominalizată în avizul de convocare.

(4) Dreptul de participare la adunare poate fi exercitat de creditor personal, precum și prin intermediul reprezentantului lui, astfel încît, în ultimul caz, comisiei de înregistrare să i se prezinte procurile perfectate în modul stabilit de lege. Creditorul în orice moment are dreptul să înlocuiască reprezentantul lui și să participe personal la adunare.

(5) Persoana care a convocat adunarea creditorilor este obligată să întocmească lista creditorilor cu drept de vot, conform datelor ultimului tabel de validare a creanțelor anexat la dosarul judiciar și să autentifice lista respectivă în instanța de judecată. Data la care se întocmește lista creditorilor cu drept de vot nu poate preceda data adoptării hotărîrii de convocare a adunării creditorilor.

(6) Lista creditorilor cu drept de vot va cuprinde:

- a) data la care a fost întocmită lista;
- b) numele și prenumele (denumirile) creditorilor, domiciliul (sediul) lor, codul fiscal;
- c) datele despre reprezentanții legali ai creditorilor, sau mandatar;
- d) rangul și valoarea creanțelor cu drept de vot care aparțin creditorilor;
- e) semnătura persoanei care a întocmit lista creditorilor cu drept de vot;
- f) semnătura și imprimatul sigiliului instanței de judecată.

(7) Lista creditorilor cu drept de vot poate fi modificată de către persoana care a convocat adunarea, pînă la desfășurarea adunării numai în cazurile:

- a) restabilirii și/sau validării definitive de către instanța de judecată a drepturilor creditorilor care nu au fost înscrși în lista respectivă;
- b) corectării greșelilor comise la întocmirea listei;

c) cesiunii creanțelor de către persoanele înscrise în listă pînă la ținerea adunării creditorilor, dacă documentele care atestă cesiunea drepturilor la creanța în cauză au fost perfectate în modul convenit;

d) stingerea creanței persoanei înscrise în listă pînă la data ținerii adunării creditorilor.

(8) În termen de 24 de ore de la modificarea listei creditorilor cu drept de vot, persoana care a convocat adunare este obligată să prezinte lista modificată spre aprobare instanței de judecată. În cazul modificării listei în ziua desfășurării adunării creditorilor, modificările respective se prezintă instanței de judecată spre aprobare odată cu procesul-verbal al ședinței.

(9) După înregistrarea creditorilor prezenți la adunare în lista creditorilor cu drept de vot, aceasta va fi semnată de membrii comisiei de înregistrare și va fi transmisă președintelui ședinței, care este ales imediat după deschiderea adunării, din rîndul creditorilor participanți la adunare.

(10) Atribuțiile secretarului ședinței adunării creditorilor sînt exercitate de administratorul insolabilității/lichidatorul, sau, după caz, de persoana invitată de președintele adunării din rîndul creditorilor, responsabil pentru corespunderea procesului-verbal opțiunilor și hotărîrilor luate de adunare.

(11) Creditorii pot fi reprezentați în adunare prin împuterniciți cu procură specială autentică sau, în cazul creditorilor persoane juridice, cu delegație semnată de conducătorul unității.

(12) La ședințele adunărilor creditorilor, salariații debitorului vor putea fi reprezentați de un delegat din rîndul acestora, care va vota pentru întreaga valoare a creanțelor, reprezentînd salariile și alte drepturi bănești.

(13) Deliberările și hotărîrile adunării creditorilor vor fi incluse într-un proces-verbal, care va fi semnat de președintele și secretarul ședinței, precum și de administratorul insolabilității sau de lichidator, după caz. La expunerea hotărîrilor adunării se menționează opiniile separate declarate.

(14) Procesul-verbal al adunării creditorilor va cuprinde:

- a) data, ora și locul ținerii adunării creditorilor;
- b) cuantumul total de creanțe cu drept de vot înregistrate în tabelul de validare a creanțelor;
- c) numărul de creanțe cu drept de vot care au fost reprezentate la adunarea creditorilor;
- d) numele și prenumele președintelui și secretarului adunării creditorilor;
- e) ordinea de zi;
- f) tezele principale ale cuvîntărilor pe marginea ordinii de zi, cu indicarea numelor și prenumelor celor ce au ținut discursuri;
- g) hotărîrile luate;
- h) anexele la procesul-verbal (lista creditorilor cu drept de vot, dovada înștiințării creditorilor privind convocarea adunării, actele de certificare a împuternicirilor reprezentanților creditorilor prezenți la adunare, textul informației despre ținerea adunării creditorilor adus la cunoștință creditorilor și textul buletinului de vot, procesul-verbal privind rezultatul votului, lista materialelor pentru ordinea de zi, textele discursurilor și opiniilor separate ale

creditorilor la cererea acestora, dările de seamă și rapoartele prezentate adunării creditorilor, exemplarele de verificare a regulamentelor și/sau altor acte aprobate de adunarea creditorilor, alte documente prevăzute de decizie a adunării creditorilor).

(15) Procesul-verbal va fi depus, prin grija administratorului insolvenței/lichidatorului, sau a persoanei care a convocat adunarea, la dosarul cauzei, în termen de 7 zile lucrătoare de la data ținerii adunării creditorilor.

#### Articolul 57. Cvorumul adunării creditorilor

(1) La adunarea creditorilor, unde se soluționează problemele privind valorificarea masei debitoare negrevată cu garanții, dispun de drept de vot numai creditorii care au creanțe chirografare. Hotărârea de valorificare a bunurilor afectate cu garanții se ia numai de creditorii garanțați. Creditorii chirografari de rang inferior nu au drept de vot.

(2) În alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) al prezentului articol, de dreptul de vot dispun atât creditorii chirografari, cât și creditorii cu creanțe garantate.

(3) Adunarea creditorilor este deliberativă dacă, la momentul încheierii înregistrării, au fost înregistrați și participă la ea majoritatea simplă a creditorilor cu drept de vot care dețin mai mult de:

- a) 50 % din valoarea totală a creanțelor chirografare validate – în cazurile prevăzute la alin.(1) al prezentului articol;
- b) 50 % din valoarea totală a creanțelor validate – în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(2) al prezentului articol.

(4) Calculul valorii totale a creanțelor prevăzute la alin.(3) al prezentului articol se va determina prin raportare la următoarele criterii:

- a) ulterior confirmării tabelului preliminar și pînă la confirmarea tabelului definitiv, valoarea creanțelor verificate și acceptate de administratorul provizoriu, așa cum reiese din cuprinsul tabelului preliminar;
- b) ulterior confirmării tabelului definitiv și pînă la confirmarea tabelului definitiv consolidat, astfel cum reiese din cuprinsul tabelului definitiv;
- c) ulterior confirmării tabelului definitiv consolidat, astfel cum reiese din cuprinsul acestuia.

(5) Planul de restructurare a debitorului va fi supus votului adunării creditorilor, în condițiile prevăzute expres de prezenta lege.

(6) În cazul în care creditorilor li se expediază buletine de vot, la stabilirea cvorumului și totalizarea rezultatului votului se ține cont de voturile exprimate prin buletinele primite de persoana care a convocat adunarea, cu cel puțin o zi înainte de ținerea adunării creditorilor.

(7) Dacă la ședința adunării creditorilor nu s-a întrunit numărul necesar de creditori cu drept de vot sau nu a fost reprezentată suma necesară a creanțelor, se va convoca adunare repetată. Data convocării ședinței repetate a adunării creditorilor se stabilește de președintele adunării și nu va fi mai devreme de 7

zile și nu mai târziu de 15 de zile de la data la care a fost fixată ședința nedeșfășurată a adunării.

(8) Despre ținerea adunării creditorilor convocate repetat creditorii vor fi informați în aceeași formă ca și despre ședința nedeșfășurată a adunării creditorilor, cel târziu cu 3 zile înainte de ținerea ședinței repetate a adunării creditorilor.

(9) La adunarea creditorilor convocată repetat au dreptul să participe creditorii înscrși în lista creditorilor cu drept de vot, care au avut dreptul să participe la ședința nedeșfășurată a adunării creditorilor. Lista modificărilor operate în această listă se întocmește în conformitate cu art.56 al prezentei legi.

(10) În cazul în care adunarea creditorilor se convoacă repetat, modificarea ordinii de zi nu se admite.

(11) Adunarea repetată a creditorilor este deliberativă, indiferent de numărul creditorilor cu drept de vot prezenți și de valoarea creanțelor reprezentate, dacă toți creditorii au fost notificați în modul și în termenul stabilit despre data, ora, locul și ordinea de zi a adunării.

(12) Dacă legea nu prevede altfel, hotărârile adunării creditorilor se adoptă cu votul majorității simple a creditorilor cu drept de vot prezenți la ședință, cu condiția ca aceștia să dețină mai mult de jumătate din valoarea totală a creanțelor cu drept de vot reprezentate la adunare. Hotărârile adunării creditorilor convocată repetat se iau cu majoritatea simplă din voturile reprezentate la adunare. Hotărârile adunării creditorilor privind alegerea comitetului creditorilor se adoptă prin vot cumulativ.

(13) La adunarea creditorilor votul poate fi deschis sau secret. La adunările creditorilor ținute prin corespondență sau sub formă mixtă, votul va fi numai deschis.

(14) La adunarea creditorilor votarea se face după principiul „un leu creanță validată – un vot”. Asupra fiecărei chestiuni puse la vot la adunarea creditorilor, creditorul poate vota ori „pentru”, ori „împotriva”. Voturile creditorilor care nu vor fi exprimate nici în una din variantele de votare prevăzute se vor considera voturi exprimate „împotriva”. La votarea hotărârilor adunării creditorilor participă numai creditorii ce beneficiază de dreptul de vot pe problemele în cauză.

(15) Membrii comitetului creditorilor care dețin creanțe validate și/sau reprezintă alți creditori cu drept de vot, participând la adunarea creditorilor personal și/sau în calitate de reprezentanți ai creditorilor vor trebui să părăsească pentru timpul votării ședința adunării creditorilor la care, prin vot deschis, se decid problemele privind:

- a) stabilirea cuantumului și periodicității plății soldei, retribuțiilor stimulative la totalizarea activității și compensațiilor cheltuielilor, legate de exercitarea funcției de membru a comitetului creditorilor;
- b) tragerea la răspundere sau eliberarea de răspundere a acestor persoane;
- c) desemnarea componenței numerice a membrilor comitetului creditorilor.

Prezența în ședință a membrului comitetului creditorului în cauză se ia în considerare la stabilirea cvorumului, iar la constatarea rezultatului votului, se consideră că aceste persoane s-au abținut.

(16) Dacă creditorul a votat împotriva hotărârii luate, el are dreptul să-și exprime opinia separată care se va anexa la procesul-verbal al adunării creditorilor sau se va reflecta în el.

#### **Articolul 58. Buletinul de vot**

(1) Votul la adunarea generală a creditorilor ținută prin corespondență și sub formă mixtă, precum și votul secret se efectuează cu întrebuițarea buletinelor. Forma și textul buletinului de vot se aprobă de comitetul creditorilor.

(2) La exercitarea votului cu întrebuițarea buletinelor de vot la adunările creditorilor ținute cu prezența creditorilor, buletinele de vot pot fi completate pînă la ținerea adunării și prezentate la înregistrarea participanților la adunare sau nemijlocit în timpul ținerii adunării.

(3) Buletinul de vot va cuprinde:

a) denumirea de firmă integrală a debitorului insolubil și a procedurii intentate față de acesta;

b) denumirea documentului – „Buletin de vot”;

c) data, ora și locul ținerii adunării creditorilor;

d) formularea fiecărei chestiuni puse la vot și succesiunea ei;

e) datele despre fiecare candidat pentru funcția de administrator al procesului de insolabilitate, membru al comitetului creditorilor, numele și prenumele acestora;

f) variantele votului asupra fiecărei chestiuni puse la vot, exprimate prin cuvintele „pentru”, „contra”;

g) modul de completare a buletinului – la votul cumulativ;

h) numele și prenumele (denumirea) creditorului – la votul deschis;

i) rangul și valoarea creanțelor cu drept de vot ce aparțin creditorului;

j) termenul de restituire a buletinului.

(4) La completarea buletinului de vot, creditorul sau reprezentantul lui, în dreptul fiecărei chestiuni puse la vot va lăsa doar una din variantele votului prevăzute.

(5) Dacă votul este deschis, buletinul va fi semnat de creditor sau de reprezentantul lui. Dacă votul este dat prin corespondență, semnătura creditorului sau reprezentantului lui legal, va fi autenticată în modul stabilit.

(6) Supravegherea colectării buletinelor de vot și numărarea voturilor date prin corespondență și sub formă mixtă se efectuează de către persoana care a convocat adunarea, dacă la adunare nu s-a dispus altfel.

(7) La numărarea voturilor date cu întrebuițarea buletinelor se iau în considerare voturile exprimate asupra celor chestiuni, în dreptul cărora votantul a lăsat în buletin numai una din variantele posibile de vot.

(8) Dacă adunarea creditorilor se ține sub formă mixtă, buletinele de vot vor fi prezentate nu mai târziu de termenul indicat în buletin sau în timpul votării cu prezența creditorilor.

(9) Rezultatul votului se înregistrează într-un proces-verbal, care se semnează de președintele și secretarul care au fost prezenți la adunare.

(10) După perfectarea procesului-verbal privind rezultatul votului și procesului-verbal al adunării creditorilor buletinele de vot se sigilează și se transmit la dosarul în cauză.

(11) Rezultatul votului cu prezența creditorilor se anunță la adunarea creditorilor, în cadrul căreia s-a efectuat votarea, iar rezultatul votului prin corespondență sau sub formă mixtă suplimentar se aduce la cunoștința creditorilor printr-un aviz și/sau prin publicarea informației despre rezultatul votului.

(12) Hotărîrea adunării creditorilor intră în vigoare la data anunțării rezultatului votului, dacă legislația în vigoare sau hotărîrea adunării nu prevede un termen mai tardiv de intrare a ei în vigoare. Hotărîrile luate de adunarea creditorilor sînt obligatorii pentru administratorul insolabilității și pentru lichidator, pentru reprezentatul debitorului și membrii comitetului creditorilor inclusiv pentru toți creditorii, atît prezenți, cît și cei ce au lipsit de la ședința adunării.

#### **Articolul 59. Anularea hotărîrii adunării creditorilor**

(1) Hotărîrea adunării creditorilor poate fi anulată de instanța de insolabilitate pentru excepții de procedură la cererea administratorului insolabilității, a lichidatorului sau a reprezentantului debitorului și pentru motive de ilegalitate la cererea creditorilor:

a) care au votat împotriva luării hotărîrii respective și au făcut să se consemneze aceasta în procesul-verbal al adunării;

b) care nu au fost admiși la adunarea creditorilor fără temei legal, sau care nu au fost înștiințați, în modul stabilit de prezenta lege, despre data, ora și locul ținerii adunării;

c) care sînt vătămăți în drepturi ca urmare a adoptării hotărîrii asupra unei chestiuni care nu figura în ordinea de zi a adunării creditorilor, sau adunarea s-a ținut fără cvorumul stabilit de lege și cu încălcarea cotelor de voturi.

(2) Cererea prevăzută la alin. (1) al prezentului articol va fi depusă la dosarul cauzei în termen de 5 zile calendaristice de la data luării cunoștinței cu procesul-verbal al adunării creditorilor și va fi soluționată în ședință publică, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare, cu citarea celui care a introdus cererea, a administratorului insolabilității sau, după caz, a lichidatorului și președintelui adunării creditorilor. În cazul în care a fost constituit comitetul creditorilor, va fi citat și președintele acestuia.

(3) Anularea hotărîrii adunării creditorilor trebuie adusă la cunoștința tuturor creditorilor. Încheierea de anulare poate fi atacată cu recurs de orice creditor chirografar sau creditor garantat. Încheierea de respingere poate fi atacată cu recurs de către solicitant.

## § 2. Comitetul creditorilor

### Articolul 60. Constituirea comitetului creditorilor

(1) După intentarea procesului de insolabilitate și pînă la prima adunare a creditorilor, instanța de judecată poate institui, în raport cu numărul creditorilor determinați în tabelul preliminar de creanțe, un comitet al creditorilor care va fi format din 3 sau 5 reprezentanți ai creditorilor dintre cei cu creanțe garantate și chirografare cele mai mari, prin valoare.

(2) Pentru necesitățile procedurii, membrii comitetului creditorilor instituit vor desemna un președinte al comitetului creditorilor. Comitetul creditorilor va fi citat în persoana președintelui astfel desemnat, iar în lipsa acestuia, prin oricare dintre membrii comitetului creditorilor.

(3) Dacă din cauza numărului mic de creditori instanța de judecată nu consideră necesară constituirea unui comitet al creditorilor, atribuțiile comitetului vor fi exercitate de adunarea creditorilor, sau de un reprezentant al acestora desemnat de adunarea creditorilor sau, după caz, numit de instanța de judecată.

(4) În cadrul primei ședințe a adunării creditorilor, aceștia vor putea decide asupra menținerii sau dizolvării comitetului instituit de instanța de judecată. În cazul dizolvării, adunarea creditorilor va alege un comitet format din 3 sau 5 persoane fizice, reprezentanți ai creditorilor cu creanțe garantate și chirografari, dintre primii zece creditori, în ordinea valorii fiecărui rang, care se oferă voluntari, sau, după caz, dintre persoanele fizice terțe propuse spre votare de creditorii cu drept de vot. Funcționarii publici pot fi aleși ca membri ai comitetului creditorilor la propunerea creditorilor chirografari sau la propunerea conducătorului instituției publice pe care o reprezintă. Un creditor are dreptul să înainteze numai un singur candidat la funcția de membru al comitetului creditorilor. Comitetul astfel desemnat va înlocui comitetul instituit anterior de instanța de judecată.

(5) Dacă nu se va obține majoritatea necesară, se va mentine comitetul desemnat anterior de instanța de judecată. La propunerea administratorului insolabilității sau a celorlalți membri ai comitetului, instanța de judecată va consemna, prin încheiere, modificarea componenței acestuia, astfel încît criteriul de reprezentare a tuturor rangurilor de creditori să fie respectate în toate fazele procedurii.

(6) Comitetul creditorilor ales de adunarea creditorilor are mandat pe întreaga perioadă de derulare a procedurii față de debitor. Adunarea creditorilor poate decide asupra instituirii comitetului creditorilor, modificării componenței sau dizolvării lui la orice etapă a procedurilor de insolabilitate, de faliment și de restructurare. Adunarea creditorilor poate alege noi membri ai comitetului atît pentru înlocuirea celor numiți, cît și pentru suplimentarea numărului lor.

(7) Membrii organelor de conducere a debitorului, asociații, acționarii acestuia și alte persoane afiliate și/sau interdependente, care dispun de creanțe față de patrimoniul debitorului, precum și creditorii de rang inferior nu pot fi aleși ca membri ai comitetului creditorilor. Membru al comitetului creditorilor nu

poate fi și persoana care este declarată incapabilă sau persoana condamnată pentru escrocherie, sustragere de bunuri din avutul proprietarului prin însușire, delapidare sau abuz de funcție, înșelăciune sau abuz de încredere, uz de fals, depozitie mincinoasă, dare sau luare de mită, precum și pentru alte infracțiuni contra proprietății prevăzute de legislație și a căror antecedente penale n-au fost stinse. La fel nu pot fi alese persoanele care se află în conflict de interese cu debitorul sau a cărei calitate de membru al comitetului creditorilor este limitată de legislația în vigoare. Persoanele deja alese vor fi revocate din funcție.

(8) Alegerea membrilor comitetului creditorilor se efectuează prin vot cumulativ. La efectuarea votului cumulativ, fiecare creanță cu drept de vot a creditorului va exprima un număr de voturi egal cu numărul total al membrilor comitetului creditorilor care se aleg. Creditorul este în drept să dea toate voturile conferite de creanțele sale unui candidat sau să distribuie aceste voturi egal ori în alt mod între cîțiva candidați pentru funcția de membru al comitetului creditorilor. Se consideră aleși în comitetul creditorilor candidații care au întrunit cel mai mare număr de voturi.

(9) Pentru completarea componenței de bază a comitetului creditorilor în cazul retragerii membrilor lui, în modul stabilit pentru alegerea comitetului creditorilor se alege rezerva comitetului din două persoane. Subrogarea membrilor comitetului creditorilor retrași se efectuează de către comitetul creditorilor din contul rezervei disponibile.

(10) Completarea componenței de bază a comitetului creditorilor în cazul lipsei rezervei comitetului și/sau epuizării rezervei comitetului se efectuează pe calea alegerii complementare a membrilor comitetului creditorilor la cea mai apropiată ședință a adunării creditorilor. În cazul respectiv alegerile complementare ale membrilor comitetului creditorilor se efectuează în modul prevăzut la alin.(8) al prezentului articol.

(11) Împuțemicirile comitetului creditorilor încetează din ziua:

- a) adoptării hotărîrii adunării creditorilor cu privire la alegerea noii componențe a comitetului creditorilor; sau
- b) adoptării hotărîrii adunării creditorilor cu privire la încetarea înainte de termen a împuțemicirilor componenței precedente a comitetului creditorilor, în cazul în care o nouă componență nu a fost aleasă; sau
- c) încetării procedurii pentru care a avut mandat; sau
- d) reducerii componenței comitetului creditorilor cu mai mult de o treime, dacă, totodată, rezerva comitetului creditorilor a fost epuizată, iar adunarea creditorilor nu a fost convocată pe parcursul a 10 zile.

(12) În cazul prevăzut la alin.(11) al prezentului articol, comitetul creditorilor este în drept să convoace adunarea creditorilor pentru alegerea noii componențe a comitetului, nefiind în drept să ia alte hotărîri.

(13) Membrul comitetului creditorilor poate fi destituit și de instanța de judecată din motive întemeiate. Încheierea instanței de judecată de destituire poate fi luată din oficiu, la cererea creditorilor. Înainte de destituire, instanța de judecată audiază membrul comitetului. Încheierea de destituire poate fi atacată cu recurs de către cel destituit.

(14) Președintele comitetului creditorilor se alege de adunarea creditorilor, dintre membrii aleși ai comitetului creditorilor. În absența președintelui comitetului creditorilor, atribuțiile acestuia le exercită unul dintre membrii comitetului creditorilor ales de membrii lui cu o majoritate calificată de două treimi din numărul membrilor prezenți în ședință. Președintele comitetului creditorilor are următoarele atribuții exclusive:

- a) convoacă ședințele comitetului creditorilor;
- b) organizează activitatea comitetului creditorilor;
- c) prezidează ședințele comitetului creditorilor;
- d) exercită alte atribuții prevăzute de Regulamentul comitetului creditorilor.

#### **Articolul 61. Atribuțiile și răspunderea membrilor comitetului creditorilor**

(1) În perioada dintre adunările creditorilor, reprezentarea intereselor creditorilor, adoptarea hotărârilor vizînd problemele stringente ale procedurii, supravegherea activității administratorului de insolabilitate/ lichidatorului și a executării hotărârilor adunării creditorilor și a hotărârilor și încheierilor instanței de judecată, sînt efectuate de comitetul creditorilor.

(2) Comitetul creditorilor este subordonat adunării creditorilor și este supravegheat de instanța de judecată. El prezintă adunării creditorilor și, după caz, instanței de judecată darea de seamă privind activitatea sa pe perioada de raportare. În cursul derulării procedurii, instanța de judecată va putea cere asistența comitetului creditorilor sau a unui delegat al acestuia. Comitetul creditorilor trebuie să se informeze cu privire la mersul afacerilor și să verifice documentele de evidență contabile, soldul și rulajul banilor în conturile de acumulare.

(3) Comitetul creditorilor nu reprezintă societatea insolubilă, dar acordă sprijin administratorului insolabilității și lichidatorului în gestionarea debitorului, limitîndu-și activitatea la adoptarea hotărârilor pe marginea problemelor atribuite lui de prezenta lege. Hotărârile comitetului creditorilor sînt obligatorii pentru toate persoanele antrenate în procedurile de insolabilitate, de faliment sau de restructurare a debitorului și acționează în partea ce nu contravine hotărârilor adunării creditorilor și instanței de judecată. Hotărârile comitetului creditorilor emise în perioada de gestiune sînt supuse aprobării adunării creditorilor la examinarea de către ultima a dării de seamă a comitetului creditorilor.

(4) Comitetul creditorilor are următoarele atribuții, dacă prin hotărîrea adunării creditorilor nu este prevăzut altfel:

- a) să analizeze situația debitorului și să facă recomandări adunării creditorilor cu privire la continuarea activității debitorului și la planurile de restructurare propuse;
- b) să negocieze cu administratorul insolabilității sau cu lichidatorul care dorește să fie desemnat de către creditorii condițiile numirii și să recomande adunării creditorilor astfel de numiri;

c) să ia cunoștință de rapoartele întocmite de administratorul insolabilității sau de lichidator, să le analizeze și, dacă este cazul, să facă contestații la acestea;

d) să întocmească rapoarte sau dări de seamă, pe care să le prezinte adunării creditorilor, privind măsurile luate de administratorul insolabilității sau de lichidator și efectele acestora și să propună, motivat, și alte măsuri;

e) să solicite ridicarea dreptului de administrare al debitorului;

f) să oblige administratorul insolabilității sau lichidatorul să introducă acțiuni pentru anularea unor transferuri cu caracter patrimonial, făcute de debitor în dauna creditorilor ;

g) să convoace adunarea creditorilor, inclusiv să aprobe ordinea de zi a adunării creditorilor, să participe la adunare și să hotărască alte probleme, care sînt legate de pregătirea și ținerea adunării creditorilor;

h) să aprobe valoarea estimativă a bunurilor din masa debitoare valorificată;

i) să decidă cu privire la distribuirea intermediară a masei debitoare și la constituirea mijloacelor fondurilor de rezervă necesare acoperirii cheltuielilor viitoare ale procesului de insolabilitate;

j) să aprobe fondul sau normativele de retribuție a muncii personalului societății aflate în procedură;

k) să aprobe bilanșurile contabile;

l) să aprobe toate regulamentele necesare desfășurării procedurilor de insolabilitate;

m) să hotărască privind deschiderea, transformarea sau lichidarea filialelor și reprezentanțelor societății aflate în procedură, privind numirea și eliberarea din funcție a conducătorilor lor;

n) să aprobe normativele devizelor de cheltuieli;

o) să stabilească lista de date care constituie secret comercial al debitorului și să aprobe Regulamentul privind secretul comercial;

p) să rezolve problemele privind participarea debitorului la fondarea și activitatea întreprinderilor, precum și modul și sursele de finanțare a cheltuielilor, legate de fondarea și activitatea lor;

q) să rezolve problemele privind încheierea tranzacțiilor de proporții prevăzute de prevederile art.69 din prezenta lege;

r) să rezolve alte probleme, atribuite de prezenta lege și/sau de hotărârile adunării creditorilor.

(5) Dacă comitetul creditorilor nu este format sau împuternicirile lui au încetat, împuternicirile acestuia le exercită adunarea creditorilor. Împuternicirile comitetului creditorilor nu pot fi delegate oricărei alte persoane.

(6) Membrii comitetului creditorilor, pe perioada exercitării funcțiilor sale li se pot plăti din masa debitoare solde, retribuții stimulative la totalizarea activității și compensația cheltuielilor, legate de exercitarea de către ei a funcțiilor de membru al comitetului creditorilor, în mărimea stabilită prin hotărîrea adunării creditorilor.

(7) În cazul în care își încalcă obligațiile atribuite prin prezenta lege, membrii comitetului creditorilor poartă răspundere pentru prejudiciul adus creditorilor garanțați și chirografari.

**Articolul 62.** Modul de funcționare și adoptare a hotărârilor comitetului creditorilor

(1) Comitetul creditorilor se întrunește în ședințe lunar la inițiativa președintelui comitetului creditorilor sau, la cererea administratorului insolvenței sau a lichidatorului, după caz, ori a cel puțin doi dintre membrii și, ori de câte ori este necesar.

(2) Ședințele comitetului creditorilor au cvorumul necesar și sînt recunoscute deliberative să adopte hotărâri, dacă în ședință participă toți membrii comitetului din componența lui aleasă.

(3) La ședințele comitetului creditorilor, fiecare membru al lui deține un vot. Transmiterea votului de către un membru al comitetului creditorilor altui membru al comitetului sau altei persoane nu se admite.

(4) Hotărârile comitetului creditorilor se iau cu votul majorității membrilor prezenți la ședință. În caz de paritate de voturi, votul președintelui comitetului creditorilor este decisiv.

(5) Ședințele comitetului creditorilor vor avea loc în prezența administratorului insolvenței/lichidatorului și vor fi consemnate într-un proces-verbal, care va reține pe scurt conținutul dezbaterilor, precum și hotărârile luate.

(6) Dacă un membru al comitetului creditorilor se află, datorită interesului propriu, în conflict de interese cu interesul concursual al creditorilor participanți la procedură, se va abține de la vot.

(7) Împotriva măsurilor și deciziilor luate de comitetul creditorilor orice creditor, administratorul insolvenței sau lichidatorul, poate formula contestație la adunarea creditorilor sau la instanța de insolvență, în termen de 5 zile calendaristice de la luarea acestora.

(8) Contestația prevăzută la alin. (7) al prezentului articol va fi soluționată de instanța de insolvență în ședință publică, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare, cu citarea celui care a introdus cererea, a administratorului insolvenței sau, după caz, a lichidatorului și președintelui comitetului creditorilor. Încheierea instanței de insolvență de anulare a hotărârii comitetului creditorilor sau de respingere a contestației poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

#### Secțiunea a 6-a

### ADMINISTRATORUL INSOLVENȚĂII ȘI LICHIDATORUL

**Articolul 63.** Desemnarea administratorului insolvenței

(1) Administratorul insolvenței și administratorul provizoriu (în continuare – administrator) este persoana fizică, desemnată de către instanța de

judecată să exercite atribuțiile prevăzute de lege în perioada de observație, în procesul de insolvență și pe durata procedurii de restructurare a debitorului.

(2) Lichidatorul este persoană fizică, desemnată de către instanța de judecată, să conducă activitatea debitorului în cadrul procedurii de faliment și procedurii simplificate de faliment și să exercite atribuțiile prevăzute de lege sau stabilite de instanța judecătorească.

(3) Administratorii și lichidatorii își pot exercita profesia ca persoane fizice înregistrate în calitate de întreprinzători individuali.

(4) Pentru a putea fi desemnat în calitate de administrator sau lichidator, persoana fizică trebuie să corespundă următoarelor criterii:

a) să fie cetățean al Republicii Moldova, cu domiciliu permanent pe teritoriul ei;

b) să aibă studii superioare în unul din următoarele domenii: administrativ, juridic, economico-financiar sau tehnic;

c) să aibă o experiență de cel puțin 5 ani de activitate în unul din următoarele domenii: administrativ, juridic, economico-financiar sau tehnic;

d) să dispună de autorizație în vederea desfășurării activității de administrator și lichidator;

e) să nu aibă antecedente penale.

(5) Suplimentar la cerințele indicate la alin.(1) al prezentului articol, persoana desemnată în calitate de administrator sau lichidator al unui participant profesionist la piața financiară nebancaară în proces de insolvență va corespunde criteriilor stabilite, după caz, de Comisia Națională a Pieței Financiare.

(6) Nu pot fi desemnați în calitate de administrator sau lichidator:

a) membrii organelor de conducere ale debitorului sau persoanele care dețin cote de participație ori acțiuni în capitalul social al debitorului;

b) persoanele care au deținut funcții de conducere sau care au fost asociați ai unui alt debitor declarat insolvent în ultimele 24 de luni;

c) asociații cu răspundere nelimitată în societățile în nume colectiv și în comandită;

d) persoanele cu antecedente penale;

e) persoanele lipsite, în temeiul unei hotărâri judecătorești, de dreptul de a administra întreprinderi și alte persoane juridice;

f) candidatul care, la desemnare, este soț sau rudă ori afin pînă la gradul al III-lea, cu judecătorul care examinează dosarul.

(7) La etapa intentării procedurii, instanța de judecată desemnează candidatura administratorului provizoriu, administratorului insolvenței sau lichidatorului, propusă de debitor sau de creditorul care a inițiat procedura. În cazul în care debitorul sau creditorul nu prezintă candidatura administratorului/lichidatorului pînă la intentarea procedurii, instanța de judecată este în drept să numească în mod aleatoriu orice persoană din lista administratorilor și lichidatorilor. În situația în care numirea administratorului sau lichidatorului s-a efectuat contrar procedurii stabilite, desemnarea în cauză

este susceptibilă anulării la cererea oricărui participant al procesului. Sarcina probațiunii îi revine părții care s-a opus desemnării.

(8) Administratorul și lichidatorul este obligat, din data desemnării sale și pe tot parcursul procedurii să informeze instanța de judecată și comitetul creditorilor despre orice incompatibilitate indicată la alin.(6) al prezentului articol, precum și despre orice conflict de interese care a existat înainte sau care a apărut după desemnarea sa. Instanța de judecată este în drept să decidă dacă anumite relații ale administratorului sau lichidatorului cu părțile în proces sau anumite conflicte de interese afectează sau nu imparțialitatea administratorului sau lichidatorului în procedura derulată.

(9) Administratorul și lichidatorul este înscris în Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali la rubrica respectivă a debitorului, în temeiul hotărârii sau încheierii respective a instanței de judecată.

(10) Atribuțiile administratorului insolvenței încetează la momentul stabilirii atribuțiilor lichidatorului de către instanța de judecată. Poate fi desemnat lichidator și administratorul provizoriu sau administratorul insolvenței desemnat anterior.

(11) Una și aceeași persoană poate fi desemnată nelimitat în funcția de administrator provizoriu pe perioada de observare și în funcția de lichidator al procedurii simplificate de faliment al debitorului, iar în funcția de administrator al insolvenței și lichidator al procedurii generale de faliment al debitorului în maximum zece întreprinderi insolvente. În procedura de restructurare, una și aceeași persoană poate fi desemnată la cinci întreprinderi la care se va aplica planul ce prevede redresarea (restabilirea solvabilității) și continuarea activității debitorului și la zece întreprinderi la care se va aplica, în cumul sau separat cu planul de redresare, planul de lichidare a patrimoniului întreprinderii sau transmiterea întreprinderii ori a unei părți din aceasta către un alt titular.

(12) În cazuri excepționale, instanța de judecată, cu acordul comitetului creditorilor sau, după caz, a adunării creditorilor, poate desemna una și aceeași persoană în funcția de administrator al insolvenței și lichidator peste limita stabilită la astfel de proceduri.

#### **Articolul 64. Evidența administratorilor și lichidatorilor**

(1) Persoanele care corespund cerințelor prevăzute la art.63 din prezenta lege pot solicita înregistrarea lor în lista administratorilor și lichidatorilor, întocmită și actualizată de instanța de judecată.

(2) Lista administratorilor și lichidatorilor se afișează spre informare în incinta instanței de judecată.

#### **Articolul 65. Propunerea unui alt administrator**

(1) După desemnarea de către instanța de judecată a administratorului/lichidatorului, la prima adunare a creditorilor, convocată după ședința de validare, creditorii pot propune un alt administrator/lichidator. Instanța poate respinge propunerea adunării creditorilor numai dacă cel propus de ei nu întrunește condițiile prevăzute de art.63 din prezenta lege, necesare

pentru preluarea funcției. Încheierea de respingere a instanței poate fi atacată cu recurs de către fiecare creditor.

(2) Candidatura administratorului/lichidatorului poate fi înaintată de fiecare creditor sau de către debitor. Se consideră propusă pentru aprobarea instanței de judecată candidatura care a acumulat cele mai multe voturi conform art.57 din prezenta lege.

#### **Articolul 66. Atribuțiile principale ale administratorului și lichidatorului**

(1) Administratorul și lichidatorul au următoarele atribuții principale:

a) examinarea activității debitorului asupra căruia se inițiază procedura în raport cu situația de fapt și întocmirea unui raport amănunțit asupra cauzelor și împrejurărilor care au condus la insolvență, cu menționarea persoanelor cărora le-ar fi imputabile și a existenței premiselor angajării răspunderii acestora în condițiile legii, și prezentarea acestui raport instanței de judecată într-un termen stabilit de aceasta;

b) deschiderea, examinarea, sigilarea, sechestrarea încăperilor de producție, depozitelor, spațiilor comerciale și administrative, precum și altor obiecte; evacuarea bunurilor și a persoanelor din încăperile ocupate ilegal; inventarierea patrimoniului debitorului și partajarea lui, precum și luarea măsurilor corespunzătoare pentru conservarea masei debitoare;

c) notificarea creditorilor și verificarea creanțelor și, atunci când este cazul, formularea de obiecțiuni la acestea, precum și întocmirea tabelelor creanțelor;

d) convocarea, prezidarea și asigurarea secretariatului ședințelor adunării creditorilor sau ale acționarilor, asociaților ori membrilor debitorului persoană juridică;

e) primirea remunerației pentru activitatea sa în modul stabilit de lege;

f) solicitarea și primirea gratuită de la participanții la proces, precum și de la alte persoane, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare, a informațiilor și explicațiilor necesare pentru executarea atribuțiilor, precum și de la debitor a informațiilor cu privire la veniturile sale și la bunurile ce îi aparțin cu titlu de proprietate, inclusiv cele aflate în proprietate comună pe cote-părți;

g) solicită instanței de a dispune participarea colaboratorilor organelor afacerilor interne la executarea atribuțiilor sale;

h) dispune de acces în spațiile de serviciu ale debitorului, studiază documentele aflate acolo, elaborarea, după caz, a expertizei privind activitățile cuprinse în procedurile derulate la cererea instanței de judecată sau a altor organe, inclusiv de urmărire penală;

i) sesizează organele de resort despre contravențiile și/sau infracțiunile depistate la executarea atribuțiilor;

j) organizarea și vânzarea la licitație sau prin negocieri directe a bunurilor din patrimoniul debitorului, în conformitate cu prevederile prezentei legi, precum și orice proceduri aferente acestora;

k) încheierea de tranzacții, stingerea datoriilor, încetarea fidejusiunii, renunțarea la garanții reale sub condiția confirmării de către adunarea sau comitetul creditorilor;

l) colectarea datoriilor față de debitor și recuperarea silită a bunurilor debitorului aflate în posesiunea unor terți;

m) administrarea conturilor bancare speciale destinate acumulării mijloacelor bănești obținute în procesul de insolabilitate (în continuare – conturi de acumulare). Conturile în cauză se deschid în băncile, care, de regulă, nu sînt creditori ai debitorului;

n) executarea măsurilor de asigurare aplicate de instanța de judecată în cazurile prevăzute expres de ea;

o) îndeplinirea hotărîrilor instanței de judecată, ale adunării și ale comitetului creditorilor, adoptate în limitele competenței lor, precum și emiterea de ordine, decizii, dispoziții și alte acte în vederea exercitării atribuțiilor;

p) elaborarea proiectului planului de restructurare la solicitarea adunării sau a comitetului creditorilor;

q) prezentarea către instanța de judecată, adunarea creditorilor sau comitetul creditorilor a rapoartelor despre starea masei debitoare și îndeplinirea atribuțiilor sale;

r) ținerea registrelor de evidență a datoriilor creditoare și a datoriilor debitoare ale debitorului;

s) conducerea și/sau supravegherea debitorului și administrarea masei debitoare;

t) asigurarea integrității masei debitoare, asigurarea prin contract a bunurilor;

u) elaborarea criteriilor de concediere și angajarea specialiștilor sau experților;

v) disponibilizarea angajaților debitorului;

w) contestarea în instanța de judecată, în modul stabilit de lege, a creanțelor creditorilor și a oricăror tranzacții sau transferuri;

x) sesizarea instanței de judecată despre orice alte probleme care apar pe parcursul exercitării atribuțiilor sale;

y) distribuirea către creditori a sumelor de bani rezultate din valorificarea masei debitoare, conform prevederilor prezentei legi și întocmirea bilanțului de lichidare a debitorului;

z) alte atribuții stabilite expres de prezenta lege.

(2) Instanța de judecată, la cerere sau din oficiu, poate stabili administratorului și lichidatorului, prin încheiere, orice alte atribuții în afara celor prevăzute la alin.(1) al prezentului articol, cu excepția celor trecute prin lege în competența exclusivă a judecății.

(3) Atribuțiile legale ale administratorului și lichidatorului, precum și cele stabilite exclusiv în sarcina acestora de instanța de judecată în perioada de observare, în procedura de insolabilitate, de faliment sau de restructurare, nu pot fi transmise sau reprezentate și inclusiv exercitate de alte persoane sau organe.

(4) Administratorul sau lichidatorul pot fi, totuși, asistați de avocat sau jurist în exercițiul atribuțiilor lor și pot da mandat de reprezentare, în condițiile legii, pentru încheierea sau exercitarea unor acte juridice ori procesuale ce nu presupun exercițiul atribuțiilor exclusive ale lor.

(5) Administratorul sau lichidatorul desemnat este succesorul în drepturi procesuale ale administratorilor și lichidatorilor anteriori desemnați pe cauză.

#### **Articolul 67. Supravegherea administratorului și lichidatorului de către instanța de judecată**

(1) Administratorul și lichidatorul își exercită atribuțiile sub supravegherea instanței de judecată care examinează cazul de insolabilitate. Instanța poate solicita oricînd explicații sau un raport despre starea de lucruri și administrarea masei debitoare. În cazul în care administratorul sau lichidatorul nu-și îndeplinește obligațiile sau cînd administratorul sau lichidatorul destituit nu prezintă raport pentru perioada activității sale, nu restituie bunurile și documentele pe care le deține în legătură cu procesul de insolabilitate, instanța de judecată, după un avertisment, aplică o amendă judecătorească al cărei quantum nu poate depăși 30.000 lei.

(2) Administratorul și lichidatorul poate ataca cu recurs încheierea instanței de judecată cu privire la aplicarea amenzii.

#### **Articolul 68. Exercițarea de către administrator și lichidator a atribuțiilor**

(1) Administratorul și lichidatorul își exercită atribuțiile cu diligența unui bun profesionist, acționînd pe propria răspundere.

(2) În cadrul procesului de insolabilitate, de faliment sau de restructurare toate acțiunile administratorului și lichidatorului sînt orientate spre păstrarea, majorarea și valorificarea cît mai eficientă a masei debitoare prin toate mijloacele legale disponibile, pentru executarea cît mai deplină a creanțelor creditorilor.

(3) Administratorul și lichidatorul ține un registru șnruit, sigilat de instanța de judecată în care consemnează toate operațiunile efectuate cu bunurile masei debitoare, coordonate cu creditorii, precum și operațiunile de recuperare a bunurilor debitorului. Administratorul și lichidatorul prezintă registrul, împreună cu rapoartele sale, instanței de judecată pentru informare ori de cîte ori aceasta o cere. La încheierea procesului, registrul este transmis instanței împreună cu raportul final.

(4) În vederea îndeplinirii atribuțiilor, administratorul și lichidatorul va putea desemna și/sau angaja persoane de specialitate. Numirea și nivelul remunerațiilor acestor persoane vor fi supuse aprobării comitetului creditorilor.

(5) Administratorul și lichidatorul efectuează, în bază de concurs, orice cumpărare, transmitere în gestiune a bunurilor din masa debitoare sau orice angajare de specialiști sau experți, cu excepția cazurilor în care, adunarea sau comitetul creditorilor stabilesc altfel.

(6) Exercițarea atribuțiilor de către administrator sau de lichidator este compatibilă cu activitatea de avocat, consilier juridic, expert contabil, contabil

autorizat, evaluator, auditor financiar, arbitru, mediator, conciliator și expert financiar.

(7) Administratorul/lichidatorul unui debitor insolubil nu poate concomitent să reprezinte interesele creditorului acestuia. În acest caz, creditorul declarat insolubil va fi reprezentat în procedura de insolabilitate a debitorului de către președintele comitetului creditorilor sau, după caz, de un delegat desemnat de adunarea creditorilor.

(8) Cerințele administratorului sau lichidatorului, înaintate în exercitarea atribuțiilor, sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, persoanele juridice, persoanele cu funcții de răspundere și persoanele fizice. La cererea administratorului/lichidatorului, deținătorii registrelor, instituțiile financiare, organele fiscale și cadastrale sînt obligate să-i comunice, gratuit, în cel mult 10 zile, informațiile necesare pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege.

(9) Pentru neexecutarea cerințelor administratorului/ lichidatorului, sau pentru împiedicarea acestuia prin neasigurarea accesului în încăperile de producție, în depozite, în locurile de păstrare a bunurilor, în spațiile comerciale și în spațiile cu o altă destinație, prin neprezentarea de explicații, date, informații și documente, precum și prin acțiuni sau inacțiuni, persoanele vinovate se sancționează, la demersul administratorului/lichidatorului, prin amendă judecătorească în mărime de pînă la 3000 lei, care se face venit la stat. Pentru neexecutarea intenționată repetată a cerințelor administratorului/ lichidatorului sau împiedicarea prin diferite acțiuni a exercitării atribuțiilor sale, instanța de judecată va aplica amendă judecătorească în mărime de la 3000 pînă la 6000 lei. Demersul se va examina de instanța de judecată cu citarea administratorului/lichidatorului și a persoanei față de care se solicită aplicarea amenzii. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea pricinii. Încheierea privind aplicarea amenzii poate fi contestată cu recurs.

(10) Reprezentantul debitorului, precum și oricare dintre creditori pot face contestație împotriva măsurilor luate de administrator sau lichidator. Instanța de judecată va soluționa contestația, în termen de zece zile de la înregistrarea ei, cu citarea contestatorului, a administratorului sau a lichidatorului și a comitetului creditorilor, putînd, la cererea contestatorului, să suspende executarea măsurii contestate.

(11) Administratorii/lichidatorii sînt obligați să dispună de conturi curente speciale (conturi de acumulare), pe care se depun sumele rezultate din procedurile de insolabilitate și cont pentru încasarea remunerației. Mijloacele bănești din conturile de acumulare nu pot fi urmărite în baza pretențiilor creditorilor administratorului/lichidatorului, iar operațiunile în aceste conturi nu pot fi sistate. În caz de lichidare silită a instituției financiare unde își are deschis conturile administratorul/lichidatorul, mijloacele financiare de pe conturile indicate vor fi achitate prioritar onorării altor categorii de creanțe.

**Articolul 69.** Actele de proporții ale administratorului insolabilității și lichidatorului

(1) Act de proporții înfăptuit de administratorul insolabilității sau de lichidator este un act juridic sau cîteva acte juridice legate reciproc, încheiate direct sau indirect, privind achiziționarea, valorificarea sau înstrăinarea; creditarea, gajarea, grevarea sau luarea de către întreprinderea insolubilă, cu titlu de cautiune sau credit, darea în posesie, folosință, uzurfurct, administrare fiduciară, locațiune, arendă cu/sau fără drept de răscumpărare, asupra bunurilor a căror valoare constituie peste 10% din valoarea totală a masei debitoare, conform ultimului raport de evaluare, iar în lipsa acestuia, conform ultimului raport financiar.

(2) Prevederea alin.(1) al prezentului articol nu se extinde asupra actelor efectuate în procesul activității curente prevăzute de prezenta lege.

(3) Hotărîrea privind încheierea de către administratorul insolabilității sau lichidator a unui act de proporții se ia de membrii comitetului creditorilor în unanimitate, dacă obiect al acestei tranzacții sînt bunurile ce constituie peste 10% și nu mai mult de 50% din valoarea masei debitoare potrivit ultimului raport de evaluare, iar în lipsa acestuia potrivit ultimului raport financiar, pînă la luarea deciziei de încheiere a acestui act juridic.

(4) Hotărîrea privind încheierea de către administratorul insolabilității sau de către lichidator a unor acte de proporții neprevăzute la alin.(3) al prezentului articol se ia de adunarea creditorilor. În cazul în care comitetul creditorilor nu a fost format, administratorul insolabilității/lichidatorul la încheierea actelor de proporții trebuie să primească aprobarea adunării creditorilor.

(5) Dacă la luarea hotărîrii privind încheierea unui act de proporții comitetul creditorilor nu a ajuns la unanimitate, această chestiune poate fi înscrisă în ordinea de zi a adunării creditorilor.

(6) Dacă în actul de proporție există conflict de interese, hotărîrea privind încheierea acestui act juridic se ia cu unanimitatea membrilor comitetului creditorilor care nu sînt persoane interesate în ceea ce privește încheierea tranzacției. Dacă mai mult de jumătate dintre membrii comitetului creditorilor sînt persoane interesate în efectuarea actului de proporție, acesta va fi încheiat numai prin hotărîrea adunării creditorilor. Decizia adunării creditorilor privind încheierea actului de proporție cu conflict de interese se ia cu votul majorității creditorilor care nu sînt persoane interesate în ceea ce privește încheierea actului juridic de proporție. Persoana interesată în efectuarea actului juridic de proporție va trebui să părăsească pentru cîțva timp ședința comitetului sau adunării creditorilor, la care prin vot deschis, se hotărîște cu privire la încheierea actului de proporție. Prezența acestei persoane la ședința comitetului sau la adunarea creditorilor se ia în considerare la stabilirea cvorumului, iar la constatarea rezultatului votului se consideră că această persoană s-a abținut.

(7) Dacă comitetului sau adunării creditorilor nu le erau cunoscute toate circumstanțele legate de încheierea actului de proporție cu conflict de interese și/sau acest act de proporție a fost încheiat prin încălcarea altor prevederi ale

prezentului articol, comitetul sau adunarea creditorilor este în drept să ceară administratorului insolvenței sau lichidatorului:

- a) să renunțe la încheierea unei astfel de tranzacții ori să o rezilieze; sau
- b) să asigure, în condițiile legislației, repararea de către persoana interesată a prejudiciului cauzat creditorilor prin efectuarea acestui act de proporții.

(8) Actul de proporții și cele cu conflict de interese săvârșite în contradicție cu prezentul articol sînt valide pentru persoanele cu care a fost încheiat, dacă terțul este de bună-credință și dacă acest act juridic nu a fost declarat nul în alte temeieri.

(9) Prevederile prezentului articol nu se extind asupra actelor de proporții, care se efectuează potrivit dispozițiilor obligatorii ale instanței de judecată.

(10) În cazul în care adunarea nu s-a pronunțat asupra actelor de proporții ale administratorului/lichidatorului, instanța de judecată poate, la cererea debitorului sau a creditorilor chirografari, care dețin 20 % din valoarea tuturor creanțelor și după audierea administratorului/lichidatorului, să suspende actul de proporții și să convoace adunarea creditorilor care să decidă asupra încheierii acestuia.

**Articolul 70.** Remunerarea administratorului/lichidatorului și restituirea cheltuielilor

(1) Pentru îndeplinirea funcțiilor, administratorul și lichidatorul are dreptul la remunerație și la restituirea cheltuielilor aferente.

(2) Remunerarea administratorului insolvenței și a lichidatorului se constituie din onorarii fixe și onorarii de succes sub formă procentuală și se achită în monedă națională, inclusiv în cazul în care remunerația se determină reieșind din creanțele/sumele în valută străină.

(3) Cuantumul remunerației fixe a administratorului insolvenței și a lichidatorului se stabilește la data desemnării, prin negocieri cu comitetul creditorilor, ori, în cazul în care acesta nu este constituit, cu adunarea creditorilor, și se confirmă de instanța de judecată, dar nu poate fi mai mic de coeficientul mediu de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariilor de funcție ale conducătorilor încadrați în unități ce nu aplică sistemul de salarizare bazat pe rețeaua tarifară unică de salarizare, înmulțit la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real la întreprinderi, organizații și instituții cu autonomie financiară.

(4) Remunerația fixă stabilită pentru administratorul insolvenței și a lichidatorului se achită lunar din patrimoniul debitorului.

(5) Remunerația fixă a administratorului insolvenței și a lichidatorului poate fi variabilă, în limitele formulate la alin. (3) al prezentului articol. Aceasta poate descrește în proporție directă cu durata procesului după primul an de la emiterea hotărârii de intentare a procesului de insolvență și/sau poate fi mai mică în perioadele cînd nu este necesară implicarea administratorului insolvenței/lichidatorului.

(6) Independent de valoarea remunerației fixe sau remunerației de succes comitetul creditorilor, ori, în cazul dacă acesta nu este constituit, adunarea

creditorilor poate decide asupra acordării unei plăți unice în favoarea administratorului insolvenței/lichidatorului în cazul în care acesta propune un plan de restructurare care a fost acceptat și confirmat.

(7) Remunerația de succes sub formă procentuală se achită din contul creditorilor, reieșind din volumul și complexitatea administrării, în cuantum de cel mult 5 % din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare și/sau din suma creanțelor stînsse prin compensare cu transmiterea în natură în contul datoriei a bunurilor din masa debitoare. În cazul în care statul este creditor majoritar remunerarea de succes sub forma procentuală se stabilește în baza unei grile aprobate prin hotărîre a Guvernului.

(8) Remunerația sub formă procentuală se reține de administrator sau lichidator la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate, iar în cazul stingerii creanțelor prin compensare se achită de creditor prealabil cu cinci zile înainte de data transmiterii în natură a bunurilor din masa debitoare.

(9) Cuantumul procentual al remunerației și al cheltuielilor ce urmează a fi restituite administratorului insolvenței și/sau lichidatorului se stabilește de comitetul creditorilor, sau, după caz, de adunarea creditorilor și se confirmă prin încheiere a instanței de judecată. Încheierea trebuie adusă la cunoștința debitorului, administratorului sau lichidatorului și a fiecărui membru al comitetului creditorilor.

(10) În situația în care procedura încetează în legătură cu încheierea unei tranzacții de împăcare, remunerarea procentuală a administratorului sau a lichidatorului se va achita în termenele și în mărimea prevăzută de tranzacția de împăcare.

(11) În cazul demisiei sau destituirii administratorului insolvenței sau a lichidatorului, remunerația fixă nu se achită din data demisiei sau destituirii.

(12) Toate cheltuielile aferente procedurii instituite prin prezenta lege, inclusiv cele privind publicarea, notificarea, convocarea și comunicarea actelor de procedură efectuate de administratorul provizoriu și/sau administratorul insolvenței și/sau lichidator vor fi suportate din patrimoniul debitorului.

(13) În cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu permit acoperirea cheltuielilor procesului de insolvență sau de faliment, obligația achitării remunerației fixe a administratorului insolvenței și a lichidatorului, precum și obligația restituirii cheltuielilor aferente, se trece în mod solidar, prin încheierea instanței de judecată, pe seama organelor de conducere a debitorului determinate la art.247. Încheiere instanței de judecată se emite cu citarea administratorului insolvenței sau a lichidatorului, a membrilor organelor de conducere a debitorului pe seamă căruia se cere trecerea obligației de acoperire a cheltuielilor masei, a președintelui comitetului creditorilor și poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea. Neprezentarea părților citate legal nu împiedică examinarea pricinii.

(14) În cazul în care masa debitoare nu se vinde sau nu se valorifică și nu sînt mijloace bănești la conturile de acumulare, sumele ajunse la scadență, constituite din remunerație fixă și/sau a celei procentuale, precum și cheltuielile

afărente, pot fi stinse față de administrator și/sau lichidatorul prin hotărârea comitetului creditorilor, confirmată de instanța de judecată, cu transmiterea în natură a bunurilor din masa debitoare evaluate la suma datoriei.

(15) Remunerarea și cheltuielile specialiștilor și experților, neprevăzuți de lista statelor de personal ale debitorului, angajați de administrator fără acordul comitetului creditorilor, sînt achitate din contul remunerației administratorului.

#### **Articolul 71. Destituirea și demisia administratorului și lichidatorului**

(1) La cererea comitetului creditorilor, a adunării creditorilor, a organelor centrale de specialitate ale autorităților publice centrale sau autorităților administrației publice locale (în cazul intentării procesului de insolabilitate în privința întreprinderii de stat care a fost fondată de către organul central de specialitate sau întreprinderii municipale care a fost fondată de către autoritatea administrației publice locale, sau întreprinderii în capitalul statutar al căreia statul deține mai mult de 35% din pachetul de acțiuni), sau din oficiu, instanța de judecată poate destitui administratorul și/sau lichidatorul din motive întemeiate, inclusiv dacă acesta:

- a) nu îndeplinește condițiile privind indicatorii de performanță; sau
- b) nu este suficient de calificat pentru cazul respectiv; sau
- c) depășește sau nu respectă atribuțiile ce îi revin prin prezenta lege, încalcă legislația; sau
- d) se află în conflict de interese cu oricare dintre părțile în proces; sau
- e) cade sub incidența prevederilor de incompatibilitate și/sau restricțiilor prevăzute la alin.(6) art.63 din prezenta lege;
- f) se află în procedură de lichidare sau de insolabilitate.

(2) Instanța de judecată adoptă încheierea de destituire după audierea administratorului sau lichidatorului.

(3) Prin încheierea de destituire, instanța de judecată, la propunerea comitetului creditorilor, ori, în cazul dacă acesta nu este constituit, la propunerea adunării creditorilor, ori în lipsa unor astfel de propuneri, în mod aleatoriu, din lista administratorilor și lichidatorilor, desemnează un alt administrator/lichidator, în condițiile stabilite la art.63 din prezenta lege.

(4) Încheierea de destituire poate fi atacată cu recurs de către administrator sau lichidator. Încheierea de respingere a cererii comitetului creditorilor poate fi atacată cu recurs de orice membru al lui, iar în cazul cererii adunării creditorilor – de către orice creditor.

(5) Administratorul sau lichidatorul poate demisiona dintr-un motiv întemeiat, adresînd o cerere instanței de judecată. În acest caz, administratorul își continuă exercitarea atribuțiilor pînă la desemnarea de către instanță a unui nou administrator sau lichidator.

(6) Încheierea de respingere a cererii de demisie a administratorului/lichidatorului poate fi atacată cu recurs de către acesta.

(7) Administratorul sau lichidatorul desemnat poate chema în judecată orice administrator sau lichidator precedent pentru orice daună adusă de acesta din urmă masei debitoare sau creditorilor.

(8) În cazul în care administratorul sau lichidatorul nu-și poate exercita temporar atribuțiile, la cererea acestuia, a adunării creditorilor sau a comitetului creditorilor, instanța de judecată desemnează un locțiitor al lui.

(9) În cazul destituirii sale sau aprobării cererii de demisie, administratorul sau lichidatorul prezintă raportul prevăzut la art.72 din prezenta lege.

#### **Articolul 72. Raportul administratorului și a lichidatorului**

(1) La fiecare termen de continuare a procedurii, administratorul sau lichidatorul va prezenta instanței de judecată un raport cuprinzînd descrierea modului în care și-a îndeplinit atribuțiile, precum și o justificare a cheltuielilor efectuate cu administrarea procedurii sau a altor cheltuieli efectuate din fondurile existente în patrimoniul debitorului. Baza de raportare cuprinde trei luni de activitate, raportul putînd cuprinde mai multe luni.

(2) Comitetul creditorilor sau creditorii care dețin 25% din valoarea creanțelor validate pot cere oricînd de la administrator/lichidator prezentarea unui raport despre starea de lucruri și administrarea masei debitoare.

(3) La încheierea atribuțiilor, administratorul și/sau lichidatorul este obligat să prezinte adunării creditorilor un raport final care trebuie să cuprindă situația masei debitoare și rulajul mijloacelor bănești de pe conturile de acumulare.

(4) Pînă la ședința adunării creditorilor, instanța de judecată verifică raportul final al administratorului sau lichidatorului. Instanța face o mențiune despre faptul că raportul final este examinat și prezentat participanților spre informare, împreună cu documentele justificative și cu obiecțiile comitetului creditorilor, în cazul în care acesta a fost constituit.

#### **Articolul 73. Răspunderea administratorului și lichidatorului**

(1) Administratorul/lichidatorul este obligat să despăgubească pe toți participanții din procedurile de insolabilitate prejudiciați prin încălcarea obligațiilor ce îi revin, conform prezentei legi.

(2) Pentru comiterea de acțiuni ilegale în procesul exercitării atribuțiilor, administratorul/lichidatorul poartă răspundere disciplinară, materială, contravențională sau penală conform legii.

(3) Dacă o creanță a masei debitoare generată printr-o acțiune a administratorului/lichidatorului nu poate fi executată pe deplin, administratorul/lichidatorul este obligat la despăgubiri față de creditorii masei. Răspunderea este exclusă doar în cazul în care, la nașterea creanței, administratorul/lichidatorul nu putea să prevadă că masa debitoare va fi insuficientă pentru executarea acelei creanțe, ori dacă a acționat cu acordul comitetului sau adunării creditorilor.

### Capitolul III EFECTELE INTENTĂRII PROCEDURII GENERALE DE INSOLVABILITATE

#### Secțiunea 1 EFECTELE GENERALE

**Articolul 74.** Transmiterea către administrator/lichidator a dreptului de administrare și de dispoziție

(1) Prin hotărîrea de intentare a procesului de insolabilitate, dreptul debitorului de a administra și de a dispune de bunurile incluse în masa debitoare este transmis administratorului insolabilității/lichidatorului.

(2) Orice act de dispoziție al debitorului asupra unui bun din masa debitoare efectuat după intentarea procesului de insolabilitate este nul. Totodată, normele cu privire la efectele înscrierii în Registrul bunurilor imobile rămîn în vigoare. Dacă debitorul a dispus în ziua intentării procesului de insolabilitate, se prezumă că s-a dispus după intentarea acestui proces.

(3) În cazul transmiterii către administratorul insolabilității/lichidator a dreptului de administrare și dispoziție, prevederile privind nulitatea actului juridic care încalcă interdicția de a dispune de un bun în favoarea anumitor persoane nu se aplică.

(4) Prin hotărîre de intentare a procedurii de insolabilitate, instanța de judecată va da dispoziții tuturor instituțiilor financiare la care debitorul are disponibil în conturi să nu dispună de acestea fără un ordin al administratorului insolabilității/lichidatorului. Încălcarea dispozițiilor instanței de judecată, atrage răspunderea instituțiilor financiare pentru prejudiciul creat, precum și o amendă judiciară în mărime de 10% din suma înscrisă în cont.

#### **Articolul 75.** Alte efecte

(1) Din momentul intentării procesului de insolabilitate:

- a) activitatea organelor de conducere ale debitorului se suspendă;
- b) achitățile cu debitorul se fac numai prin conturile bancare de acumulare gestionate de administratorul insolabilității/lichidatorului;
- c) orice garanție de executare a obligațiilor poate fi acordată numai de administratorul insolabilității/lichidator, cu autorizarea adunării sau comitetului creditorilor;
- d) sechestrarea patrimoniului debitorului și alte măsuri de asigurare sau de limitare a debitorului, administratorului insolabilității și/sau a lichidatorului în dreptul de administrare și valorificare a masei debitoare, aplicate de către alte instanțe de judecată sau de organele abilitate în acest sens, se anulează de drept și pot fi aplicate în exclusivitate numai de instanța de judecată care a intentat procedura de insolabilitate;
- e) asociații (acționarii, membrii) debitorului nu au dreptul la separarea cotei de participațiune din masa debitoare în legătură cu ieșirea sau excluderea

din lista asociațiilor (acționarii, membrii) debitorului, sau la partajarea averii debitorului;

f) se interzice răscumpărarea sau procurarea de către debitor a acțiunilor plasate sau achitarea contravalorii părții de participațiune;

g) se interzice achitarea dividendelor și altor plăți legate de valorificarea hîrtilor de valoare, achitarea veniturilor pe cotele de participațiune, distribuirea profitului între asociații (membrii) debitorului.

(2) Administratorul/lichidatorul poate interzice în scris persoanelor care închiriază, iau cu împrumut, păstrează sau folosesc în orice alt mod bunurile debitorului să efectueze operațiuni cu aceste bunuri.

(3) Calcularea penalităților, dobînzilor și altor plăți aferente datoriiilor creditoare ale debitorului se întrerupe.

(4) Calcularea plăților aferente (dobînda, comisionul de angajament, fondul de risc și penalitatea) creditelor acordate debitorului de către Ministerul Finanțelor, precum și a plăților aferente sumelor dezafectate din bugetul de stat în vederea onorării garanțiilor de stat se suspendă.

#### **Articolul 76.** Înaintarea creanțelor

Înaintarea creanțelor de către creditorii are loc în strictă conformitate cu reglementările privind procesul de insolabilitate.

#### **Articolul 77.** Prestațiile către debitor

Dacă, după intentarea procesului de insolabilitate s-au făcut unele prestații debitorului în executarea obligațiilor față de acesta, cu toate că prestația respectivă trebuia să revină masei debitoare, prestația se consideră valabilă dacă persoana terță nu cunoștea, la data executării, faptul intentării procesului de insolabilitate. Se prezumă necunoașterea în cazul în care terțul a executat prestația înainte de data la care a fost publicat dispozitivul hotărîrii de intentare a procesului.

#### **Articolul 78.** Acceptarea succesiunii

Dacă debitorul a obținut un drept de moștenire înainte de procesul de insolabilitate sau pe parcursul lui, atunci dreptul de a accepta sau de a renunța la succesiune îi aparține.

**Articolul 79.** Preluarea de către administrator/lichidator a cauzelor în derulare

(1) Cauzele cu privire la bunuri din masa debitoare în care debitorul este reclamant și care sînt pendinte la data intentării procesului de insolabilitate pot fi preluate de către administrator/lichidator în starea în care se găsesc. Dacă administratorul/lichidatorul nu preia cauza respectivă, ea poate fi continuată de oricare dintre părți.

(2) Cauzele cu privire la bunurile din masa debitoare în care debitorul este pîrît și care sînt pendinte la data intentării procesului de insolabilitate pot fi preluate de administrator/lichidator sau de creditor dacă ele se referă la:

- a) separarea unui bun din masa debitoare;
- b) executarea creanțelor garantate;
- c) obligațiile masei debitoare.

(3) În cazul în care administratorul/lichidatorul recunoaște revendicările creditorilor conform alin.(2) al prezentului articol, aceștia pot cere restituirea cheltuielilor de judecată suportate înainte de intentarea procesului de insolvență în calitate de creditori chirografari.

(4) Cauzele cu privire la bunurile din masa debitoare în care debitorul este pîrît, iar reclamantul este creditor chirografar și care sînt pendinte la data intentării procesului de insolvență se suspendă pînă la reluare de către creditorul chirografar sau pînă la încetarea procesului de insolvență. Creditorii chirografari sînt în drept să-și depună creanțele în instanța de judecată. Procesul suspendat poate fi reluat de creditorul chirografar în cazul nevalidării creanțelor în cadrul procesului de insolvență.

#### **Articolul 80. Anularea înregistrării gajului**

Dacă un creditor chirografar a înregistrat în ultimele două luni de pînă la intentarea procesului de insolvență un gaj legal în temeiul Legii nr.449-XV din 30 iulie 2001 cu privire la gaj, înregistrarea trebuie anulată în baza cererii administratorului/lichidatorului sau a oricărui creditor.

#### **Articolul 81. Interzicerea executării silit**

(1) Executarea obligațiilor masei debitoare care nu sînt întemeiate pe un act al administratorului insolvenței/lichidatorului este interzisă pe parcursul a 180 de zile din data intentării procesului de insolvență, sau procedurii simplificate de faliment.

(2) Pentru creditorii chirografari este interzisă executarea silită în mod individual a masei debitoare pe întreaga perioadă a procesului general de insolvență.

(3) Pentru creditorii garantați inderdicția de valorificare a bunurilor grevate cu garanții este valabilă pe parcursul a 180 de zile din data intentării procesului de insolvență. În cazul inițierii procedurii de restructurare a debitorului, inderdicția de executare silită a bunurilor grevate cu garanții se prelungește pe perioada moratoriului conform art.184 din prezenta lege.

(4) Creditorii garantați sînt în drept să înceapă urmărirea silită a bunurilor grevate cu garanții înaintea expirării termenului de 180 de zile, doar în baza încheierii instanței de judecată care duce procesul de insolvență, emisă la cererea creditorului garantat, în cazul în care acesta dovedește că suportă pierderi prin diminuarea valorii bunului grevat cu garanție reală și nu există posibilitate de compensare a pierderii valorii bunului în cadrul procesului general de insolvență, sau în cazul neconfirmării planului de restructurare a debitorului în conformitate cu art.202 și 205 din prezenta lege.

(5) Valorificarea bunurilor grevate cu garanții, în cazurile prevăzute la alin.(3) și (4) din prezentul articol, se face conform procedurii stabilite la art.130-132 din prezenta lege.

#### **Articolul 82. Compensarea creanțelor reciproce**

(1) Creanțele creditorilor sînt examinate de către administrator/lichidator pentru a stabili posibilitatea aplicării procedurii de achitare prin compensare.

(2) În cazul în care un creditor chirografar este, la momentul intentării procesului de insolvență, îndreptățit în baza legii sau a contractului la compensare, acest drept nu este afectat de intentarea procesului de insolvență.

(3) Compensarea este exclusă dacă creanțele împotriva cărora se face compensarea devin necondiționate și scadente înainte ca această compensare să poată avea loc.

(4) Compensarea poate fi aplicată chiar dacă creanțele debitorului față de creditori, conform condițiilor existente la data intentării procesului de insolvență, încă nu au ajuns la scadență.

(5) Compensarea nu poate fi făcută dacă:

- a) creanța creditorului față de masa debitoare a apărut după intentarea procesului de insolvență;
- b) creditorul a obținut dreptul de creanță față de debitor de la un alt creditor după intentarea procesului de insolvență.

#### **Articolul 83. Obligațiile debitorului de a prezenta informații și explicații**

(1) Dacă cererea introductivă este admisă, debitorul este obligat să prezinte explicațiile și informațiile necesare pentru adoptarea unei decizii privind examinarea cererii.

(2) Debitorul are dreptul și obligația de a participa la ședințele instanței de insolvență, la adunarea creditorilor și/sau la ședințele comitetului creditorilor.

(3) Debitorul este obligat să dea informații și lămuriri instanței de judecată, administratorului/lichidatorului, comitetului creditorilor și adunării creditorilor asupra raporturilor relevante pentru procesul de insolvență, să le aducă la cunoștință faptele de natură să atragă răspundere pentru o infracțiune sau contravenție. Astfel de informații și lămuriri nu pot fi folosite într-un proces penal sau contravențional decît cu învoirea debitorului. Acesta trebuie, de asemenea, să susțină administratorul/lichidatorul în executarea sarcinilor și atribuțiilor lui și este obligat să se prezinte, citat de instanță, pentru a da informații și lămuriri și pentru a colabora.

(4) Neprezentarea debitorului la ședința instanței de judecată, la adunarea creditorilor sau la ședința comitetului creditorilor nu împiedică desfășurarea acestora dacă prezentarea nu este cerută în mod expres de instanța de judecată.

#### **Articolul 84. Răspunderea procesuală a debitorului**

(1) După intentarea procesului de insolvență, instanța de judecată poate obliga debitorul ca acesta să nu părăsească teritoriul Republicii Moldova fără permisiunea expresă a instanței în cazul în care există dovezi că el ar putea să se ascundă sau să se eschiveze de la participare la proces. La solicitarea

creditorilor sau a administratorului, instanța de judecată poate dispune o astfel de interdicție și pînă la intentarea procesului de insolabilitate în calitate de măsură de asigurare.

(2) În caz de eschivare a debitorului de la îndeplinirea obligațiilor, conform prezentei legi, instanța de judecată, la cererea administratorului/lichidatorului, a adunării creditorilor sau a comitetului creditorilor ori din oficiu, poate ridica debitorului dreptul de administrare a patrimoniului, dacă acesta dispune de el, îi poate interzice să părăsească localitatea de reședință fără permisiunea expresă a instanței sau poate aplica alte măsuri de asigurare în conformitate cu legislația în vigoare.

(3) Interdicțiile specificate la alin. (1) și (2) din prezentul articol sînt valabile pe toată durata procesului de insolabilitate dacă instanța de judecată nu stabilește altfel.

#### **Articolul 85. Preîntîmpinarea debitorului**

(1) Instanța de judecată preîntîmpină debitorul cu privire la obligațiile și răspunderea lui în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă.

(2) Instanța de judecată cere debitorului să semneze, înainte de prima adunare a creditorilor, următoarea declarație: "Declar, pe onoarea și răspunderea mea, că orice informație, orală sau scrisă, pe care o voi prezenta în instanța de judecată despre patrimoniul și activitatea de întreprinzător ale debitorului sau despre orice alt fapt pe care îl cunosc este adevărată și completă".

(3) În cazul în care cererea introductivă este depusă de debitor, acesta, odată cu cererea, prezintă și declarația prevăzută la alin.(2) al prezentului articol.

#### **Articolul 86. Restricția de a ocupa anumite funcții**

Pe perioada derulării procesului de insolabilitate intentat la cererea creditorilor, persoanele indicate la art. 247 din prezenta lege nu pot fi membri al unui organ de conducere sau de supraveghere a unei persoane juridice, lichidator al unei persoane juridice, manager al unei întreprinderi individuale ori administrator/lichidator într-un proces de insolabilitate.

#### **Articolul 87. Sechestrul corespondenței**

Corespondența adresată debitorului va fi recepționată de administrator/lichidator, care este în drept să rețină corespondența referitoare la activitatea comercială a debitorului. Acesta are dreptul să ia cunoștință de corespondența sa comercială, iar administratorul/lichidatorul este obligat să păstreze secretul comercial și să nu divulge conținutul corespondenței care nu se referă la activitatea comercială a debitorului.

#### **Articolul 88. Reprezentarea debitorului în procesul de insolabilitate**

(1) După deschiderea procedurii, adunarea generală a acționarilor/asociațiilor debitorului, va desemna, pe cheltuiala acestora, un reprezentant, persoană fizică, care să reprezinte interesele societății și ale acestora și să participe la procedură pe seama debitorului.

(2) Dacă un asemenea reprezentant nu este desemnat în termen de 10 zile din data depunerii cererii introductive, instanța de judecată desemnează persoana care să reprezinte debitorul.

(3) Reprezentantul debitorului are următoarele atribuții:

a) exprima intenția debitorului de a propune un plan de restructurare în condițiile prezentei legi;

b) formulează contestații în cadrul procedurii reglementate de prezenta lege;

c) administrează activitatea debitorului, sub supravegherea administratorului insolabilității, după confirmarea planului;

d) după intrarea în insolabilitate sau faliment, participă la inventar, semnînd actul, primește raportul final și bilanțul de închidere și participă la sedința convocată pentru soluționarea obiecțiilor și aprobarea raportului;

e) participă la ședințele creditorilor;

f) primește notificarea închiderii procedurii.

(4) După ridicarea dreptului de administrare, debitorul este reprezentat de administratorul insolabilității, lichidatorul, care îi conduce și activitatea comercială, iar mandatul reprezentantului debitorului va fi redus la reprezentarea intereselor acționarilor/asociațiilor.

(5) Instanța de judecată decide, conform demersului administratorului insolabilității lichidatorului, căror persoane specificate la art.247 din prezenta lege li se vor aplica, în funcție de caz, prevederile art.83, 84 și 85 din prezenta lege.

### **Secțiunea a 2-a**

#### **SITUAȚIA RAPORTURILOR PREEXISTENTE**

**Articolul 89. Dreptul de opțiune al administratorului/lichidatorului insolabilității**

(1) După intentarea procedurii, administratorul/lichidatorul analizează situația raporturilor preexistente ale debitorului.

(2) Dacă, la momentul intentării procedurii, un contract bilateral nu este executat în totalitate de către debitor sau de cealaltă parte, administratorul/lichidatorul este în drept să-l execute în locul debitorului sau să ceară celeilalte părți executarea lui.

(3) În cazul în care administratorul/lichidatorul refuză să execute contractul, cealaltă parte, în calitate de creditor chirografar, poate înainta o creanță care reiese din neexecutare. Dacă cealaltă parte cere administratorului să-și exercite dreptul de opțiune, acesta trebuie să declare neîntîrziat dacă va cere sau nu executarea. În cazul în care omite să ceară executarea contractului, administratorul/lichidatorul nu va putea ulterior să insiste asupra executării lui.

(4) Valoarea creanței care reiese din neexecutare este egală cu diferența dintre prețul convenit și prețul de piață sau de bursă din ziua lucrătoare imediat următoare intentării procedurii, din locul executării, pentru un contract cu termenul de executare convenit.

**Articolul 90. Menținerea contractelor cu executare succesivă**

Contractele debitorului cu privire la chiria și arenda bunurilor imobile se mențin cu efectele respective pentru masa debitoare. Se mențin și raporturile de arendă și chirie ale debitorului, în calitate de locator, cu privire la alte bunuri, asupra cărora există un drept de garanție al unui terț care a finanțat cumpărarea sau producerea lor.

**Articolul 91. Contractele de locațiune și de arendă**

(1) Contractele de locațiune sau de arendă asupra bunurilor imobile, în care debitorul este locatar sau arendaș, pot fi reziliate de către administrator/lichidator fără a ține seama de termenul pentru care au fost încheiate, ci doar de termenul legal pentru reziliere. Cealaltă parte poate cere, în calitate de creditor chirografar, repararea prejudiciului adus de încetarea înainte de termen a raporturilor de chirie sau arendă.

(2) Dacă administratorul/lichidatorul înstrăinează un bun imobil sau o încăpere, pe care debitorul le dădea în locațiune sau în arendă, și dobânditorul ia locul debitorului în raporturile de locațiune și arendă, dobânditorul poate rezilia înainte de termen contractele de locațiune și arendă, ținându-se seama de termenul legal pentru reziliere.

(3) Contractul de locațiune sau de arendă în care debitorul are calitatea de locatar sau arendaș nu poate fi reziliat de cealaltă parte după depunerea cererii introductive din cauza unei întârzieri cu plata chiriei sau arendei care a apărut până la depunerea cererii introductive sau din cauza înrăutățirii stării patrimoniale a debitorului.

**Articolul 92. Mandatul**

(1) Mandatul eliberat de către debitor asupra bunurilor aparținând masei debitoare se stinge din data intentării procedurii. Mandatarul trebuie să continue totuși actul juridic, dacă prin amânarea lui s-ar putea genera un pericol pentru bunurile debitorului, până ce administratorul/lichidatorul îl va prelua. În acest caz, mandatul se consideră menținut, iar mandatarul devine creditor al masei debitoare, înaintându-și pretențiile privind remunerația și repararea prejudiciilor cauzate prin menținerea mandatului.

(2) Alin.(1) al prezentului articol este aplicabil și în cazul în care un terț a încheiat un contract de prestări-servicii sau de antrepriză.

**Articolul 93. Încetarea valabilității procurii**

Procura eliberată de debitor cu privire la un bun din masa debitoare își încetează valabilitatea la data intentării procedurii. Dispozițiile art.92 din prezenta lege se aplică în modul corespunzător.

**Articolul 94. Nulitatea convențiilor derogatorii**

Înțelegerile prin care se exclude sau se limitează aplicarea art.89-93 din prezenta lege sînt nule.

**Articolul 95. Contractele individuale de muncă**

(1) În cazul rezilierii contractelor individuale de muncă încheiate de debitor cu angajații săi, se aplică prevederile respective ale legislației privind cazurile de lichidare și reorganizare extrajudiciară a întreprinderii.

(2) Disponibilizarea personalului în cadrul procesului pe motiv că întreprinderea (afacerea) debitorului este vîndută ca un complex patrimonial unic sau că este preluată de o altă persoană conform planului nu se admite.

**Articolul 96. Contractul colectiv de muncă**

(1) În cazul în care contractul colectiv de muncă prevede anumite acțiuni a căror efectuare afectează masa debitoare, administratorul/lichidatorul și organul reprezentativ al angajaților trebuie să adopte măsurile necesare de reducere, reciproc acceptabilă, a acestor acțiuni. Pentru soluționarea divergențelor, părțile pot solicita, de comun acord, intermedierea oficiului teritorial al forței de muncă.

(2) Contractul prevăzut la alin.(1) al prezentului articol poate fi desfăcut cu condiția avizării celeilalte părți cu cel puțin 2 luni înainte, chiar dacă contractul colectiv de muncă prevede un termen mai lung.

**Articolul 97. Prestarea de servicii către debitor**

(1) Nici un furnizor de servicii de utilitate publică care deține o poziție dominantă (livrări de energie electrică, gaze naturale, apă, servicii telefonice sau alte asemenea servicii) nu are dreptul să refuze ori să întrerupă unilateral prestarea unor astfel de servicii către debitor din momentul depunerii cererii introductive, chiar dacă debitorul nu a plătit serviciile prestate anterior depunerii cererii introductive. În cazul în care procesul de insolabilitate, de faliment sau restructurare va fi intentat, costurile serviciilor curente vor fi achitate lunar în baza contractelor încheiate de furnizor cu administratorul/lichidatorul.

(2) Diminuarea sau întreruperea prestării serviciilor enumerate la alin.(1) al prezentului articol poate avea loc doar în cazul în care administratorul/lichidatorul sau debitorul nu plătește, conform contractului, serviciile curente, prestate după intentarea procedurii.

**Articolul 98. Plata cambiei scadente**

Plata cambiei scadente nu poate fi anulată dacă deținătorul a fost obligat să o accepte pentru a nu pierde drepturile sale de recuperare împotriva debitorilor solidari ai cambiei. În acest caz, dacă administratorul/lichidatorul poate dovedi că ultimul debitor solidar al cambiei a avut cunoștință de incapacitatea de plată a debitorului cînd a emis sau a girat cambia, debitorul solidar este obligat să restituie administratorului/lichidatorului plata obținută în contul masei debitoare.

**Articolul 99. Bunurile în tranzit**

În cazul în care un bun mobil vîndut debitorului și neplătit integral de acesta este, la data deschiderii procedurii, în curs de transmite (în tranzit) sau se află încă în posesiunea vînzătorului, iar alte persoane nu au intrat în



(2) Nu pot fi anulate transferurile cu caracter patrimonial în cazul în care acestea au fost efectuate în baza unei licitații publice, în condițiile legii.

#### **Articolul 106. Situația bunurilor din tranzacțiile anulate**

(1) Terțul dobânditor în cadrul unei tranzacții anulate conform art.104 și 105 din prezenta lege trebuie să restituie, în contul masei debitoare, bunul dobândit sau, în cazul în care bunul nu mai există, valoarea acestui bun estimată la data transferului efectuat de către debitor.

(2) Terțul dobânditor în cadrul tranzacțiilor prevăzute la alin.(1) al prezentului articol care a restituit, integral sau în parte, în masa debitoare bunul sau valoarea acestuia deține o creanță chirografară împotriva debitorului, cu condiția ca terțul să fi fost de bună-credință referitor la intențiile debitorului la data efectuării transferului.

### **Secțiunea 4**

#### **ASIGURAREA INTEGRITĂȚII MASEI DEBITOARE**

##### **Articolul 107. Luarea în primire a masei debitoare**

(1) După intentarea procesului de insolabilitate sau procedurii simplificate de faliment, administratorul și/sau lichidatorul va lua neîntârziat în primire și administrare toate bunurile care aparțin masei debitoare.

(2) Administratorul sau lichidatorul, în baza hotărârii de intentare a procesului de insolabilitate și/sau încheierii instanței de insolabilitate, impune, prin executare silită, predarea bunurilor ce aparțin masei debitoare, care se găsesc la debitor sau la persoane terțe, cu evacuarea forțată a persoanelor care le dețin în posesie sub orice formă. În baza actului judecătoresc, administratorul insolabilității sau lichidatorul va dispune, prin ordin, intrarea, reținerea, ridicarea, eliberarea, evacuarea, instalarea, sigilarea și sechestrarea bunurilor incluse în masa debitoare.

(3) Actele emise de administrator sau lichidator în scopul executării hotărârii de intentare a procesului de insolabilitate și/sau încheierii judecătorești privind preluarea bunurilor ce aparțin masei debitoare se asimilează actelor emise de executorul judecătoresc.

(4) Comitetul creditorilor sau instanța de judecată dispune cu privire la locul de păstrare a valorilor mobiliare și lucrurilor de preț, stabilind, totodată, obligativitatea depunerii mijloacelor bănești, inclusiv a numerarului (în monedă națională și valută străină) în bănci. Luarea în primire a acestor bunuri se face numai în prezența și cu semnarea actului de primire de către cel puțin un membru al comitetului creditorilor, dacă acest comitet este desemnat. În cazul în care comitetul creditorilor nu este desemnat, instanța de judecată decide numirea unui reprezentant al creditorilor, care va asista la luarea în primire a valorilor și va semna actul de primire. Adunarea creditorilor poate dispune altfel.

##### **Articolul 108. Inventarul bunurilor incluse în masa debitoare**

(1) Administratorul insolabilității, sau, după caz, lichidatorul trebuie să întocmească un inventar al tuturor bunurilor (corporale și incorporale) care aparțin masei debitoare. Inventarul este întocmit de o comisie de inventariere constituită de administratorul insolabilității sau de lichidator, din reprezentanți ai creditorilor sau de specialiști/experti în domeniu, în prezența debitorului, dacă nu se cauzează o întârziere dezavantajoasă.

(2) Actul de inventar este semnat de administratorul insolabilității/lichidatorul, de membrii comisiei de inventariere și, după caz, de către debitorul prin reprezentantul său desemnat în procedura de insolabilitate.

(3) Dacă patrimoniul debitorului poate fi inventariat complet într-o singură zi, administratorul insolabilității sau lichidatorul va putea proceda imediat la inventariere, fără a aplica sigiliile. În toate celelalte cazuri, se va proceda la inventariere în cel mai scurt timp posibil. Debitorul va trebui să fie de față și să asiste la inventar. Dacă debitorul nu se va prezenta, el nu va putea contesta datele din inventar.

(4) În situația în care documentele activității economice și de evidență contabilă nu sînt prezentate de debitor în modul prevăzut de prezenta lege, inventarul bunurilor debitorului se va face conform documentelor și altor probe reconstituite de către administrator și/sau lichidator. Dacă în urma notificărilor efectuate, administratorul insolabilității sau lichidatorul nu identifică nici un bun, inventarul se încheie în baza comunicărilor scrise transmise de autoritățile relevante.

(5) Inventarul va trebui să descrie toate bunurile identificate ale debitorului și să indice valoarea contabilă, sau, în cazul lipsei acesteia, valoarea aproximativă a lor la data inventarierii. În cazul în care valoarea bunului depinde de faptul dacă întreprinderea va fi lichidată sau restructurată, cu aprobarea comitetului creditorilor, administratorul insolabilității sau lichidatorul va angaja un expert evaluator, pe cheltuiala debitorului, pentru evaluarea bunurilor atît separat, cît și ca unul sau mai multe ansambluri în stare de funcționare, dacă este cazul.

(6) În toate cazurile, cu excepția celui indicat la alin.(3) al prezentului articol, administratorul insolabilității sau lichidatorul, înainte de începerea inventarierii, prin ordin, va pune sub sechestr și sigilii: încăperile, magazinele, magaziile, depozitele, birourile, corespondența comercială, arhiva, dispozitivele de stocare și prelucrare a informației, contractele, mărfurile și orice alte bunuri mobile sau imobile aparținînd patrimoniului debitorului, sau care se află pe teritoriul și/sau în posesia debitorului.

(7) Nu vor fi puse sub sechestr și sigilii:

a) obiectele care vor trebui valorificate de urgentă, pentru a se evita deteriorarea lor materială sau pierderea din valoare;

b) registrele de contabilitate;

c) cambiile și alte titluri de valoare scadente sau care urmează a fi scadente în scurt timp, precum și acțiunile ori alte titluri de participație ale debitorului,

care vor fi luate de lichidator pentru a fi încasate sau pentru a efectua activitățile de conservare cerute;

d) numerarul (în monedă națională și valută străină) pe care administratorul insolvabilității sau lichidatorul îl va depune la instituția financiară în contul patrimoniului debitorului.

(8) Când debitorul are bunuri în diferite localități, administratorul insolvabilității sau lichidatorul va efectua sechestrarea și sigilarea bunurilor în mod consecutiv, începând cu bunurile de o importanță sau valoare mai mare. Documentele întocmite de administratorul insolvabilității sau lichidator, certificând că sechestrarea și sigiliile au fost aplicate, vor fi trimise instanței de judecată care examinează cazul de insolvabilitate.

#### **Articolul 109. Păstrarea și paza masei debitoare**

(1) Administratorul insolvabilității și lichidatorul, pe măsura desfășurării inventarierii, ia în posesie bunurile, devenind deponitarul lor judiciar și ia măsurile necesare pentru conservarea, păstrarea și paza lor.

(2) Cu consimțământul comitetului creditorilor, sau după caz, a adunării creditorilor, bunurile introduse în masa debitoare se transmit spre păstrare și pază, contra semnătură, debitorului.

(3) În cazul în care comitetul sau adunarea creditorilor nu este de acord cu transmiterea bunurilor din masa debitoare spre păstrare și pază debitorului sau debitorul refuză să preia în păstrare bunurile, administratorul insolvabilității sau lichidatorul transmite bunurile terței persoane în baza contractului de depozit sau pază, care va avea dreptul la remunerație și la recuperarea cheltuielilor legate de păstrarea bunurilor.

(4) Comitetul creditorilor, sau, după caz, adunarea creditorilor determină cuantumul remunerației persoanei care preia bunurile spre păstrare în conformitate cu tarifele stabilite, iar în lipsa tarifelor – o remunerație obișnuită. Cheltuielile legate de păstrarea bunurilor din masa debitoare se includ în cheltuielile masei și sînt suportate de către debitor.

(5) Bijuteriile și alte obiecte de aur, argint, platină și de metale din grupa platinei, din pietre prețioase și perle, precum și fragmentele din aceste obiecte, ridicate de la debitor, se depun imediat de către administratorul insolvabilității sau lichidator la păstrare în instituțiile financiare ale Republicii Moldova.

(5) Dacă comitetul sau adunarea creditorilor nu dispun altfel, persoana căreia i-au fost transmise la păstrare bunurile din masa debitoare nu are dreptul să le folosească sau să le înstrăineze, fiind obligată să informeze administratorul insolvabilității sau lichidatorul despre fructele bunurilor transmise în păstrare.

(6) Persoana căreia i-au fost transmise bunuri la păstrare poartă, în conformitate cu legislația, răspundere pentru prejudiciul cauzat intenționat sau din culpă. Însușirea sau înstrăinarea bunurilor transmise la păstrare atrage răspundere contravențională sau penală prevăzută de legislație.

(7) Dacă bunul introdus în masa debitoare este expus degradării sau a suferit schimbări care implică pericolul deprecierei lui, iar timp pentru înlăturarea, prevenirea degradării sau deprecierei bunului nu mai este, persoana

căreia i s-a dat la păstrare va informa la timp despre aceasta administratorul insolvabilității sau lichidatorul, care este obligat să organizeze vânzarea bunului în condițiile prezentei legi.

(8) Administratorul insolvabilității sau lichidatorul este în drept să vîndă bunul introdus în masa debitoare, de asemenea, în cazul în care păstrarea bunului implică cheltuieli disproporționale.

#### **Articolul 110. Evidența creditorilor**

(1) În urma intentării procesului de insolvabilitate, sau procedurii simplificate de faliment, administratorul insolvabilității sau lichidatorul va întocmi și va înregistra la instanța de judecată un tabel definitiv, cuprinzînd toate creanțele împotriva patrimoniului debitorului născute pînă la data intentării procesului de insolvabilitate sau inițierii procedurii simplificate de faliment, precizînd temeiul, valoarea și rangul lor, și arătînd pentru fiecare numele/denumirea creditorului, suma solicitată de creditor și suma acceptată de administratorul insolvabilității/lichidator după verificare. Tabelul definitiv al creanțelor se aprobă la ședința de validare.

(2) Contestațiile la tabelul definitiv vor fi soluționate de către instanța de judecată care a inițiat procedura de insolvabilitate sau procedura de faliment, iar în funcție de soluțiile pe care le pronunță aceasta, administratorul/lichidatorul va întocmi tabelul definitiv consolidat, care va conține creanțele admise împotriva patrimoniului debitorului, existente la data intentării procedurii.

#### **Articolul 111. Evaluarea de ansamblu a bunurilor și obligațiilor**

(1) După intentarea procesului de insolvabilitate sau de faliment, administratorul insolvabilității sau lichidatorul trebuie să efectueze printr-un raport, o evaluare sistematizată, de ansamblu, a bunurilor, în care se vor specifica și se vor juxtapune bunurile din masa debitoare și obligațiile debitorului. Pentru evaluarea bunurilor, el va aplica prevederile art.108 din prezenta lege, iar pentru sistematizarea obligațiilor prevederile art.110 din prezenta lege, în modul corespunzător.

(2) După întocmirea raportului evaluării de ansamblu a bunurilor, instanța de judecată poate cere debitorului, la sesizarea administratorului/lichidatorului sau a unui creditor, explicații privind plenitudinea evaluării bunurilor.

#### **Articolul 112. Depunerea la dosar**

Tabelul definitiv, inventarul masei debitoare și raportul evaluării de ansamblu trebuie să fie depuse la dosar și puse la dispoziția participanților la procesul de insolvabilitate, pentru a lua cunoștință de ele cu cel puțin 5 zile înainte de adunarea creditorilor de raportare.

#### **Articolul 113. Darea de seamă fiscală și darea de seamă comercială**

(1) Intentarea procesului de insolvabilitate nu afectează obligația debitorului de a prezenta dare de seamă fiscală și darea de seamă comercială și de a ține evidență contabilă. În ceea ce privește masa debitoare, aceste obligații

sînt îndeplinite de administrator/lichidator. Administratorul/lichidatorul duce răspundere pentru îndeplinirea obligației date în limita informației de care dispune.

(2) Odată cu intentarea procesului de insolvență începe un nou exercițiu financiar. Primul exercițiu financiar este incomplet și durează pînă la sfîrșitul anului fiscal.

#### **Secțiunea a 5-a** **ȘEDINȚA DE RAPORTARE**

##### **Articolul 114. Raportarea față de adunarea creditorilor**

(1) Administratorul insolvenței va întocmi și va supune adunării creditorilor, în termenul stabilit de instanța de judecată, dar care nu va putea depăși 100 de zile de la data deschiderii procedurii, un raport asupra stării economice și cauzelor care au condus la apariția insolvenței debitorului, cu menționarea persoanelor cărora le-ar fi imputabilă.

(2) Raportul va indica dacă există posibilitatea reală de menținere, în totalitate sau parțial, a întreprinderii debitorului și de aplicare a planului de restructurare a activității debitorului, ori după caz, motivele care nu permit restructurarea și, în acest caz, va propune intrarea în faliment.

(3) În cazul în care, prin raportul său, administratorul insolvenței arată că activitatea debitorului poate fi redresată în baza unui plan de restructurare, acesta va trebui să precizeze dacă recomandă ca planul de restructurare să fie cel propus de debitor, dacă, la cererea debitorului, colaborează la întocmirea aceluși plan sau dacă intenționează să propună un alt plan singur sau împreună cu unul sau mai mulți creditori.

(4) Administratorul insolvenței va asigura posibilitatea consultării raportului prevăzut la alin.(1) al prezentului articol la sediul său, pe cheltuiala solicitantului. O copie de pe raport va fi depusă la instanța de judecată și va fi comunicată debitorului.

(5) La adunarea de raportare, creditorii pun în discuție raportul administratorului insolvenței și adoptă, în modul stabilit de art.57 al prezentei legi, una din următoarele hotărîri:

- a) cu privire la intentarea procedurii de restructurare a debitorului;
- b) cu privire la intentarea procedurii de faliment a debitorului.

(6) Prima la vot se pune propunerea susținută de administratorul insolvenței. Neaprobarea de către adunarea creditorilor a procedurii propuse de administratorul insolvenței, are ca efect intentarea față de debitor a următoarei proceduri, fără ca această să fie pusă separat la vot.

(7) În cazul în care adunarea creditorilor care audiază raportul administratorului insolvenței, decide restructurarea debitorului, aceasta hotărîre se confirmă în termen de cel mult cinci zile de către instanța de judecată, care prin încheiere motivată va dispune intentarea procedurii de restructurare a debitorului și va stabili termenul în care persoanele vor putea propune un plan, dar care nu poate depăși 30 de zile de la emiterea încheierii.

(8) Nerespectarea termenului maxim prevăzut pentru înaintarea planului de restructurare, conduce la decăderea părților respective din dreptul de a depune un plan de restructurare și, ca urmare, la trecerea, prin încheierea instanței de judecată, la faliment.

(9) În cazul aprobării de către adunarea creditorilor întruniți la ședința de raportare a propunerii administratorului insolvenței de încetare a activității întreprinderii insolvente, instanța de judecată va decide, prin încheiere, continuarea procesului de insolvență cu intrarea în faliment a debitorului, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(10) Pînă la adunarea de raportare, administratorul poate sista activitatea debitorului doar cu învoirea comitetului creditorilor, dacă acesta a fost format.

(11) În toate cazurile de încetare a activității debitorului, administratorul trebuie să-l informeze înainte de data preconizată. Instanța de judecată poate refuza sistarea activității debitorului pînă la adunarea de raportare, la cererea lui și după audierea administratorului, cu condiția ca faptul acesta să nu cauzeze diminuarea masei debitoare.

#### **Capitolul IV FALIMENTUL** **Secțiunea 1** **FALIMENTUL –PROCEDURA GENERALĂ**

##### **Articolul 115. Condițiile intrării în faliment**

(1) Instanța de judecată va decide prin încheiere, intrarea în faliment imediat, dar nu mai tîrziu de cinci zile lucrătoare, în următoarele cazuri:

- a) debitorul nu și-a declarat intenția de a se restructura sau este decăzut din dreptul de a propune planul de restructurare, iar creditorii nu cer restructurarea lui;
- b) nici unul dintre participanții la proces nu a propus un plan de restructurare, în condițiile și termenele stabilite de prezenta lege, sau nici unul dintre planurile propuse nu a fost acceptat și confirmat;
- c) debitorul și-a declarat intenția de a se restructura, dar nu a propus în termen un plan de restructurare ori planul propus de acesta nu a fost acceptat și confirmat;

d) obligațiile de plată și celelalte sarcini asumate nu sînt îndeplinite în condițiile stipulate prin planul confirmat sau desfășurarea activității debitorului pe parcursul restructurării aduce pierderi masei debitoare;

e) a fost aprobat raportul administratorului insolvenței de către adunarea creditorilor prin care se propune, după caz, intrarea debitorului în faliment.

(2) Prin încheierea de intrare în faliment, instanța de judecată va pronunța dizolvarea societății debitoare și va dispune:

- a) desemnarea unui lichidator, precum și stabilirea atribuțiilor acestuia;
- b) valorificarea și lichidarea masei debitoare.

(3) Actele cu titlu gratuit, efectuate între data confirmării planului de restructurare și intrarea în faliment, sînt nule. Celelalte acte în intervalul

respectiv, exceptându-le pe cele permise de planul de restructurare, sînt prezumate ca fiind în fraudă creditorilor și vor fi anulate, cu excepția cazului în care cocontractantul dovedește buna sa credință la momentul încheierii actului.

(4) Încheierea de intentare a procedurii de faliment se publică în modul prevăzut la art.7 al prezentei legi.

#### **Articolul 116. Efectele intentării procedurii de faliment**

(1) În cazul în care dispune trecerea la faliment, instanța de judecată va desemna un lichidator propus de adunarea creditorilor, aplicîndu-se, în mod corespunzător dispozițiile art.63-73 din prezenta lege. Atribuțiile administratorului insolabilității încetează la momentul stabilirii atribuțiilor lichidatorului de către instanța de judecată. Poate fi desemnat lichidator și administratorul insolabilității desemnat anterior.

(2) Orice transfer, îndeplinire a unei obligații, exercitare a unui drept, act sau fapt realizat, în afară de cele autorizate de lichidator sau de instanța de judecată, efectuate de debitor sau de administratorul insolabilității ulterior deschiderii procedurii de faliment, sînt nule.

(3) Nici o dobîndă, majorare sau penalitate de orice fel ori cheltuială, numite generic accesorii, nu vor putea fi adăugate creanțelor născute ulterior datei deschiderii procedurii generale, precum și celei simplificate de faliment.

(4) După intrarea în faliment, dispozițiile capitolelor II și III vor fi aplicate, în mod corespunzător, în măsura în care nu contravin prezentului capitol.

### **Secțiunea a 2-a Valorificarea și lichidarea masei debitoare**

#### **Articolul 117. Valorificarea și lichidarea masei debitoare**

(1) După intentarea procedurii de faliment, numai cu acordul expres al comitetului creditorilor, sau, după caz, a adunării creditorilor, lichidatorul valorifică și/sau lichidează, în mod neîntîrziat, în condiții cît mai avantajoase și în timpul cel mai potrivit masa debitoare. Termenul de valorificare și/sau lichidare a masei debitoare nu va depăși 2 ani de la intentarea procedurii de faliment.

(2) În cazul în care lichidatorul în perioada indicată la alin.1 al prezentului articol valorifică și/sau lichidează masa debitoare fără acordul expres al adunării creditorilor sau al comitetului creditorilor, lichidatorul răspunde, în conformitate cu legislația, pentru prejudiciul cauzat în legătură cu înstrăinarea necoordonată a masei debitoare.

(3) Dacă după expirarea termenului indicat la alin.1 al prezentului articol se constată masă debitoare nevalorificată, aceasta va fi vîndută neîntîrziat de către lichidator la licitație cu reducere în condițiile prevăzute de art.120 din prezenta lege, fără acordul adunării creditorilor sau comitetului creditorilor. Reducerea prețului va continua pînă se va ajunge la zero. Dacă la licitația cu reducere s-a înscris un participant, sau nu s-a înscris nici un participant sau dacă

bunurile nu au putut fi comercializate, lichidatorul va vinde bunurile prin negocieri directe la orice preț negociat și confirmat de instanța de judecată care duce procesul de insolabilitate.

(4) În vederea evaluării bunurilor din patrimoniul debitorului lichidatorul poate să angajeze în numele debitorului un evaluator, iar cu acordul comitetului creditorilor, să utilizeze un evaluator propriu. Bunurile din patrimoniul debitorului vor fi evaluate atît în bloc, cît și individual. Evaluarea în bloc are în vedere fie evaluarea totalității bunurilor din patrimoniul debitorului, fie evaluarea subsansamblurilor funcționale. Prin subsansamblu funcțional se înțelege acele bunuri ale debitorului care, împreună, asigură realizarea unui produs finit, de sine stătător, sau permit desfășurarea unei afaceri independente. Un subsansamblu este considerat funcțional numai dacă are asigurat accesul la drumul public și la folosirea utilităților.

(5) Valoarea estimativă a valorilor mobiliare deținute de debitor se determină în conformitate cu prevederile legislației în domeniul valorilor mobiliare.

(6) Dacă în termen de 180 zile de la finisarea evaluării, bunurile expuse la vînzare prin oricare din metodele descrise de prezenta lege, nu s-au înstrăinat, acestea vor fi reevaluate la condițiile noi de piață.

(7) În termen de cel mult zece zile de la data finalizării evaluării masei debitoare, lichidatorul va prezenta comitetului sau adunării creditorilor un raport care va cuprinde evaluarea bunurilor și metoda de valorificare a acestora și în care se va preciza dacă vînzarea se va face în bloc sau individual, prin licitație publică, concurs sau negocieri directe, ori o combinație a acestora.

(8) Prețul inițial de vînzare a bunurilor din masa debitoare și metoda de vînzare se stabilește de adunarea sau comitetul creditorilor, în baza raportului lichidatorului și evaluării efectuate în conformitate cu legislația, însă nu poate fi mai mic decît valoarea evaluată.

(9) Dacă pe parcursul a 15 zile din data prezentării raportului, comitetul sau adunarea creditorilor nu s-au expus sau nu aprobă propunerile de valorificare a masei debitoare înaintate de lichidator, acesta este în drept să se adreseze instanței de judecată privind confirmarea propunerilor de valorificare a masei debitoare. În acest caz, odată cu aprobarea raportului, valorificarea masei debitoare se face sub controlul instanței de judecată. Încheierea instanței de judecată privind refuzul confirmării modului, termenelor, prețului și condițiilor de valorificare a masei debitoare poate fi contestată cu recurs.

(10) În temeiul hotărîrii comitetului sau adunării creditorilor, bunurile vor putea fi vîndute de către lichidator în bloc ca ansamblu în stare de funcționare sau individual. Lichidatorul va organiza și va desfășura licitații, concursuri sau va antrena în acest scop organizații specializate, cu achitarea serviciilor din contul debitorului. Bunurile nevîndute la prima licitație se expun din nou la licitație, la prețuri mai mici, aprobate de adunarea creditorilor sau comitetul creditorilor. Dacă la licitația repetată bunurile nu au fost adjudecate, acestea se vînd la licitația cu reducere. În cazurile în care bunurile nu s-au vîndut nici la licitația cu reducere sau nu s-au vîndut prin concurs desfășurat în modul stabilit

de prezenta lege, la decizia adunării sau comitetului creditorilor, ele pot fi vândute de către lichidator prin negocieri directe, în baza contractului de vânzare-cumpărare.

(11) În cazul în care asupra bunului expus spre vânzare există un drept de preemțiune, acesta se va vinde prin negocieri directe conform legislației civile, cu respectarea dreptului de preemțiune a titularului. În cazul în care titularul dreptului de preemțiune refuză la procurarea în mod prioritar a bunului din masa debitoare, atunci lichidatorul poate vinde bunul prin licitație cu strigare sau prin concurs la un preț nu mai mic decât cel oferit titularului dreptului de preemțiune.

(12) Anunțul cu privire la licitație sau concurs se publică în mod obligatoriu în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și, după caz, în ziarele locale din zonele unde debitorul își are sediul sau unde sînt concentrate sediile celor mai mulți creditori, precum și prin Internet sau prin alt sistem electronic. Oferta publică de vânzare a masei debitoare este irevocabilă pe perioada indicată în anunțul cu privire la licitație sau concurs, dar care nu poate depăși 180 zile de la data publicării ei.

(13) Prin excepție de la dispozițiile alin. (12) al prezentului articol, în cazul în care vânzarea se face privitor la un bun al cărei valoare nu depășește 10 000 lei sau atunci cînd bunurile sînt supuse pieirii, degradării, alterării ori deprecierei, oricare ar fi valoarea acestora, administratorul insolvabilității sau lichidatorul va putea să restrîngă formalitățile de publicitate numai la afișarea anunțului de ținare a procedurii de vânzare la locul licitației, concursului sau negocierii directe, la sediul primăriei de la locul vînzării bunurilor și la sediul instanței de judecată și să scurteze termenul de înștiințare în măsura în care acesta ar fi suficient pentru informarea celor interesați.

(14) Cu acordul comitetului sau adunării creditorilor, administratorul insolvabilității/lichidatorul poate vinde inventarul și/sau bunurile a căror valoare individuală constituie mai puțin de 10 000 lei (cu excepția imobilului sau a valorilor mobiliare) fără a organiza licitații, sau concursuri, prin negocieri directe în baza contractului de vânzare-cumpărare, sau prin organizații comerciale conform regulilor comerțului de consignație, aprobate prin hotărîrea Guvernului.

(15) Pe perioada lichidării masei debitoare, administratorul insolvabilității/lichidatorul poate valorifica bunurile, în bază de concurs, prin transmiterea acestora în gestiune, arendă, locațiune, uzurfurt, administrare fiduciară și sub alte forme de transmitere a drepturilor privind folosirea și/sau posesia lor.

(16) Bunurile înstrăinate de administratorul insolvabilității/lichidator, în exercițiul atribuțiilor sale, sînt libere, în temeiul prezentei legi, de orice sarcini, precum ipotecă, garanții reale mobiliare sau drepturi de retenție, de orice fel, ori masuri asigurătorii și conțin garanție contra viciilor ascunse.

(17) Bunul din masa debitoare neînregistrat în registrul public se vinde, numai după ce administratorul insolvabilității sau lichidatorul îl va înregistra, conform procedurii stabilite, în registrul public respectiv. Înregistrarea bunului se face în temeiul încheierii instanței de judecată emisă în termen de 15 zile lucrătoare de la data înaintării cererii de constare a faptului cu valoare juridică

din partea administratorului insolvabilității/lichidatorului. Încheierea instanței de judecată poate fi contestată de orice persoană interesată. În cazul în care bunul a fost vîndut înainte sau fără de înregistrare în registrul public, obligația și cheltuielile de înregistrare, precum și riscul de constatare a lacunelor la precizarea datelor din registrul public trec la lichidator.

(18) Dacă suma obținută din vânzarea unei părți din masa debitoare este suficientă pentru satisfacerea integrală a creanțelor validate și pentru recuperarea cheltuielilor procesului, sau debitorul ori terța persoană le-a achitat benevol, lichidatorul, în temeiul hotărîrii comitetului sau adunării creditorilor, încetează vânzarea celorlalte bunuri din masa debitoare.

(19) Nu sînt acceptați și vor fi excluși de la procedurile de licitație, concurs sau negocieri directe, persoanele fizice sau juridice care, în mod repetat, nu au respectat obligațiile cuprinse în procesele-verbale și contractele de vânzare cumpărare pe care le-au încheiat anterior într-o astfel de procedură sau alte proceduri similare.

#### **Articolul 118. Vânzarea masei debitoare**

(1) În termen de cel mult 10 zile de la data aprobării de către comitetul sau adunarea creditorilor a prețului inițial de vânzare, lichidatorul va forma loturi de bunuri care se expun spre vânzare și va stabili data și locul desfășurării licitației cu strigare, publicînd un anunț care va cuprinde informația prevăzută la alin.(9) art.129 din prezenta lege, cu excepțiile stabilite de prezentul articol.

(2) Licitația se organizează la sediul lichidatorului sau a debitorului, ori într-un alt loc stabilit de către lichidator și se va desfășura în cel puțin 15 zile de la data publicării anunțului despre organizarea ei. Persoana la care se păstrează bunurile este obligată să asigure publicului accesul la ele.

(3) Pentru participare la licitație se admit persoanele care au depus la timp cererea de participare, au prezentat documentele necesare și au plătit acontul în mărimea stabilită de lichidator, dar nu mai mic de 2% din prețul inițial al bunurilor.

(4) Doritorii de a participa la licitație vor prezenta lichidatorului cererea de participare la licitație de modelul stabilit, copia de pe documentul de plată care confirmă depunerea acontului pe contul bancar indicat în anunț, procură, după caz, pentru dreptul de a participa la licitație și alte documente expres prevăzute în anunțul despre organizarea licitației. Primirea cererilor și a documentelor se încheie cu 3 zile înainte de data licitației. Termenul nominalizat este un termen de decădere.

(5) Lichidatorul înregistrează persoana care a depus cerere în calitate de participant la licitație. În cazul în care persoana nu a respectat cerințele referitoare la întocmirea și prezentarea documentelor sau dacă ea nu are dreptul de a participa la licitație, lichidatorul respinge cererea. Motivul respingerii cererii va fi comunicat în scris persoanei avizate, cu restituirea acontului.

(6) Sub sancțiunea nulității absolute, nu pot participa la licitație, lichidatorul sau organizatorul licitației, judecătorii instanței de insolvabilitate.

(7) Persoana are dreptul să-și retragă cererea de participare, adresînd lichidatorului un demers în scris cu 3 zile înainte de data licitației. În acest caz, ei i se va restitui acontul.

(8) În scopul desfășurării licitației lichidatorul formează o comisie din cel puțin 3 membri. În ziua licitației, concomitent cu înmînarea biletelor de participant, lichidatorul va înregistra participanții prezenți. Înregistrarea se va încheia cu 10 minute înainte de începutul procedurii de licitare. Participanții întârziți nu vor fi admiși cu restituirea acontului.

(9) Licitația este condusă de licitator, în persoana lichidatorului, sau, după caz, de o persoană desemnată în bază de contract. Licitarea fiecărui lot de bunuri la licitația cu strigare începe cu anunțarea de către licitator a prețului inițial și a pasului de ridicare a prețului. Cel care acceptă prețul ridică biletul de participant. După ce unul dintre participanți a ridicat biletul, ceilalți pot pretinde la lot, propunînd un preț mai mare cu unul sau cu mai mulți pași de ridicare. Dacă nimeni nu oferă un preț mai mare decît cel acceptat, strigat de 3 ori de către licitator, acesta fixează printr-o lovitură de ciocan faptul vînzării lotului.

(10) În cazul în care la licitație sînt scoase mai multe loturi separate și participantul care a depus acontul nu a cîștigat lotul pentru care a depus cerere și acontul respectiv, el poate fi admis la licitarea următoarelor loturi dacă acontul depus este nu mai mic decît cel prevăzut pentru aceste loturi, conform anunțului publicat.

(11) La încheierea licitării unui lot, lichidatorul sau comisia de licitație va negocia direct cu cîștigătorul lotului asupra modului și termenelor lui de plată, fapt care se consemnează în procesul-verbal privind rezultatele licitației. Participantul la licitație care a cîștigat lotul este obligat să semneze un proces-verbal privind rezultatele licitației. Dacă acesta refuză să semneze procesul-verbal, se consideră că licitația nu a avut loc. În acest caz, licitația va reîncepe de la prețul oferit de participant anterior. Participantul care a refuzat să semneze procesul-verbal de adjudecare este privat de dreptul de a participa la această licitație și acontul nu i se restituie. După semnare, un exemplar al procesului-verbal se remite, în 48 de ore, instanței de judecată.

(12) În cazul în care lichidatorul/comisia de licitație și adjudecătorul lotului au convenit ca achitarea prețului lotului să fie efectuată printr-o sumă unică, ultimul plătește integral prețul lotului în termen de 10 zile lucrătoare din data semnării procesului-verbal. În cazul în care părțile au convenit ca achitarea prețului lotului să se facă eșalonat, adjudecătorul în același termen de 10 zile lucrătoare varsă prima tranșă, de cel puțin 40%, din prețul indicat în procesul-verbal, iar restul în termen care nu va depăși 60 de zile din data încheierii licitației.

(13) La cumpărarea lotului, acontul depus de adjudecător este inclus în suma stabilită în procesul-verbal privind rezultatele licitației. Aconturile nerestituite, conform prezentei legi, se includ în masa debitoare și se distribuie în modul stabilit de lege.

### Articolul 119. Licitația repetată

(1) Lichidatorul sau comisia de licitație va declara că licitația nu a avut loc dacă :

- a) la licitație s-a prezentat numai un participant sau nu s-a prezentat nici un participant;
- b) nici un participant la licitație nu a propus cel puțin un preț egal cu valoarea prețului inițial stabilit de comitetul sau adunarea creditorilor;
- c) adjudecătorul nu a achitat integral, în termenul stabilit, costul lotului cumpărat.

Dacă licitația nu a avut loc, lichidatorul sau comisa de licitație întocmesc un proces-verbal prin care dispune organizarea unei licitației repetate.

(2) În cazul în care s-a declarat că prima licitație cu strigare nu a avut loc, unul din creditorii este în drept să preia bunurile la suma prețului inițial al lotului expus la vînzare. Dacă în decurs de 20 de zile din data notificării, nici un creditor nu a acceptat preluarea bunurilor în natură, se va organiza repetat licitație cu strigare în condițiile prezentei legi.

(3) Dacă comitetul sau adunarea creditorilor nu dispun altfel, pentru licitația repetată cu strigare, lichidatorul va reduce prețul lotului cu 10 % din prețul inițial, iar în cazul bunurilor imobile – cu 5%.

(4) În cazul înscrierii unui singur participant la licitația repetată cu strigare, vînzarea se efectuează în baza procesului-verbal al licitației încheiat între lichidator și unicul participant la un preț care să nu fie mai mic decît prețul stabilit la alin.3 al prezentului articol.

(5) Dacă se declară că licitația repetată nu a avut loc, unul din creditorii este în drept, în termen de 20 de zile de la notificare, să preia bunurile în natură, în contul creanței sale, la prețul inițial stabilit la ultima licitație.

(6) Dacă la bunurile nevîndute la licitația repetată pretind cîțiva creditorii, dreptul preferențial îl are creditorul chirografar de rang superior, conform ordinii de satisfacere a creanțelor stabilite de prezenta lege. Dacă au fost înaintate oferte de preluare în natură a bunurilor nevîndute la licitația repetată din partea creditorilor chirografari de același rang și nu există oferte din partea creditorilor de rang superior, dreptul preferențial îl are creditorul chirografar a cărui creanță este mai mare după valoare. În cazul în care creditorii se află în situații egale, chestiunea se hotărăște prin tragere la sorți, sau aceștia vor prelua bunul în coproprietate proporțional cu valoarea creanței fiecăruia.

(7) Lichidatorul în decurs de 5 zile de la data expirării termenului prevăzut la alin.(2) sau alin.(5) din prezentul articol, va examina ofertele înaintate din partea creditorilor și va determina creditorul care dispune de dreptul preferențial la preluarea bunurilor neadjudicate la licitație, în contul stingerii creanțelor validate, întocmind, în acest sens, un proces-verbal, care va fi semnat de lichidator și creditorul cu drept preferențial. În termen de 48 de ore de la semnare, procesul-verbal în cauză va fi depus, prin grija lichidatorului, la instanța de judecată. După semnarea procesului-verbal, lichidatorul va ridica prin act bunurile neadjudicate spre a le remite în natură în proprietatea creditorului. Din momentul semnării actului de ridicare a bunurilor neadjudicate la licitație și

achitării de către creditor a onorariului de succes a lichidatorului, dreptul de proprietate asupra acestora trece la creditor, iar creanța creditorului validată în tabelul definitiv se stinge prin compensare în coraport cu valoarea bunului primit în proprietate.

(8) În cazul în care valoarea bunului transmis de lichidator în proprietatea creditorului este mai mare decât suma creanței validate în tabelul definitiv, creditorul poate prelua bunul numai dacă depune în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data semnării actului de ridicare a bunului, suma de bani ce acoperă integral diferența dintre prețul și valoarea creanței și onorariul de succes al lichidatorului.

(9) În cazul în care creditorul cu drept preferențial nu se prezintă la data stabilită de lichidator pentru semnarea actului de ridicare, sau refuză să preia bunul, sau nu achită în termen remunerația lichidatorului și excedentul prevăzut la alin.(8) al prezentului articol, acesta este decăzut din dreptul preferențial la preluarea bunului.

(10) Odată cu decăderea creditorului din dreptul preferențial, bunurile se transmit de către lichidator creditorului care, în termenul stabilit după notificare, a solicitat preluarea bunurilor și care urmează, conform dreptului preferențial, după creditorul decăzut din acest drept. Dacă și în acest caz, creditorul cu drept preferențial nu respectă condițiile prevăzute la alin.(8) al prezentului articol, lichidatorul va expune din nou bunul spre vânzare prin licitație sau în alt mod prevăzut de prezenta lege.

(11) Cu acordul expres al creditorului cu drept preferențial, bunurile neadjuocate la prima licitație sau la licitația repetată vor putea fi transmise de către lichidator în proprietatea comună pe cote-părți ideale ale tuturor creditorilor consemnați în tabelul definitiv al creanțelor validate, sau în proprietatea comună la o parte din creditorii validați care au depus cerere în termenul stabilit după notificare și care urmează după prioritate, în mod consecutiv, după creditorul cu drept preferențial. Cota-parte ideală din proprietatea comună a bunului preluat va fi determinată de lichidator în coraport cu valoarea creanțelor stinse ale fiecărui creditor.

(12) Bunurile grevate cu granații care nu au fost adjudecate la prima licitație sau la licitația repetată vor putea fi preluate în contul stingerii creanței, numai la cererea creditorilor garanțați. În acest caz, determinarea creditorului garantat cu drept preferențial se face în modul stabilit la alin.(6) al prezentului articol, care trebuie să respecte toate condițiile prevăzute de prezentul articol.

#### **Articolul 120. Licitatia cu reducere**

(1) În cazul în care licitația cu strigare repetată nu a avut loc, lichidatorul va dispune imediat ca bunurile nesolicitate la licitația cu strigare să fie scoase la licitația cu reducere. Lichidatorul va organiza licitația cu reducere în termenele și în modul stabilit la art.118 din prezenta lege.

(2) Lichidatorul începe licitația fiecărui lot cu anunțarea prețului maxim, care va fi prețul inițial de la licitația cu strigare repetată, și a pasului de reducere a prețului. Pasul reducerii nu poate fi mai mare de 5% din prețul maxim.

(3) Dacă prețul redus a fost strigat de trei ori și nici un participant nu și-a exprimat dorința de a cumpăra lotul, licitatorul va reduce prețul cu încă un pas, declarând de fiecare dată prețul nou.

(4) Lichidatorul va reduce prețul pînă cînd unul din participanți va fi de acord cu prețul propus, cerînd acestuia să confirme oferta și să numească suma pentru care este de acord să cumpere lotul. În cazul confirmării, lichidatorul va striga prețul de 3 ori, fixînd faptul vînzării printr-o lovitură de ciocan. Dacă un alt participant dorește să cumpere lotul, el are dreptul să ridice prețul cu un pas sau cu mai mulți pași, declarînd intenția sa în timpul repetării prețului, pînă la lovitura de ciocan, și-și va confirma oferta ridicînd biletul de participant. În acest caz, licitația cu reducere trece în licitație cu strigare.

(5) Reducerea prețului va continua pînă se va ajunge la zero, după care lotul se scoate de la licitație. Comitetul sau, după caz, adunarea creditorilor poate stabili pentru unele loturi scoase la licitația cu reducere limita la care poate fi redus prețul.

(6) Participantul la licitația cu reducere care a cîștigat lotul este obligat să semneze un proces-verbal privind rezultatele licitației. Dacă refuză să-l semneze, participantul este privat de dreptul de a participa la această licitație, care va reîncepe de la prețul acceptat de el. Participantului care a refuzat să semneze procesul-verbal nu i se va restitui accontul.

(7) În cazul înscrierii unui singur participant la licitația cu reducere, vînzarea bunului se efectuează în baza procesului-verbal al licitației, încheiat între lichidator și unicul participant, la un preț redus cu cel mult 10% de la prețul inițial. Dacă la licitația cu reducere nu s-a înscris nici un participant sau dacă bunurile nu au putut fi comercializate, lichidatorul va vinde bunurile prin negocieri directe.

#### **Articolul 121. Ridicarea bunurilor adjudecate**

(1) După semnarea procesului-verbal al licitației, lichidatorul va ridica bunurile adjudecate spre a le transmite adjudecătorului. Din momentul semnării actului de ridicare a bunurilor adjudecate, dreptul de proprietate asupra acestora trece la adjudecător, iar cheltuielile de păstrare și de transportare a bunurilor, de perfecte a titlurilor de proprietate le suportă noul proprietar.

(2) În cazul în care rezultatele licitației sînt contestate din motivul încălcării procedurii de înscriere sau de desfășurare, bunurile adjudecate nu se vor ridica. În astfel de situații, ridicarea a bunurilor se operează după soluționarea litigiilor. Dacă, după ridicarea bunurilor, rezultatele licitației sînt anulate, adjudecătorul (cumpărătorul) este obligat să restituie acele bunuri.

(3) Ridicarea bunurilor adjudecate se efectuează de lichidator în prezența cumpărătorului. În cazul împiedicării acțiunilor de ridicare a bunurilor, lichidatorul va efectua ridicarea lor forțată.

(4) Dacă se constată lipsa, substituirea sau degradarea calitativă a unor bunuri din lista bunurilor adjudecate, lichidatorul este obligat să remită organelor de urmărire penală materialele de rigoare, excepție făcînd situațiile în care

substituirea sau degradarea bunurilor este neînsemnată și cumpărătorul le-a acceptat la prețul din procesul-verbal al licitației.

(5) Dacă bunurile din masa debitoare au fost vândute mai multor cumpărători, ridicarea lor se va face separat pentru fiecare cumpărător.

(7) Asupra faptului ridicării bunurilor adjudecate se va întocmi, în patru exemplare, un act. Un exemplar va rămâne la lichidatorul care a ridicat bunurile, două exemplare se transmite contra semnătură cumpărătorului și un exemplar se remite instanței de judecată.

(8) În timpul ridicării bunurilor adjudecate, sau în cel mult 48 ore după semnarea actului de ridicare, lichidatorul este obligat să remită cumpărătorului toate documentele referitoare la bunurile ridicate.

(9) În temeiul actului de ridicare a bunurilor adjudecate, debitorul și cumpărătorul efectuează înregistrările contabile în legătură cu comercializarea lor.

(10) Procesul-verbal al licitației, actul de ridicare a bunurilor adjudecate și certificatul de achitare integrală eliberat de lichidator, sînt acte translativ de proprietate, care servesc drept temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate pe numele adjudecătorului (cumpărătorului) în toate registrele care țin evidența bunului adjudecat.

(11) Cumpărătorul poate folosi bunurile adjudecate și pînă la înregistrarea în registrele publice a dreptului de proprietate (cu excepția scoaterii lor din Republica Moldova), în baza procesului-verbal al licitației și actului de ridicare a bunurilor adjudecate. După expirarea termenului de plată stabilit în procesul-verbal al licitației, bunurile adjudecate nu vor mai putea fi folosite în baza documentelor menționate.

#### **Articolul 122. Vînzarea prin concurs**

(1) Pentru desfășurarea concursurilor, comitetul sau adunarea creditorilor, la propunerea lichidatorului desemnează o comisie de concurs (în continuare – Comisia), în componența căreia se includ reprezentanți ai creditorilor și/sau experți și specialiști în domeniu. Comisia este prezidată de lichidator, iar secretarul se desemnează din rîndul membrilor Comisiei.

(2) Ședințele Comisiei sînt deliberative, dacă la ele participă cel puțin două treimi din membri, iar deciziile ei se adoptă prin vot deschis, cu simpla majoritate de voturi. În caz de paritate a voturilor, votul președintelui Comisiei este decisiv. Deciziile Comisiei se consensuează în procese-verbale, semnate de toți membrii prezenți la ședință.

(3) Comisia exercită următoarele sarcini de bază:

- a) desfășurarea concursului;
- b) totalizarea rezultatelor concursului, determinarea cîștigătorului acestora sau luarea altor decizii privind rezultatele concursului;
- d) soluționarea eventualelor contestații;
- c) depunerea la instanța de judecată a proceselor-verbale privind desfășurarea și totalurile concursurilor.

(4) Ședința Comisiei se convoacă în termen de 3 zile din data finalizării termenului de primire a documentelor de la ofertanți. Comisia este în drept să examineze ofertele depuse și să adopte decizia respectivă la una sau mai multe ședințe.

(5) Comitetele sau adunările creditorilor va aproba prețul inițial de vînzare a bunului, pentru a fi expus la concurs în modul stabilit de prezenta lege. Hotărîrea de aprobare a prețului inițial se va prezenta Comisiei și nu va putea fi divulgată.

(6) Lichidatorul va publica comunicatul informativ privind desfășurarea concursului în modul stabilit la art.6 din prezenta lege. Comunicatul informativ cu privire la desfășurarea concursului privind vînzarea-cumpărarea bunurilor din masa debitoare trebuie să includă următoarele:

- a) informații privind bunul din masa debitoare expus la vînzare;
- b) condițiile desfășurării concursului;
- c) termenul de depunere a cererilor și de prezentare a ofertelor pentru participare la concurs, care nu poate fi mai mic de 15 zile și mai mare de 60 de zile de la data publicării avizului;
- d) modul și termenele de familiarizare a ofertanților cu bunul din masa debitoare;
- e) criteriile de selectare a cîștigătorului concursului.

În plus, în comunicatul informativ se va specifica cuantumul mijloacelor bănești, stabilite de Comisie drept garanție de participare a ofertanților la concurs, precum și rechizitele contului bancar pentru transferul acestor mijloace. În comunicatul informativ, conform deciziei Comisiei, pot fi incluse și alte informații.

(7) Lichidatorul sau persoanele care au la păstrare bunurile expuse la vînzare, asigură ofertanților accesul la ele și prezentarea documentelor suplimentare, cu excepția celor confidențiale.

(8) Primirea cererilor și a documentelor se încheie cu 3 zile înainte de data concursului. Termenul nominalizat este un termen de decădere. În termenul limită prevăzut în comunicatul informativ, fiecare ofertant prezintă:

- a) în cazul persoanelor juridice rezidente – copia certificatului înregistrării de stat și copia statutului, autentificate de conducătorii lor;
- în cazul persoanelor juridice nerezidente – copia certificatului de înregistrare, eliberat de organul împuternicit al statului străin de reședință a persoanei juridice nerezidente și copia statutului, supralegalizat sau apostilat, cu traducerea legalizată în limba de stat a Republicii Moldova;

în cazul persoanelor fizice – copia buletinului de identitate și a anexei la el;

- b) cererea de participare la concurs, în care se indică prețul oferit pentru bun, condițiile și termenele de plată ale acestuia, angajamentul de a îndeplini celelalte obligațiuni conform condițiilor publicate în comunicatul informativ;
- c) documentul de plată privind depunerea garanției de participare pe contul bancar, indicat în comunicatul informativ;
- d) certificatul despre datoriile față de bugetul public național, pentru rezidenți.

(9) În cazul în care ofertantul dorește să înregistreze participarea sa la achiziționarea mai multor bunuri scoase la același concurs, el este obligat să prezinte cererea și să depună garanția de participare pentru fiecare obiect în parte.

(10) Documentele pentru participarea la concurs se înmânează lichidatorului, întocmite în limba de stat a Republicii Moldova (sau într-o altă limbă, dar cu traducerea obligatorie în limba de stat), într-un plic închis și sigilat, la care se anexează, pînă la expirarea termenului-limită de recepționare a ofertelor, documentul de plată a garanției de participare la concurs și se înscrie în registrul ofertanților, eliberîndu-i-se adeverința respectivă.

(11) Concursurile se desfășoară în două etape. La prima etapă, în baza examinării documentelor și ofertelor prezentate de ofertanți, Comisia determină numărul ofertanților participanți la concurs, iar la etapa a doua, în baza desfășurării concursului de ridicare a prețului pentru obiect, Comisia determină participantul câștigător al concursului.

(12) La data stabilită în comunicatul informativ pentru desfășurarea concursului, participanții (reprezentanții lor) sînt obligați să se înregistreze la secretarul Comisiei. Ofertanții care nu s-au înregistrat în termenul indicat, nu sînt admiși la concurs, iar garanția de participare se restituie. După încheierea înregistrării, președintele Comisiei, în prezența ofertanților înregistrați, deschide cutia sigilată cu plicuri și membrii Comisiei se conving de integritatea plicurilor. Apoi ei deschid fiecare plic, verifică completivitatea tuturor documentelor și a informațiilor prevăzute de condițiile concursului și iau act de toate documentele depuse, fapt care se fixează în procesul-verbal al ședinței.

(13) Comisia examinează și evaluează ofertele propuse, estimînd corespunderea lor condițiilor concursurilor, și adoptă decizia privind admiterea ofertanților la concursul în cauză. Comisia este în drept să respingă ofertele unor ofertanți sau ale tuturor, dacă ei nu au prezentat toate documentele necesare sau acestea nu au fost întocmite în modul stabilit, sau ofertele lor nu întrunesc condițiile concursului. În cazul în care nici un ofertant nu este admis să participe la concurs, ședința se declară nulă.

(14) În cazul în care în ședință Comisia stabilește că nici o ofertă nu va fi mai mare decît prețul minim stabilit de către comitet sau adunarea creditorilor, procedura se suspendă, fiind convocat de urgență comitetul sau adunarea creditorilor, pentru confirmarea ofertei celei mai bune sau pentru schimbarea condiției ori modalității de valorificare a bunului.

(15) După determinarea numărului de participanți la concurs, Comisia, neîntîrziat, în aceeași ședință, invită ofertanții admiși să participe la a doua etapă de desfășurare a concursului la ridicare prețului bunului expus la vînzare.

(16) În cazul în care la concurs s-a înregistrat sau este admis un singur ofertant, Comisia licitează prin negocieri directe cu el prețul pentru obiect și celelalte propuneri ale acestuia.

(17) Președintele Comisiei va iniția a doua etapă a ședinței de concurs, cu anunțarea prețului inițial propus pentru bun, care va fi prețul cel mai mare indicat în cererile participanților. La desfășurarea concursului participanții fac propuneri

referitor la modificarea ofertelor propuse, începînd cu participantul care a indicat în cerere cel mai mic preț. În cazul în care participanții au oferit pentru obiect același preț, primul pas al concursului începe cu participantul care a prezentat ultimul documentele. Această ordine se păstrează pe întreaga perioadă de desfășurare a concursului. Propunerile înaintate de participanții la concurs se consemnează de secretarul Comisiei în procesul-verbal.

(18) Comisia desemnează câștigător al concursului participantul care a propus cel mai mare preț pentru bun și și-a asumat cele mai avantajoase obligațiuni în sensul satisfacerii condițiilor concursului. Principiile de care se va conduce Comisia la detremnarea câștigătorului sînt: maximizarea masei debitoare, siguranța încasării prețului și principiul celerității. La orice etapă a concursului, Comisia este în drept să adopte decizia privind finalizarea lor, fără a determina câștigătorul și fixînd această decizie în procesul-verbal.

(19) Procesul-verbal al ședinței Comisiei va conține informații privind:

- a) obiectul și condițiile de vînzare a acestuia;
- b) participanții, cu descrierea succintă a ofertelor lor;
- c) participantul-câștigător și propunerile lui definitive;
- d) condițiile și termenul de încheiere a contractului de vînzare-cumpărare a obiectului.

(20) În termen de 20 zile din data finalizării concursului, ofertanților care nu au fost declarați participanți, sau care nu au câștigat concursul li se restituie garanția de participare, cu excepția câștigătorului. Garanția de participare a câștigătorului este inclusă în contul plății pentru obiectul achiziționat. Ofertanților care, după prezentarea documentelor, au refuzat să participe la concurs, garanția de participare se restituie.

(21) În termen de 10 de zile din data adoptării deciziei, lichidatorul încheie cu câștigătorul concursului contractul de vînzare-cumpărare a bunului (în continuare - contractul). Contractul este semnat de lichidator și de cumpărător (câștigătorul concursului) sau de reprezentantul lui. În cazurile prevăzute de lege, contractul urmează să fie autentificat notarial și înregistrat la organul cadastral teritorial. Cheltuielile aferente autentificării notariale și înregistrării contractului le suportă cumpărătorul.

(22) În contract se includ condițiile concursului, obligațiunile cumpărătorului ce derivă din aceste condiții, obligațiunile reciproce ale părților, prețul și termenele de achitare a bunului, precum și alte prevederi legate de executarea contractului.

(23) Pînă la semnarea contractului, în cazul achitării în rate a bunului, cumpărătorul achită un acout de cel puțin 40 % din prețul bunului. Suma rămasă se achită în termen de cel mult 60 de zile de la data smenării contractului. În cazul achitării obiectului prin operarea unei plăți unice, suma se achită în termenele prevăzute în contract, dar cel mult în 10 zile lucrătoare din data încheierii acestuia.

(24) În cazul reținerii plăților mai mult de 60 de zile, sau neîndeplinirii în volum deplin a obligațiunilor asumate, lichidatorul va depune în instanța de

judecată sau arbitraj o cerere de încasare a sumei restante și penalităților sau, după caz, de reziliere a contractului și compensare a daunelor.

(25) În cazul în care câștigătorul concursului a refuzat să semneze contractul, Comisia este în drept să-și anuleze decizia în termen de 10 zile și să invite la negocieri directe ceilalți participanți la concursul în cauză, fără a publica un alt comunicat informativ. Câștigătorului concursului, care a refuzat să semneze contractul, nu i se restituie garanția de participare.

(26) Până la onorarea obligațiilor privind achitarea integrală a prețului bunului vândut, cumpărătorul nu este în drept să gajeze, să vândă sau să înstrăineze în orice alt mod obiectul contractului, sau să întreprindă alte acțiuni care conduc la diminuarea masei debitoare. Pentru încălcarea acestor condiții cumpărătorul poartă răspunderea prevăzută de legislația în vigoare și conform clauzelor contractului de vânzare-cumpărare.

#### Articolul 123. Vânzarea prin negocieri directe

(1) Negocierea directă este o modalitate prin care lichidatorul și un potențial cumpărător convin asupra clauzelor care trebuie incluse în contractul de vânzare-cumpărare ce are ca obiect bunuri din masa debitoare.

(2) Lichidatorul va aplica procedura de negocieri directe cu încheierea contractului de vânzare-cumpărare în următoarele cazuri:

a) atunci când, în urma aplicării modalității de vânzare a masei debitoare prin licitație cu reducere, sau concurs nu a fost prezentată nici o ofertă sau au fost prezentate numai oferte inacceptabile sau neconforme, ori contractul nu a putut fi încheiat cu ofertantul câștigător din motive imputabile acestuia. Aplicarea procedurii de negociere în acest caz este posibilă numai după anularea procedurii inițiale de licitație sau concurs;

b) atunci când, în temeiul legii, pentru protecția unor drepturi de exclusivitate, contractul de vânzare-cumpărare poate fi încheiat numai cu un anumit cumpărător;

c) ca măsură strict necesară, atunci când perioadele de aplicare a licitației cu strigare, a licitației cu reducere sau a concursului nu pot fi respectate, din motive de extremă necesitate, sau determinate de evenimente imprevizibile.

(3) Vânzarea prin negocieri directe se face atunci când lichidatorul se adresează exclusiv cumpărătorului potențial, ori în cazul în care, după îndeplinirea formalităților de publicitate, nu s-a înregistrat decât o singură ofertă. În cazul în care pentru un lot există mai multe solicitări de negociere, vânzarea se va face conform procedurii prevăzute la desfășurarea licitației cu strigare. În acest caz publicarea anunțului de licitație nu este obligatoriu.

(4) Inițiativa vânzării prin negocieri directe poate aparține atât lichidatorului în calitate de vânzător, cât și unui cumpărător potențial interesat.

(5) Organizarea activității de negociere directă este asigurată de către lichidator sau printr-o comisie formată de el din 3-5 persoane dintre reprezentanții ai creditorilor și/sau specialiști din domeniu.

(6) În vederea vânzării bunului din masa debitoare, lichidatorul întocmește, în prealabil, un dosar de prezentare (lot) și îl pune la dispoziție oricărui ofertant, în baza unui angajament de confidențialitate.

(7) Negocierile directe se vor desfășura cu fiecare ofertant în parte, în baza principiului de maximizare a masei debitoare, siguranței încasării prețului și principiului celerității.

(8) După încheierea negocierilor, lichidatorul întocmește un proces-verbal care cuprinde concluziile asupra clauzelor ce trebuie incluse în contractul de vânzare-cumpărare, și prezintă procesul-verbal spre aprobare, în termen de cel mult 10 zile, comitetului sau adunării creditorilor.

(9) Comitetul sau adunarea creditorilor este în drept, în termen de cel mult 20 de zile, să accepte condițiile negociate de lichidator, conform procesului-verbal, sau să le respingă, sau să oblige lichidatorul să reînceapă negocierile directe cu potențialul cumpărător în condițiile noi stabilite de creditorii. Hotărârea comitetului creditorilor prin care nu se aprobă procesul-verbal al negocierilor directe, poate fi contestată de lichidator sau de oricare participant al procesului la adunarea creditorilor, iar hotărârea adunării creditorilor este susceptibilă de atac în instanța de judecată. Dacă în termen de 20 de zile, comitetul sau adunarea creditorilor nu s-a pronunțat afirmativ sau negativ asupra concluziilor din procesul-verbal al negocierilor directe, lichidatorul poate să solicite aprobarea procesului-verbal al negocierilor directe de către instanța de insolvență.

(10) În baza concluziilor incluse în procesul-verbal al negocierilor directe aprobate de comitetul sau adunarea creditorilor, ori de către instanța de judecată, lichidatorul încheie cu ofertantul contractul de vânzare-cumpărare, în termen de cel mult 10 zile de la data aprobării.

(11) Comitetul sau adunarea creditorilor pot să stabilească în prealabil pentru lichidator, prețul minim de vânzare a bunului prin negocieri directe, precum și condițiile esențiale ale contractului de vânzare-cumpărare. În acest caz, dacă prețul negociat cu ofertantul nu va fi mai mic de valoarea stabilită în prealabil de comitetul sau adunarea creditorilor și condițiile esențiale prescise prealabil sînt acceptate, contractul de vânzare-cumpărare cu ofertantul se încheie imediat, fără a trece procedura ulterioară de confirmare prevăzută la alin.(8) și (9) din prezentul articol.

(12) Contractul de vânzare-cumpărare, procesul-verbal al negocierilor directe, împreună cu documentele privind organizarea și desfășurarea negocierilor directe, se depune, prin grija lichidatorului, la dosarul de insolvență.

(13) Contractul de vânzare-cumpărare, încheiat în urma negocierilor directe, poate fi modificat prin acordul părților semnatare.

#### Articolul 124. Vânzarea valorilor mobiliare

(1) Vânzarea valorilor mobiliare se face prin ridicarea lor de la debitor sau prin aplicarea sechestrului. În cazul ridicării sau sechestrării valorilor mobiliare, administratorul insolvenței sau lichidatorul vor notifica registratorul independent sau persoana care ține evidența lor despre deschiderea procedurii de

insolvabilitate sau de faliment. Persoanele menționate vor consemna în registrul respectiv sechestrarea valorilor mobiliare.

(2) După aplicarea sechestrului, nici o operațiune cu valorile mobiliare nu se admite fără acordul administratorului insolvabilității sau a lichidatorului.

(3) Vânzarea valorilor mobiliare se face în conformitate cu reglementările privind circulația valorilor mobiliare fără plata acontului.

#### **Articolul 125. Vânzarea cotelor-părți din capitalul social**

Vânzarea participațiunii din capitalul social al societății în nume colectiv se efectuează în conformitate cu art.133 al Codului civil, partea socială în societatea cu răspundere limitată se înstrăinează în corespundere cu art.152 și 153 ale Codului civil, iar înstrăinarea participațiunii sau bunurilor corespunzătoare participațiunii sale din patrimoniul cooperativei se efectuează conform art.177 din Codul civil.

#### **Articolul 126. Poprirea și vânzarea dreptului litigios sau cesiunea creanței**

(1) Sînt supuse urmării silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare sau alte bunuri mobile corporale datorate debitorului, ori deținute în numele său de o a treia persoană sau pe care aceasta din urma i le va datora în viitor, în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele său și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decît după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

(2) Poprirea se înființează prin somația administratorului insolvabilității sau lichidatorului, ce se comunică celei de-a treia persoane menționate la alin.(1) al prezentului articol, împreună cu o copie certificată de pe hotărîrea de intentare a procesului de insolvabilitate/ faliment asupra debitorului.

(3) Prin somația înaintată se va pune în vedere celei de-a treia persoane, care devine, potrivit alin. (1) al prezentului articol, terț poprit, interdicția de a plăti fără acordul administratorului insolvabilității/ lichidatorului sumele de bani sau transmite bunurile mobile pe care le datorează debitorului ori pe care i le va datora, declarîndu-le indisponibilizate. La data comunicării somației de înființare a popririi și pînă la achitarea integrală a obligațiilor, inclusiv pe perioada suspendării urmării silite prin poprire, terțul poprit nu va face nici o altă plată sau altă operațiune care ar putea diminua bunurile indisponibilizate. Orice operațiune după data comunicării somației de înființare a popririi cu aceste sume sau bunuri este nulă. Cînd se popresc sume cu scadențe succesive, indisponibilizarea se întinde nu numai asupra sumelor ajunse la scadență, ci și asupra celor exigibile în viitor. Indisponibilizarea se întinde și asupra fructelor civile ale creanței poprite, precum și asupra oricăror alte accesorii născute chiar după înființarea popririi.

(4) Dacă sînt înființate mai multe popriri, terțul poprit va comunica, după caz, administratorului insolvabilității/lichidatorului numele și adresa celorlalți creditori, precum și sumele poprite de fiecare în parte.

(5) În termen de 5 zile de la comunicarea popririi, iar în cazul sumelor de bani datorate în viitor, de la scadența acestora, terțul poprit este obligat să plătească direct pe conturile de acumulare indicate de administratorul insolvabilității/lichidator sau să consemneze suma de bani, dacă creanța poprită este exigibilă, sau, după caz, să indisponibilizeze bunurile mobile corporale poprite și să trimită dovada administratorului insolvabilității/lichidatorului, pentru a fi preluate.

(6) Odată cu primirea sumelor de bani, administratorul insolvabilității/lichidatorul va proceda la distribuirea lor în modul prevăzut de lege. Iar bunurile preluate de la terțul poprit le va include în lista masei debitoare și le va valorifica conform procedurii stabilite.

(7) Terțul în posesia căruia se află bunurile mobile corporale poprite este supus tuturor îndatoririlor și sancțiunilor prevăzute de lege pentru custozii de bunuri sechestrate. În cazul în care termenul de restituire a bunurilor este scadent, terțul poate cere administratorului insolvabilității/lichidatorului să le încredințeze unui custode.

(8) Terțul poprit nu va putea face contestație împotriva popririi. El își va formula apărările în instanța de judecată, care validează poprirea.

(9) Dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvabilității/lichidatorul, în termen de cel mult o lună de la data cînd terțul poprit trebuia să consemneze sau să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolvabilitate, în vederea validării popririi.

(10) Instanța îi va cita pe administratorul insolvabilității/lichidatorul, precum și pe terțul poprit și, la termenul fixat pentru judecarea cererii de validare, va putea dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului următor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului, în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărîrea cu privire la validarea popririi este supusă numai recursului de către terțul poprit.

(11) Dacă din probele administrate rezultă ca terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța va adopta o hotărîre de validare a popririi, prin care va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului, iar, în caz contrar, va decide desființarea popririi. Poprirea înființată asupra unei creanțe cu termen sau sub condiție va putea fi validată, dar hotărîrea nu va putea fi executată decît după ajungerea creanței la termen sau, după caz, la data îndeplinirii condiției. Dacă sumele sînt datorate periodic, poprirea se validează atît pentru sumele ajunse la scadență, cît și pentru cele care vor fi scadente în viitor, în acest ultim caz validarea producîndu-și efectele numai la data cînd sumele devin scadente.

(12) Dacă poprirea a fost înființată asupra unor bunuri mobile corporale care se aflau, la data înființării ei, în posesia terțului poprit, instanța va decide predarea lor în proprietatea debitorului. Dacă bunurile mobile corporale datorate debitorului, la data validării, nu se mai aflau în posesia terțului, sau nu pot fi transmise în natură, acesta va fi obligat, prin hotărîrea de validare, la plata

contravalorii acestor bunuri, caz în care va fi urmărit direct prin executorul judecătoresc.

(13) După validarea popririi, terțul poprit va proceda, după caz, la consemnarea sau plata datoriei, în limitele sumei determinate expres în hotărîrea de validare. În caz de nerespectare a acestor obligații, executarea silită se va face împotriva terțului poprit, în baza hotărîrii de validare, în limitele sumei ce trebuia consemnata sau plătită.

(14) Administratorul insolvenței sau lichidatorul cu acordul comitetului creditorilor, sau, după caz, a adunării creditorilor, în scopul celerității procedurii, este în drept să vîndă drepturile litigioase sau creanțele pecuniare certe ale debitorului prin licitație cu strigare sau negocieri directe, în modul și condițiile stabilite de prezenta lege. Prețul inițial nu va fi mai mic de 50 % din valoarea contabilă a lor, iar la licitația repetată prețul va putea fi redus pînă la 30% din valoarea contabilă. Creditorii vor beneficia de dreptul de a prelua drepturile litigioase și/sau creanțele pecuniare certe în contul stingerii creanțelor sale validate, în modul prevăzut de art. 119. În cazul în care drepturile litigioase și/sau creanțele pecuniare, în termen de 90 de zile nu se vor adjudeca la licitație sau nu se vor vinde prin negocieri directe, sau dacă există pericolul depășirii termenului de prescripție extensiv, lichidatorul va purcede la realizarea și urmărirea lor silită prin instanța de judecată și/sau arbitrală, sau prin alte organe abilitate în modul prevăzut de prezenta lege.

(15) Dreptul de proprietate asupra drepturilor litigioase și/sau asupra creanțelor pecuniare certe se transmite cumpărătorului în baza contractului de vînzare-cumpărare, sau contractului de cesiune a creanței semnat de administrator/lichidator și numai după achitarea integrală a prețului convenit prin licitație sau negocieri directe, care urmează a fi efectuată în termen ce nu poate depăși 30 de zile de la data încheierii contractului.

#### **Articolul 127. Vînzarea fructelor și recoltelor**

(1) Administratorul insolvenței sau lichidatorul va hotărî, după caz, vînzarea fructelor sau a recoltelor, așa cum sînt prinse de rădăcini sau după ce vor fi culese.

(2) Vînzarea va fi anunțată, cu cel puțin 5 zile înainte de termen, la primăria de la locul debitorului și locul unde se face vînzarea. De asemenea, administratorul insolvenței sau lichidatorul va întocmi, după necesitate, și publicații de vînzare pe care le va aduce la cunoștința publicului prin unul din ziarurile locale sau, în lipsa acestuia prin cele de circulație republicană, prin ziare, reviste sau alte publicații existente ce sînt destinate comercializării unor bunuri de natura celor scoase la vînzare, precum și pe pagini de Internet deschise în același scop.

(3) Vînzarea se va face în zilele, la orele și în locurile stabilite de administratorul insolvenței sau lichidator, cu preferință în zilele nelucrătoare și în zilele de tîrg sau bîlci, fie la fața locului, fie în tîrg sau bîlci.

(4) Vînzarea se va face de preferință prin negocieri directe sau licitație publică, în prezența unui delegat al comitetului creditorilor ori, în lipsa acestuia,

dacă a fost legal înștiințat și nu s-a prezentat. În cazul fructelor sau recoltelor prinse de rădăcini, prețul se va putea depune, cu acordul comitetului creditorilor, și ulterior, în cel mult 5 zile de la data semnării procesului-verbal al licitației sau al negocierilor directe. În toate cazurile, intrarea în posesia bunurilor adjudecate se va face numai după plata integrală a prețului.

(5) Administratorul insolvenței sau lichidatorul va putea să vîndă fructele și recoltete prin negocieri directe, în baza contractului de vînzare-cumpărare și la prețul curent, în cazurile cînd:

a) fructele sau recolta sînt supuse pieirii, degradării, alterării sau deprecierei și vînzarea trebuie făcută de urgență;

b) depozitarea nu este cu putință sau dă loc la cheltuieli disproporționate în raport cu valoarea fructelor sau recoltelor.

(6) În cazurile prevăzute la alin. (5) al prezentului articol, vînzarea se va face cu informarea comitetului creditorilor și a debitorului, în termen de 48 de ore de la data vînzării.

(7) Sumele rezultate din vînzarea făcută de administratorul insolvenței sau lichidator vor fi depuse de către acesta în 24 de ore de la încasare la conturile de acumulare, iar lista care va fi semnată de administratorul insolvenței/lichidator și de cumpărători și în care se vor arăta fructele sau recolta vîndută și prețul de vînzare, se va depune în termen de 48 de ore la instanța de judecată.

#### **Articolul 128. Vînzarea bunurilor cu regim special de circulație**

(1) Titlurile de credit și orice alte valori sau mărfuri negociabile la bursele de valori, bursele de mărfuri ori pe alte piețe se vor putea vinde prin intermediul bursei celei mai apropiate, respectiv prin sistemul alternativ de tranzacționare, cu formele și condițiile prevăzute de legea specială.

(2) Obiectele din metale prețioase, pietrele prețioase și alte titluri de valoare decît cele arătate la alin. (1) al prezentului articol vor fi valorificate, în condițiile legii, prin entități autorizate, după caz, iar obiectele de artă, colecțiile de valoare și obiectele de muzeu, prin organele și în condițiile prevăzute de lege. În cazurile în care este necesară convertirea mijloacelor bănești, vînzarea acestora dintr-o monedă în alta se efectuează prin băncile din Republica Moldova, conform cerințelor legislației valutare.

(3) Sumele obținute din vînzare se vor consemna la conturile de acumulare indicat de administratorul insolvenței sau lichidator.

#### **Articolul 129. Vînzarea întreprinderii (afacerii) debitorului**

(1) În cadrul procedurilor de insolvență, de faliment sau de restructurare, întreprinderea (afacerea) debitorului (în continuare – întreprindere) poate fi înstrăinată ca un complex patrimonial unic doar cu acordul expres al adunării creditorilor.

(2) Vînzarea întreprinderii ca un complex patrimonial unic poate avea loc doar după satisfacerea drepturilor de separare a bunurilor din masa debitoare sau cu acordul titularilor acestor drepturi. Separarea se efectuează în conformitate cu art.48 din prezenta lege.

(3) În cadrul vânzării întreprinderii, se înstrăinează toate tipurile de bunuri destinate activității de întreprinzător, inclusiv terenurile, clădirile și alte construcții, utilajele, inventarul, materiile prime, producția, lucrările și serviciile (denumirea de firmă, mărcile comerciale și mărcile de serviciu înregistrate, alte mijloace de individualizare a întreprinderii și a producției acesteia), alte active și drepturi exclusive care aparțin debitorului, cu excepția drepturilor și obligațiilor intransmisibile, precum și creanțele creditorilor față de debitor incluse în tabelul definitiv, dacă legea nu stabilește altfel.

(4) În cazul în care genul principal de activitate al debitorului este exercitat în bază de licență, cumpărătorul întreprinderii are dreptul preferențial la obținerea unei astfel de licențe.

(5) În cazul în care titularii dreptului de separare a bunurilor din masa debitoare au acceptat, conform alin.(2) al prezentului articol, vânzarea întreprinderii ca un complex patrimonial unic pînă la satisfacerea drepturilor lor de separare, cumpărătorul devine succesor al obligațiilor de satisfacere a acestor drepturi.

(6) În cazul vânzării întreprinderii, toate contractele de muncă valabile la momentul vânzării își păstrează valabilitatea, iar cumpărătorul devine succesor al drepturilor și obligațiilor patronului.

(7) Vânzarea întreprinderii are loc prin licitație sau concurs, dacă adunarea creditorilor nu stabilește altfel.

(8) În cazul în care vânzarea întreprinderii are loc prin concurs, condițiile concursului se aprobă de adunarea creditorilor.

(9) Administratorul insolvenței sau lichidatorul publică avizul privind vânzarea întreprinderii debitorului prin licitație sau concurs, conform prevederilor art.6 al prezentei legi. În aviz se indică următoarele:

a) informații privind întreprinderea și patrimoniul ei, modalitatea în care se poate lua cunoștință de acestea;

b) termenul de prezentare a cererilor de cumpărare a întreprinderii, care nu poate fi mai mic de 15 zile și mai mare de 60 de zile de la data publicării avizului;

c) data, ora și forma licitației;

d) modalitatea de înregistrare pentru a participa la licitație sau concurs;

e) prețul inițial (minim) de vânzare a întreprinderii, stabilit de adunarea sau comitetul creditorilor;

f) suma de participare, termenul și modul depunerii ei;

g) criteriile (condițiile) de stabilire a câștigătorului licitației sau concursului;

h) modul de consemnare a rezultatului licitației sau concursului;

i) mențiuni privind organizatorul vânzării.

(10) Licitația sau concursul nu are loc în cazul în care, în termenul indicat în aviz, este depusă o singură cerere de participare. În acest caz, adunarea creditorilor poate decide vânzarea întreprinderii fără ținerea unei noi licitații sau unui nou concurs.

(11) Persoana care a câștigat licitația și organizatorul vânzării semnează în ziua licitației un proces-verbal cu valoare de contract. În termen de 20 de zile din data licitației, administratorul insolvenței/lichidatorul încheie cu câștigătorul licitației contractul de vânzare-cumpărare a întreprinderii.

(12) Persoana care a câștigat concursul și organizatorul vânzării semnează în ziua concursului un proces-verbal în care se consemnează rezultatele vânzării și obligațiile părților pentru perioada de pînă la semnarea contractului, inclusiv obligația părților de a încheia contractul de vânzare-cumpărare a întreprinderii într-un termen ce nu poate depăși 20 de zile din data concursului.

(13) Contractul de vânzare-cumpărare a întreprinderii în calitate de complex patrimonial unic urmează să fie autentificat notarial și înregistrat la Camera Înregistrării de Stat. Cheltuielile aferente autentificării notariale și înregistrării contractului le suportă cumpărătorul.

(14) Acontul de participare la licitație sau la concurs a câștigătorului se include în prețul de cumpărare al întreprinderii, iar în cazul în care acesta refuză să semneze procesul-verbal sau să încheie contract de vânzare-cumpărare a întreprinderii, acontul se include în masa debitoare după achitarea cheltuielilor de organizare a licitației sau concursului.

(15) Suma obținută din vânzarea întreprinderii ca un complex patrimonial unic constituie masa debitoare și se distribuie în conformitate cu prezenta lege.

(16) Dacă suma obținută din vânzarea întreprinderii dă posibilitate de a satisface totalmente creanțele creditorilor, la propunerea administratorului insolvenței sau a lichidatorului, procesul de insolvență a debitorului încetează, cu luarea de către instanța de judecată a hotărârii respective.

### **Secțiunea a 3-a BUNURI GREVATE CU GARANȚII**

#### **Articolul 130. Valorificarea bunurilor**

(1) În temeiul hotărârii de intentare a procesului de insolvență sau de faliment, administratorul insolvenței sau lichidatorul intră, inclusiv prin executare silită, în posesia bunului (inclusiv mijloacele bănești în valută străină în numerar și fără numerar) afectat cu garanție sau a produselor rezultate din valorificarea acestuia, precum și asupra titlurilor și înscrisurilor care constată dreptul de proprietate al debitorului asupra bunului, fără a fi necesară vreo autorizare sau notificare prealabilă și fără a plăti taxe sau vreun tarif. La solicitarea administratorului insolvenței sau a lichidatorului, organele afacerilor interne, precum și alte organe abilitate, sînt obligate să acorde tot sprijinul pentru luarea în posesie a bunului.

(2) Orice persoană care are în posesie un bun afectat cu garanție trebuie să îl predea neîntîrziat în termenul indicat, la solicitarea administratorului insolvenței sau a lichidatorului. În caz contrar, această persoană poartă răspundere solidară pentru stingerea creanțelor garantate și pagubele cauzate și va fi obligată, concomitent, să repare prejudiciul astfel cauzat.

(3) În perioada de valorificare de către administratorul insolvenței sau lichidator a bunurilor ce aparțin masei debitoare și fac obiectul unei garanții, nici un creditor nu poate solicita luarea în posesie a bunului în cauză, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

(4) Părțile pot cădea de acord, prin contractul de garanție, asupra modului de vânzare a bunurilor grevate, ca urmare a neîndeplinirii obligației. În lipsa unui asemenea acord, administratorul insolvenței/lichidatorul trebuie să vândă bunul afectat garanției cu acordul creditorilor garanți și sub controlul instanței de judecată, într-o manieră comercială rezonabilă, care să asigure obținerea celui mai bun preț. Metoda, maniera, locul, prețul și momentul vânzării se stabilesc de creditorii garanți și, după caz, de instanța de judecată și trebuie să urmeze regulile comerciale adecvate, folosite de persoanele care vând bunuri similare în mod obișnuit pe piața respectivă.

(5) Regulile comerciale adecvate pot fi: vânzarea prin licitații publice, prin negocieri directe, prin concurs, sau prin orice alt mod de vânzare rezonabil comercial pentru tipul de bunuri supuse vânzării. Dintre diferitele metode de vânzare rezonabile comercial, creditorul garantat sau instanța de judecată o va alege pe aceea care să asigure obținerea celui mai bun preț.

(6) Administratorul insolvenței/lichidatorul poate să recupereze sau să valorifice în alt mod o creanță pe care debitorul a cesionat-o pentru asigurarea unei pretenții.

### **Articolul 131. Procedura valorificării bunurilor grevate cu garanții**

(1) Administratorul insolvenței/lichidatorul trebuie să înceapă și să încheie procedura de valorificare a garanției într-un interval de timp rezonabil, în funcție de tipul de bunuri și de regulile obișnuite practicate pe piața care asigură vânzarea la cel mai bun preț, dar nedepășind limitele prevăzute de prezenta lege.

(2) Administratorul insolvenței sau lichidatorul trebuie să informeze, la cerere, creditorii asupra stării bunurilor debitorului, să permită examinarea lor sau, după caz, să permită consultarea registrelor contabile și documentelor debitorului.

(3) Creditorul garantat care intenționează să-și valorifice garanția va înștiința administratorul insolvenței/lichidatorul despre acest lucru, arătând prin notificare condițiile și modalitatea de valorificare și/sau vânzare a bunului afectat cu garanție, precum și prețul de vânzare după o expertiză a valorii bunului. Odată cu primirea notificării administratorul insolvenței/lichidatorul este îndreptățit să procedeze la valorificarea și/sau vânzarea bunurilor grevate cu garanții în condițiile expus de creditorul garantat. Administratorul insolvenței/lichidatorul se poate opune valorificării și/sau vânzării bunurilor grevate cu garanții la condițiile invocate de creditorul garantat, numai în cazul dacă acestea contravin legii.

(4) În cazul în care intenția de vânzare a bunului grevat cu garanție vine de la administratorul insolvenței/lichidator, atunci acesta trebuie, sub sancțiunea nulității, să facă o notificare a vânzării către creditorul garantat, în care va propune condițiile, modalitatea și prețul de vânzare a bunului. Creditorul garantat

este obligat, în termen de șapte zile de la primirea notificării, să accepte propunerea administratorului insolvenței/lichidatorului sau să se pronunțe pentru o posibilitate mai avantajoasă de valorificare a bunului. În cazul în care în termenul indicat, creditorul garantat nu s-a expus în scris asupra propunerii de vânzare a bunului, aceasta se consideră acceptată la condițiile indicate în notificare. Dacă creditorul garantat va respinge propunerea administratorului insolvenței/lichidatorului fără a indica posibilitatea de vânzare mai avantajoasă a bunului, acesta va fi vândut de administratorul insolvenței/lichidator în condițiile din notificare. Dacă creditorul garantat se pronunță în termen, administratorul insolvenței/lichidatorul trebuie să ia în considerare posibilitatea mai avantajoasă de valorificare propusă de creditor.

(5) Dacă cu privire la același bun și-au înscris aviz de garanție mai mulți creditori garanți, incluși în tabelul de creanțe validate, atunci valorificarea bunului grevat în condițiile alin.(3) și (4) din prezentul articol, se face cu acordul fiecăruia dintre creditorii garanți. Dacă creditorii garanți nu ajung la un numitor comun referitor la condițiile, modalitatea și prețul de vânzare a bunului, atunci acestea sînt stabilite de instanța de judecată, conform alin.(6) al prezentului articol, la cererea administratorului insolvenței / lichidatorului sau la cererea unuia din creditorii garanți.

(6) Debitorul, creditorii garanți, creditorii chirografari și administratorul insolvenței/lichidatorul pot face opoziție la vânzarea bunului în fața instanței de judecată. Instanța va judeca opoziția în ședință publică, cu citarea creditorilor garanți care au depus opoziția, a administratorului insolvenței/lichidatorului și după caz, a reprezentantului debitorului, în termen de cel mult două săptămîni de la primirea opoziției. Neprezentarea participanților părților la data citată nu împiedică instanța să examineze cauza în lipsa lor. Pe marginea opoziției instanța de judecată va emite o încheiere, care poate fi contestată cu recurs numai de părțile vizate în ea. Dacă admite opoziția, instanța de judecată, ținînd seama de obiectul acesteia, după caz, va modifica ori anula metoda, maniera, condițiile, sarcinile, prețul, locul sau data vânzării bunurilor grevate cu garanții, informînd de îndată administratorul insolvenței sau lichidatorul, care este obligat să se conformeze măsurilor luate sau dispuse de instanța de judecată.

(7) Administratorul insolvenței/lichidatorul poate vinde bunul în lipsa notificării din partea creditorului garantat și fără a notifica creditorul garantat, în cazul bunurilor perisabile sau supuse deprecierei iminente. În termen de 72 de ore, din data vânzării bunurilor, administratorul insolvenței/lichidatorul este obligat să informeze despre acest fapt creditorul garantat și instanța de judecată.

(8) Valorificarea bunurilor grevate cu garanții prin licitație publică, concurs sau negocieri directe se face conform procedurii generale prevăzute de lege la vânzarea masei debitoare, cu excepțiile stabilite prin prezenta secțiune.

(9) Dacă în termen de trei luni de la inițierea procedurii de vânzare, bunul grevat cu garanție nu s-a putut înstrăina, creditorul garantat este în drept să preavizeze transmiterea bunului în posesia sa pentru valorificare. Administratorul insolvenței/lichidatorul transmite efectiv bunul grevat cu garanție în posesia creditorului garantat sau consimte în scris în formă autentică

să-l pună la dispoziția acestuia la momentul convenit în preaviz. În caz de refuz din partea administratorului insolvenței/lichidatorului, bunul se transmite în posesia creditorului garantat după expirarea termenului din preaviz în baza încheierii instanței de judecată, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

(10) Una din posibilitățile de valorificare constă și în transmiterea bunului în proprietatea creditorului garantat în contul creanței. Creditorul garantat nu își poate adjudeca bunul afectat garanției, fără ca în prealabil să fi dat posibilitate terților de a participa la cumpărare. În cazul în care bunul grevat cu garanție nu s-a putut vinde la licitație publică sau prin concurs, orice creditor garantat prin bunul în cauză, îl poate prelua, în condițiile prezentei legi, în contul creanței sale la prețul stabilit în publicațiile sau anunțurile de vânzare pentru ultimul termen de licitație sau concurs, cu achitarea prealabilă a cheltuielilor de validare și valorificare a bunului, inclusiv a onorariului de succes determinat pentru administratorul insolvenței sau lichidator. Dacă acest preț este mai mare decât valoarea creanței, creditorul garantat poate prelua bunul numai dacă depune suma de bani ce acoperă diferența dintre preț și valoarea creanței garantate, inclusiv cheltuielile de valorificare și validare a bunului și remunerația administratorului insolvenței sau a lichidatorului. Dacă mai mulți creditori garanți vor să preia bunul în contul creanței, acesta va fi atribuit potrivit ordinii de preferință. Transmiterea cu drept de proprietate către creditorul garantat a monedei naționale și a valutei străine gajate se efectuează în cazul în care moneda creanței nu diferă de moneda mijloacelor bănești gajate.

(10) În cazul în care rezultatele obținute din valorificarea bunului sînt insuficiente pentru a acoperi în întregime plata obligației garantate, debitorul rămîne obligat pentru diferența de plată. În acest caz creditorul garantat își va putea satisface diferența de creanță ca simplu creditor chirografar.

(11) Cumpărătorul ia în proprietate bunul afectat garanției, liber de orice garanție reală existentă, sechestrul sau de alte sarcini asupra acestui bun. Titlurile sau înscrisurile care constată înstrăinarea dreptului de proprietate asupra bunului, împreună cu mențiunea stingerii garanției în registrul public, fac dovada dreptului de proprietate al cumpărătorului sau, după caz, al creditorului care și-a adjudecat bunul.

(12) Cînd administratorul insolvenței sau lichidatorul are cunoștință de faptul că debitorul nu este proprietarul bunului afectat garanției, acesta trebuie să remită proprietarului bunului afectat garanției ceea ce mai rămîne din bun în urma vânzării. În cazul în care administratorul insolvenței sau lichidatorul nu cunoaște această împrejurare, acesta este exonerat de orice răspundere, dacă a restituit debitorului ceea ce rămîne din vânzarea bunului.

#### **Articolul 132.** Distribuirea produsului obținut în masa debitoare

(1) Din produsul obținut din valorificarea bunului grevat cu o garanție reală se scad cheltuielile de validare și valorificare, rezultate din menținerea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunului, care nu pot să depășească 10% de la valoarea bunurilor grevate și care sînt introduse în masa

debitoare, iar din rest se acoperă de îndată creanța garantată care are primul rang de prioritate. Dacă valorificarea cauzează aplicarea, în conformitate cu prevederile Codului fiscal, a unui impozit asupra masei debitoare, cheltuielile de valorificare se vor mări cu suma aceluia impozit.

(2) Orice sumă rămasă după satisfacerea creditorului cu gradul de prioritate cel mai înalt va fi distribuită celorlalți creditori garanți în ordinea de prioritate a fiecăruia. Numai după plata integrală a unui creditor se poate proceda la plata următorului.

(3) În termen de 3 zile de la primirea rezultatelor vânzării bunului afectat garanției, administratorul insolvenței sau lichidatorul va trece în masa debitoare, orice surplus obținut în urma valorificării, destinat satisfacerii creanțelor chirografare.

(4) Creditorii privilegiați, inclusiv statul și unitățile administrativ-teritoriale, pentru creanțele provenite din impozite, taxe, amenzi și din alte sume ce reprezintă venituri publice, pot avea prioritate față de un creditor cu garanție reală, numai dacă și-au înscris grevările sau garanțiile de executare a creanței în registrul public, sau, după caz, în documentele de înregistrare a gajului sau a grevărilor, înaintea înscrierii unei astfel de garanții de către creditorul garantat.

(5) În cadrul asigurării executării silite a creanțelor bugetare, dacă statul nu și-a înregistrat garanția creanței potrivit alineatului precedent, creditorii cu garanții reale mobiliare sau imobiliare au dreptul de a fi plătiți din prețul obținut din vânzarea bunului afectat garanției, după plata cheltuielilor de validare și valorificare, chiar dacă restul bunurilor și veniturilor urmărilor ale debitorului nu asigură plata tuturor celorlalte creanțe.

(6) Între cesiunea notificată debitorului sau acceptată de către acesta și cesiunea înscrisă în registrul public, potrivit prezentului articol, va avea prioritate cesiunea înscrisă.

(7) În cazul unor cesiuni succesive va avea rang de prioritate față de terți cesionarul care și-a înscris primul cesiunea în registrul public, indiferent dacă are sau nu cunoștință de existența altor cesiuni.

(8) Creditorii garanți și debitorul nu pot interveni pentru a schimba ordinea de prioritate stabilită prin prezentul articol.

#### **Articolul 133.** Un alt mod de valorificare a bunurilor

(1) Administratorul insolvenței sau lichidatorul poate folosi, cu acordul creditorului garantat, un bun grevat cu o garanție reală pe care trebuie să o valorifice pentru masa debitoare, dacă el poate compensa pierderea valorii acestuia în cadrul procesului de insolvență prin plățile făcute creditorilor garanți. Obligația de a plăti compensația există doar în cazul în care, prin folosirea bunului, s-a cauzat o diminuare a valorii acestuia.

(2) Administratorul insolvenței sau lichidatorul poate să transforme, să unească sau să prelucreze bunul grevat cu o garanție reală în măsura în care garantarea drepturilor creditorilor nu este lezată. Dacă bunul grevat este transmis creditorului, acesta este obligat să achite valoarea care face diferența dintre

valoarea bunului anterior și valoarea bunului rezultat din transformare, unire sau prelucrare.

#### **Secțiunea a 4-a PROCEDURA SIMPLIFICATĂ DE FALIMENT**

**Articolul 134.** Hotărîrea de intentare a procedurii simplificate de faliment

(1) Procedura simplificată de faliment prevăzută de prezenta lege se aplică debitorilor aflați în stare de insolvabilitate, care se încadrează în una din următoarele categorii:

- a) întreprinzătorilor individuali și gospodăriilor țărănești (de fermier);
- b) persoanelor juridice, care nu dețin nici un bun în patrimoniul lor, ori că acestea sînt insuficiente pentru a acoperi cheltuielile procesului și nici un creditor sau terț nu se oferă să avanseze sau să garanteze sumele corespunzătoare;
- c) societăților comerciale și necomerciale dizolvate anterior formulării cererii introductive;
- d) debitorilor care nu sînt îndreptățiți să beneficieze de procedura de restructurare prevăzută de prezenta lege.

(2) Dacă debitorul se încadrează în una din categoriile prevăzute la alin.(1) al prezentului articol, instanța de judecată odată cu intentarea procesului de insolvabilitate, poate să dispună inițierea procedurii simplificate de faliment și dizolvarea debitorului. Totodată, prin hotărîrea de deschidere a procedurii simplificate de faliment, instanța de judecată va dispune:

- a) ridicarea dreptului de administrare al debitorului;
- b) desemnarea lichidatorului, precum și stabilirea atribuțiilor acestuia, în conformitate cu criteriile aprobate de prezenta lege;
- c) determinarea termenului maxim de 5 zile de la data intrării în faliment, în cadrul procedurii simplificate, predarea gestiunii patrimoniului de la debitor/administratorul provizoriu către lichidator, împreună cu documentele de constituire a societății; procesele-verbale ale adunărilor generale ale asociațiilor (membrilor, acționarilor, creditorilor); certificatul înregistrării de stat al întreprinderii; documentele ce confirmă drepturile societății asupra patrimoniului ei; registrele societății; avizele, actele auditorului și ale organelor administrării fiscale; documentele interne, ștampila, documentele contabile ale debitorului, precum și tabelul preliminar al creanțelor, întocmit de administratorul provizoriu, sau a unei liste întocmite de debitor ce va cuprinde numele și adresele creditorilor și toate creanțele acestora la data intrării în faliment, cu indicarea celor născute după deschiderea procedurii;
- d) notificarea intentării procedurii de insolvabilitate și intrării în faliment a debitorului, care va cuprinde:

1) termenul-limită pentru creditori privind înregistrarea cererii de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv, care va fi de maximum 45 zile calendaristice de la data intrării în procedura simplificată de faliment, precum și apelul special către creditorii garantați de a preciza neîntîrziat bunurile asupra cărora dețin un drept de preferință;

2) termenul de verificare a creanțelor de către lichidator, de întocmire și comunicare a tabelului definitiv al acestora, care nu va depăși 15 zile lucrătoare de la expirarea termenului prevăzut la înaintarea creanțelor;

3) data, ora și locul ședinței de validare a creanțelor, care nu va depăși 30 de zile calendaristice de la expirarea termenului prevăzut la pct.2).

(3) Prin hotărîrea de deschidere a procedurii, instanța de judecată obligă lichidatorul să efectueze notificările prevăzute la alin.(2) și (4) art.35 din prezenta lege și să prezinte instanței de judecată pentru aprobare, în termen de 15 zile lucrătoare de la data consolidării tabelului definitiv, un proiect al bilanțului de lichidare care să reflecte valoarea activelor sau actul de carență a acestora, inclusiv creanțele confirmate și datoriile care se află pe rol în instanța de judecată.

(4) După caz, odată cu intentarea procedurii simplificate de faliment, instanța de judecată poate institui un comitet al creditorilor, în modul prevăzut de art.60 din prezenta lege.

(5) După intrarea în faliment în procedură simplificată, dispozițiile capitolelor II-III din prezenta lege vor fi aplicate, dacă este necesar, în mod corespunzător.

(6) Hotărîrea de intentare a procedurii simplificate de faliment devine executorie din momentul pronunțării, dar poate fi contestată cu recurs. Dispozitivul hotărîrii se publică în termen de 10 zile din data adoptării acesteia, conform art.7 din prezenta lege. În acest caz, prevederile alin.(2) și (3) art.35 din prezenta lege se vor aplica în mod corespunzător.

#### **Articolul 135.** Lichidarea debitorului

(1) Odată cu adoptarea hotărîrii de intentare a procesului de insolvabilitate cu inițierea procedurii simplificate de faliment a debitorului, lichidatorul notifică despre desemnarea sa organul care a efectuat înregistrarea de stat a debitorului, anexînd hotărîrea instanței de judecată.

(2) Îndată după preluarea funcției, lichidatorul, în comun cu reprezentantul debitorului, iar în cazul lipsei acestuia, în comun cu președintele comitetului creditorilor, iar dacă acesta nu este desemnat, cu un reprezentant al creditorilor desemnat de instanța de insolvabilitate, face și semnează inventarul și bilanțul în care constată situația exactă a activului și pasivului.

(3) În termen de 15 zile de la data consolidării tabelului definitiv al creanțelor validate, sau imediat după valorificarea masei debitoare în cazul în care aceasta există, lichidatorul prezintă instanței de insolvabilitate pentru aprobare un proiect al bilanțului de lichidare, raportul final și, după caz, actul de carență a masei debitoare.

(4) După ce instanța de insolvabilitate aproba raportul final al lichidatorului și bilanțul de lichidare, acesta va trebui să facă distribuția finală a tuturor fondurilor din patrimoniul debitorului. Fondurile nereclamate în termen de 30 de zile de către cei îndreptățiți la acestea, vor fi stinse prin consemnare cu depunerea acestora de către lichidator la bancă sau la notar. Cînd toate fondurile

sau bunurile din patrimoniul debitorului au fost distribuite, iar fondurile nereclamate au fost consemnate la bancă sau la notar, în baza cererii lichidatorului instanța de judecată prin hotărâre închide procedura de faliment și radiază debitorul din Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali.

(5) În cazul lipsei masei debitoare, instanța de judecată odată cu aprobarea bilanțului de lichidare adoptă hotărârea de încetare a procedurii prin care se dispune și radierea debitorului din registrul de stat în care este înregistrat.

(6) Prin încetarea procedurii, debitorul se descarcă de obligațiile pe care le avea înainte de intrare în faliment, cu excepția cazului când este atras la răspundere subsidiară în modul prevăzut de lege.

(7) Dispozitivul hotărârii de încetare a procedurii de faliment și de radiere a debitorului din registrul de stat se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în termen de 10 zile din data adoptării.

(8) După ce primește hotărârea instanței de judecată, Camera Înregistrării de Stat radiază imediat debitorul din Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali la data emiterii hotărârii.

#### **Articolul 136.** Particularitățile falimentului întreprinzătorului individual.

(1) Starea de insolvabilitate a întreprinzătorului individual poate fi declarată de instanța de judecată la cererea debitorului sau a creditorului pe obligațiile pecuniare ajunse la scadență și nestinse în termen, legate atît de activitatea de întreprinzător a debitorului, cît și de cele cu caracter personal.

(2) Odată cu intrarea în incapacitate de plată întreprinzătorul individual este obligat în termen de 30 de zile să se adreseze instanței de judecată cu cerere introductivă privind declararea stării de insolvabilitate. Prevederile alin.(4) art.14 din prezenta lege se aplică corespunzător.

(3) Instanța de judecată, în termen de cel mult 30 de zile de la data înregistrării cererii introductive, va emite hotărârea de respingere a cererii introductive ca neîntemeiată sau de recunoaștere a întreprinzătorului individual ca insolubil și va iniția față de acesta procedura simplificată de faliment. Corespunzător, procedura de observație față de întreprinzătorul individual nu se aplică.

(4) Dacă după aplicarea procedurii simplificate de faliment se constată că debitorul dispune de capacități operațional viabile care ar permite redresarea solvabilității acestuia, la cererea lichidatorului, instanța de judecată încetează procedura de faliment și trece în procedura de restructurare în modul stabilit de prezenta lege.

(5) Prevederile capitolelor II-IV din prezenta lege se aplică, după caz, în mod corespunzător.

#### **Articolul 137.** Particularitățile falimentului debitorului care nu dispune de masă debitoare

(1) În cazul în care se constată în perioada de observare că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu permit acoperirea cheltuielilor

procesului de insolvabilitate, instanța de judecată, odată cu intentarea procesului de insolvabilitate, dispune deschiderea procedurii simplificate de faliment și dizolvarea debitorului. Falimentul nu va avea loc dacă se va depune sau se va garanta o sumă de bani suficientă pentru achitarea cheltuielilor procesului de insolvabilitate. Persoana care a achitat sau a garantat cheltuielile procesului de insolvabilitate poate cere instanței de judecată care examinează procesul de insolvabilitate, restituirea lor din contul membrilor organelor de conducere ale debitorului, care nu și-au îndeplinit în modul stabilit obligația de depunere a cererii introductive, prevăzute la art.14 din prezenta lege.

(2) Dacă, după intentarea procesului de insolvabilitate, se stabilește că masa debitoare nu este suficientă pentru a acoperi cheltuielile procesului, instanța de judecată trebuie să inițieze de îndată procedura simplificată de faliment. Înainte de adoptarea hotărârii de intentare a procedurii simplificate de faliment, instanța de judecată va audia adunarea creditorilor și administratorul insolvabilității. Dacă creditorul sau un terț achită cheltuielile procesului de insolvabilitate, falimentul nu se va dispune. Alin.(1) al prezentului articol se aplică în modul corespunzător.

(3) Dacă există mijloace bănești, administratorul insolvabilității trebuie înainte de intentarea procedurii simplificate de faliment să achite cheltuielile procesului de insolvabilitate, iar dintre acestea, în primul rînd spezele administrative, în funcție de mărimea lor. Administratorul insolvabilității nu este obligat să valorifice bunurile, această atribuție îi revine lichidatorului în cadrul procedurii de faliment.

(4) Dacă cheltuielile procesului de insolvabilitate sînt acoperite, dar masa debitoare nu este suficientă pentru acoperirea altor obligații scadente ale masei (creanțele masei), administratorul insolvabilității este obligat să avizeze instanța de judecată și creditorii masei debitoare despre insuficiența masei. Administratorul insolvabilității are aceeași obligație în cazul în care este previzibil ca masa să nu fie suficientă pentru acoperirea altor obligații ale sale la momentul scadenței lor. După ce a emis avizul despre insuficiența masei debitoare, administratorul insolvabilității prezintă o dare de seamă cu privire la activitatea sa.

(5) Lichidarea și radierea debitorului din registrul de stat al persoanelor juridice va avea loc în cadrul procedurii simplificate de faliment în modul prevăzut de prezenta lege.

#### **Articolul 138.** Particularitățile falimentului debitorului aflat în procedura de lichidare

(1) În cazul în care activele societății, aflate în proces de lichidare voluntară sau forțată, sînt insuficiente pentru satisfacerea creanțelor creditorilor, lichidarea acesteia se face conform prezentei legi în cadrul procedurii simplificate de faliment.

(2) Odată cu constatarea circumstanțelor prevăzute la alin.(1) al prezentului articol, lichidatorul este obligat în termen de 30 de zile, să se adreseze instanței de judecată cu cerere introductivă privind declararea stării de

insolvabilitate. Prevederile alin.(4) art.14 din prezenta lege se aplică corespunzător.

(3) Instanța de judecată, în termen de cel mult 30 de zile de la data înregistrării cererii introductive, va emite hotărârea de recunoaștere a întreprinderii aflate în proces de lichidare ca insolvabilă și va iniția față de aceasta procedura simplificată de faliment. Corespunzător, procedura de observare și de restructurare față de întreprinderea dizolvată recunoscută insolvabilă, nu se aplică.

(4) Dacă la examinarea cauzei s-a constatat că activele debitorului permit satisfacerea creanțelor tuturor creditorilor în mărime deplină, instanța de judecată, prin hotărâre, va refuza în recunoașterea stării de insolvabilitate a întreprinderii dizolvate. Hotărârea instanței de judecată servește drept temei de continuare a procedurii de lichidare a societății în ordine generală, conform legislației civile.

(5) În cazul în care, contrar circumstanțelor ce denotă incapacitatea de plată, potrivit căreia întreprinderea dizolvată urma să fie lichidată doar în ordinea procedurii simplificate de faliment, proprietarul, asociații (membrii, acționarii) și lichidatorul nu s-au adresat în instanța de judecată cu cerere de recunoaștere a stării de insolvabilitate, aceștia poartă răspundere subsidiară și solidară față de creditorii ai căror creanțe nu au fost stinse în mărimea deplină și, totodată, acest fapt servește temei de refuz în radierea întreprinderii din registrul de stat în care aceasta este înregistrată.

(6) Inițierea procedurii de dizolvare și lichidare voluntară sau forțată a întreprinderii nu constituie impediment pentru creditor să se adreseze direct în instanța de judecată cu cerere introductivă privind recunoașterea debitorului ca insolvabil. În cazul în care instanța de judecată va satisface cererea introductivă a creditorului și va iniția procedura de insolvabilitate a debitorului, prevederile prezentului articol nu se aplică.

#### **Secțiunea a 5-a**

### **TRECEREA ÎN PROCEDURA DE RESTRUCTURARE**

#### **Articolul 139. Trecerea în procedura de restructurare**

(1) În cazul în care față de debitor nu s-a aplicat procedura de restructurare, iar în cadrul procedurii de faliment s-au constatat circumstanțe esențiale, bazate în special pe date din analiza financiară, potrivit cărora solvabilitatea debitorului poate fi restabilită, lichidatorul din oficiu, sau la cererea creditorilor sau a reprezentantului debitorului poate să convoace adunarea creditorilor, în termen de o lună din momentul apariției acestor împrejurări, în scopul examinării chestiunii de încetare a procesului de faliment și trecerii debitorului în procedura de restructurare.

(2) Hotărârea adunării creditorilor privitor la încetarea procedurii de faliment și trecerea la procedura de restructurare a debitorului se adoptă cu votul majorității simple a creditorilor cu drept de vot prezenți la ședință, cu condiția ca aceștia să dețină cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor cu drept de vot

validate pe care le reprezintă și care nu au fost stinse la data convocării adunării. Odată cu confirmarea hotărârii adunării creditorilor, instanța de judecată încetează procedura de faliment și inițiază procedura de restructurare a debitorului, care se va desfășura în modul și în termenele prevăzute la capitolul VI al prezentei legi.

#### **Capitolul V**

### **SATISFACEREA CREAŢELOR CREDITORILOR CHIROGRAFARI. ÎNCETAREA PROCESULUI DE INSOLVABILITATE**

#### **Secțiunea I**

### **ÎNAINȚAREA ȘI VALIDAREA CREAŢELOR**

#### **Articolul 140. Termenele de înaintare a creanțelor**

(1) Dacă creditorul are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolvabilitate a debitorului. Cererile de admitere a creanțelor vor fi înregistrate într-un registru, care se va păstra la instanța de judecată.

(2) Cererea de admitere a creanței se va depune în termenul fixat în hotărârea de deschidere a procedurii sau în termenul indicat în notificarea administratorului provizoriu. Termenul-limită pentru creditorii privind înregistrarea cererii de admitere a creanțelor în vederea întocmirii tabelului preliminar va fi de maximum 30 de zile calendaristice, iar pentru întocmirea tabelului definitiv de maximum 45 de zile calendaristice de la data intrării în procedură.

(3) Cererea de admitere a creanței trebuie făcută chiar dacă aceasta nu este stabilită printr-un titlu. Creanțele neconfirmate prin cererea de admitere a creanțelor nu se includ în tabelul definitiv al creanțelor și nu se satisfac conform procedurii stabilite de prezenta lege.

(4) Creanțele incluse în tabelul preliminar în baza cererilor scrise ale creditorilor nu se cer confirmate repetat prin cerere de admitere la includerea lor în tabelul definitiv. Creanțele incluse în tabelul preliminar cu titlu provizoriu fără drept de vot, în baza datelor din evidența contabilă a debitorului și nesuținute ulterior în termen de creditor prin cerere de admitere a creanței, nu se includ în tabelul definitiv al creanțelor și se consideră creanțe nevalide.

(5) Creanțele nescadente sau sub condiție la data deschiderii procedurii vor fi îndreptățite să participe la distribuiri de sume în măsura permisă de prezenta lege. Creanțele neajunse la scadență se consideră scadente din momentul intentării procesului de insolvabilitate.

(6) Sînt considerate sub condiție și acele creanțe care pot fi valorificate împotriva debitorului numai după executarea unui coddebitor principal.

(7) Prevederile prezentului articol se aplică și față de creanțele întemeiate pe hotărâri judecătorești sau arbitrale irevocabile sau pe titluri executorii.

#### **Articolul 141.** Statutul juridic al cererii de înaintare a creanțelor

(1) Cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art.19 din prezenta lege.

(2) Cererea va cuprinde: numele/denumirea creditorului, domiciliul/sediul, suma datorată, temeiul creanței, precum și mențiuni cu privire la eventualele drepturi de preferință sau garanții.

(3) La cerere vor fi anexate documentele justificative din care izvorăște creanța și ale actelor de constituire de garanții.

(4) Posesorii de titluri de valoare la ordin sau la purtător pot solicita administratorului insolvenței sau lichidatorului restituirea titlurilor originale și păstrarea la dosar a unor copii certificate de acesta. Administratorul insolvenței sau lichidatorul va face mențiunea pe original despre prezentarea acestora. Originalele vor fi prezentate din nou la orice repartitie de sume între creditori, precum și la exercitarea votului în adunarea creditorilor.

#### **Articolul 142.** Verificarea creanțelor

(1) Toate creanțele vor fi supuse procedurii de verificare prevăzute de prezenta lege, de către administratorul provizoriu, sau de administratorul insolvenței, ori de lichidator, cu excepția creanțelor constatate prin titluri executorii.

(2) Nu sînt supuse procedurii de verificare creanțele bugetare, rezultînd dintr-un document executoriu necontestat, în termenele prevăzute de legi speciale.

(3) Termenul de verificare a creanțelor și de consemnare în tabelul creanțelor nu va depăși 15 zile lucrătoare. În funcție de circumstanțele cauzei și pentru motive temeinice, instanța de insolvență va putea decide o majorare a termenelor prevăzute la 15 zile.

(4) Administratorul insolvenței sau lichidatorul va proceda de îndată la verificarea fiecărei cereri de validare înregistrate la instanța de judecată și a documentelor depuse și va efectua o cercetare amănunțită pentru a stabili legitimitatea, valoarea exactă și prioritatea fiecărei creanțe.

(5) În vederea îndeplinirii atribuției prevăzute la alin.(5), administratorul insolvenței sau lichidatorul va putea solicita explicații de la reprezentantul debitorului, solicitîndu-i, dacă consideră necesar, informații și documente suplimentare.

(6) Creanțele garantate care nu sînt scadente la data înregistrării cererii de admitere vor fi înscrise în tabelul de creanțe cu întreaga lor valoare. Dacă bunurile asupra cărora s-au constituit garanții nu mai există în patrimoniul debitorului, creanța va fi înscrisă în tabelul definitiv drept creanță chirografară și nu drept creanță garantată.

(7) Înscriserea unei creanțe în tabel se realizează ținînd seama atît de suma efectiv datorată, cît și de dobînda corespunzătoare, sau penalitatea, ori orice alt

accesoriu calculat pînă la data deschiderii procedurii, astfel cum rezultă din actele depuse la dosar.

(8) Creanțele constînd în obligații care nu au fost calculate în valoare monetară sau a căror valoare este supusă modificării vor fi calculate de către administrator/lichidator și înscrise în tabelul de creanțe cu valoarea nominală pe care o aveau la data deschiderii procedurii. Instanța de judecată va decide asupra oricărei contestații împotriva calculului făcut de administrator/lichidator pentru astfel de creanțe.

(9) Creanțele exprimate în valută vor fi înregistrate în unitățile valutare care le identifică și la valoarea lor în lei, la cursul oficial al leului moldovenesc valabil existent la data deschiderii procedurii.

(10) O creanță a unui creditor față de mai mulți debitori solidari, față de care au fost admise spre examinare cereri introductive, va fi înscrisă în toate tabelele de creanțe ale debitorilor cu valoarea nominală, pînă va fi complet acoperită. Nici o reducere a sumei creanței prevăzute în tabelul de creanțe nu va fi făcută în vreunul dintre tabelele de creanțe ale debitorilor, pînă ce creditorul nu a fost deplin satisfăcut, în mijloace bănești sau în bunuri. Dacă totalul sumelor distribuite creditorului, în toate acțiunile cu debitorii, va depăși totalul sumei care îi este datorată, acesta va trebui să restituie sumele primite în plus, care vor fi reînscrise ca fonduri în patrimoniul debitorilor, proporțional cu sumele pe care fiecare dintre debitori le-a plătit peste ceea ce era datorat.

(11) Un creditor care, înainte de înregistrarea unei cereri de validare, a primit o plată parțială pentru creanța sa de la un codebitor sau de la un fidejutor al debitorului poate avea creanța înscrisă în tabelul de creanțe numai pentru partea pe care nu a încasat-o încă.

(12) Un codebitor sau un fidejutor, care este îndreptățit la restituire ori la despăgubire din partea debitorului pentru suma plătită, va fi trecut în tabelul de creanțe cu suma pe care a plătit-o creditorului. În acest caz, creditorul comun are dreptul de a cere să i se plătească, pînă la achitarea integrală a creanței sale, cota cuvenită codebitorului sau fidejutorului, rămînînd creditor al acestuia doar pentru suma neachitată.

(13) Codebitorul sau fidejutorul debitorului, care pentru asigurarea regresului său are asupra bunurilor acestuia un drept de garanție, concură la masa credală, pentru a face posibilă realizarea garanției sale, dar prețul obținut din vînzarea bunurilor grevate va fi atribuit creditorului, scăzîndu-se din suma ce este datorată.

#### **Articolul 143.** Tabelele creanțelor

(1) Ca rezultat al verificărilor făcute în perioada de observare a debitorului, administratorul provizoriu va întocmi și va înregistra la instanța de judecată un tabel preliminar cuprinzînd toate creanțele împotriva patrimoniului debitorului, precizînd că sînt: chirografare, garantate, sub condiție sau nescadente și arătînd pentru fiecare numele/denumirea creditorului, suma solicitată de creditor și suma acceptată de administratorul provizoriu.

(2) La creanțele garantate se vor arăta titlul din care izvorăște garanția, rangul acesteia și motivele pentru care creanțele au fost trecute parțial în tabel sau au fost înlăturate.

(3) Tabelul preliminar se va prezenta instanței de judecată și se va comunica de îndată debitorului și creditorilor, ale căror creanțe sau drepturi de preferință au fost trecute parțial în tabelul preliminar sau respinse, precizând, totodată, și motivele.

(4) După intentarea procesului de insolvabilitate sau aplicarea procedurii simplificate de faliment, administratorul insolvabilității sau lichidatorul va întocmi tabelul definitiv al creanțelor care va cuprinde toate creanțele înaintate împotriva patrimoniului debitorului la data intentării procedurii de insolvabilitate sau procedurii simplificate de faliment, inclusiv cele acceptate în tabelul preliminar. În acest tabel se arată suma solicitată, suma admisă de administratorul insolvabilității/lichidatorul și rangul de prioritate a creanței. Tabelul definitiv al creanțelor se aprobă de instanța de judecată la ședința de validare a creditorilor.

(5) La expirarea termenului de verificare administratorul/lichidatorul imediat depune tabelul definitiv la instanța de judecată care examinează cazul de insolvabilitate a debitorului. Creditorii și debitorul au acces la tabelul creanțelor și pot face contestații față de creanțele admise de administrator/lichidator în tabel, precum și asupra celor înlăturate.

(6) O creanță acceptată și inclusă de administratorul insolvabilității/lichidator în tabelul definitiv se consideră validată, dacă cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședința de validare nu a fost contestată de debitor sau de un creditor, ori dacă contestația ridicată a fost înlăturată. Contestația debitorului nu se opune validării creanței.

(7) Judecătorul instanței de judecată, în urma verificării tabelului de creanțe definitiv și a materialelor din dosar, cu audierea administratorului/lichidatorului, va valida creanțele incluse în tabel și necontestate de creditori, prin aplicarea semnăturii sale la rubrica „Validat” în dreptul fiecărei creanțe trecute în tabel de administrator/lichidator. În cazul depunerii contestațiilor, judecătorul va aplica semnătura la rubrica „Contestat” în dreptul creanței contestate și va consemna personal cu cifre la rubrica „Creanțe cu titlu provizoriu” suma creanței pe care o admite cu titlu provizoriu pe perioada examinării contestației. Judecătorul reflectă în tabel și persoana care a depus contestația. Mențiunile respective vor fi trecute pe cambii și pe alte titluri de creanțe.

(8) Consemnarea judecătorului în tabelul definitiv și consolidat are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, inclusiv pentru debitor, administrator/lichidator și pentru toți creditorii chirografari sau garantați. După validarea creanțelor din tabelul definitiv, numai titularii creanțelor consemnate în tabel pot să participe la votul planului de restructurare sau la orice repartiții de sume, în caz de faliment etc.

(9) După ce toate contestațiile la creanțele vizate de tabelul definitiv au fost soluționate, administratorul insolvabilității/lichidatorul va înregistra, de îndată, în instanța de insolvabilitate tabelul definitiv consolidat al tuturor creanțelor împotriva patrimoniului debitorului. Tabelul definitiv consolidat va cuprinde totalitatea creanțelor ce figurează ca admise în tabelul definitiv de creanțe și cele rezultate în urma soluționării contestațiilor la tabelul definitiv.

(10) În situația în care s-a dispus convocarea adunării creditorilor, sau pentru aprobarea planului de distribuire a masei debitoare, ori s-a dispus intrarea în faliment după confirmarea unui plan de restructurare, inclusiv orice alte acțiuni procesuale unde este necesară confirmarea masei credale, urmează a se întocmi o variantă actualizată a tabelului definitiv, inclusiv al tabelului definitiv consolidat, în concordanță cu rectificările care au avut loc ca urmare a satisfacerii sau respingerii contestațiilor, validarea creanțelor repuse în termen, stingerea creanțelor, conform programului de plată a creanțelor cuprins în planul de restructurare, sau deducerii sumelor achitate pe parcursul desfășurării procesului etc.

#### **Articolul 144. Creanțele contestate**

(1) Debitorul și creditorii vor putea să formuleze contestații cu privire la creanțele și drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvabilității/lichidator în tabelul definitiv.

(2) Contestațiile trebuie depuse în scris la instanța de judecată care examinează cazul de insolvabilitate, cu cel puțin 3 zile înainte de data ședinței fixate pentru examinarea valabilității creanțelor incluse în tabelul definitiv. Contestațiile înaintate după termenul prevăzut se declară tardive și se restituie fără examinare.

(3) Instanța de judecată soluționează toate contestațiile în ședința de validare sau în cadrul altei ședințe speciale, cu citirea contestatorului, a creditorului care deține creanța contestată, dacă acesta nu este chiar contestatorul, a administratorului insolvabilității/lichidatorului și a oricărei alte părți interesate, după caz.

(4) Dacă la examinarea contestației se constată existența unui litigiu de drept instanța de judecată admite contestația, printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs de către creditorul a cărei creanță nu a fost validată. În acest caz creanța se exclude din tabel, iar creditorul a cărei creanță nu a fost validată este în drept să intenteze proces separat de confirmare a creanței sau de preluare a procesului pendinte. Creanțele față de care au fost admise contestațiile se iau în calcul la elaborarea planului de distribuire intermediară prin rezervarea lor din masa debitoare, în condițiile stabilite de art.152 din prezenta lege.

(5) Până la judecarea irevocabilă a contestației, instanța de judecată prin încheiere motivată, va putea declara creanța ca admisă parțial sau integral cu statut provizoriu la masa credală, cu dreptul de a participa și de a vota în cadrul adunării creditorilor, de a înainta și revoca candidatura administratorului insolvabilității/lichidatorului, dar fără dreptul de a participa la distribuiri de sume și de a-și realiza creanțele împotriva debitorului sau a membrilor ori

asociațiilor acestuia. Admiterea ulterioară a contestației și/sau excluderea creanței trecute cu titlu provizoriu în tabel, nu poate servi drept temei legal pentru anularea hotărârilor adunării creditorilor emise cu participarea acesteia sau pentru revocarea candidaturii administratorului insolvenței/lichidatorului.

(6) Dacă o creanță este contestată de unul dintre creditorii, creditorul a cărei creanțe se contestă poate aduce dovezi și își poate exercita alte drepturi pentru a le contracara contestațiile. Dacă creanța este întemeiată pe un titlu executoriu sau pe o hotărâre judecătorească sau arbitrală definitivă, sarcina probei contrare aparține celor care contestă.

(7) Instanța de judecată acordă creditorului a cărui creanță este contestată sau contestatarului creanței un extras, autentificat de instanță, din tabelul creanțelor.

(8) După expirarea termenului de depunere a contestațiilor, prevăzut la alin.(2) al prezentului articol și pînă la încetarea procesului, orice parte interesată poate face contestație împotriva trecerii unei creanțe sau a unui drept de preferință în tabelul creanțelor, în cazul descoperii unui fals sau erori esențiale, care au determinat admiterea creanței sau a dreptului de preferință, precum și în cazul descoperii unor titluri hotărîtoare și pînă atunci necunoscute.

(9) Instanța soluționează contestația prin încheiere judecătorească care poate fi contestată cu recurs. Încheierea irevocabilă a instanței de insolvență, prin care contestația este admisă sau respinsă cu validarea creanței, este executorie pentru administratorul insolvenței/lichidator și pentru toți creditorii. Încheierea constituie temei pentru rectificarea tabelului definitiv al creanțelor sau tabelului definitiv consolidat, fără a se convoca ședința specială de validare.

#### **Articolul 145. Înaintarea tardivă a creanțelor**

(1) Cu excepția cazului în care notificarea deschiderii procedurii s-a făcut cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi, titularul de creanțe anterioare deschiderii procedurii, care nu depune cererea de validare a creanțelor pînă la expirarea termenului de înaintare a creanțelor prevăzut prin hotărîrea instanței de judecată, este decăzut, în ceea ce privește creanțele respective, din următoarele drepturi:

- a) de a participa și de a vota în cadrul adunării creditorilor;
- b) de a înainta și revoca candidatura administratorului insolvenței sau a lichidatorului;
- c) de a participa la distribuiri de sume în cadrul procedurii de restructurare și/sau de faliment;
- d) de a-și realiza creanțele împotriva debitorului sau a membrilor ori asociațiilor acestuia;
- e) de a înainta propuneri de restructurare a debitorului;

(2) La cererea întemeiată a creditorului, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată care duce procesul de insolvență constată că termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat datorită unor împrejurări legate de persoana creditorului sau de obiectul creanței, sau dacă nu s-a respectat

procedura de notificare a intentării procedurii, instanța de judecată prin încheiere repune în termen cererea de admitere a creanțelor.

(3) Încheierea de repunere în termen a cererii de admitere a creanței poate fi contestată cu recurs de administratorul insolvenței/lichidator, de debitor sau de creditorii.

(4) Cu repunerea în termen a cererii de admitere a creanței, instanța de judecată numește o ședință specială de validare pe costul creditorului întârziat. La data validării creanței repuse în termen, concomitent se rectifică tabelul definitiv al creanțelor.

#### **Secțiunea a 2-a**

### **STINGEREA CREANȚELOR VALIDATE DE CĂTRE ASOCIAȚII (ACȚIONARII, MEMBRII) DEBITORULUI SAU DE CĂTRE PERSOANELE TERȚE**

#### **Articolul 146. Oferta de executare a obligației din partea unui terț**

(1) Asociații (acționarii, membrii) debitorului, sau persoanele terțe la orice etapă a procedurii de insolvență, de faliment sau de restructurare, în scopul încetării procedurii sînt în drept să satisfacă creanțele masei și a tuturor creditorilor sau să transmită debitorului mijloace bănești în mărimea necesară să stingă toate creanțele validate, inclusiv creanțele de rang inferior și creanțele masei debitoare.

(2) Persoana care are intenția să stingă în mărime deplină creanțele creditorilor față de debitor, înaintează o ofertă de executare instanței de judecată care examinează cazul de insolvență a debitorului și una administratorului insolvenței sau lichidatorului.

(3) Oferta de executare trebuie să conțină:

- a) denumirea (numele, prenumele), adresa juridică (domiciliul), codul de identificare și contul bancar al persoanei juridice sau persoanei fizice care a înaintat oferta;
- b) termenul de stingere a creanțelor validate și a creanțelor masei, dar care nu poate depăși douăzeci de zile de la data emiterii de către instanța de judecată a încheierii corespunzătoare;
- c) modalitatea de stingere a creanțelor.

**Articolul 147. Examinarea ofertei de executare de către instanța de judecată**

(1) Oferta de executare va fi examinată de către instanța de judecată în cel mult 15 zile de la data primirii.

(2) În cazul primirii ofertelor de executare de la mai multe persoane, acestea vor fi examinate de instanța de judecată consecutiv în ordinea înregistrării. În acest caz examinarea ofertelor de executare primite ulterior vor fi amânate pînă la finalizarea procedurii de satisfacere a creanțelor creditorilor de către persoana ce a depus oferta primul.

(3) În urma examinării ofertei de executare instanța de judecată acceptă prin încheiere executarea obligațiilor propuse de ofertant pentru debitor, sau respinge oferta persoanei, în cazul în care, aceasta s-a refuzat de la intenția de a satisface creanțele creditorilor validați sau creanțele masei.

(4) Instanța de judecată va amâna examinarea ofertei de executare pe perioada de soluționare a contestațiilor referitor la mărimea creanțelor care urmează a fi validate sau pe perioada de confirmare a creanțelor masei.

(5) În încheierea de acceptare a ofertei de executare se indică:

- a) denumirea (numele, prenumele), sediul (adresa) și alte date de identificare ale persoanei juridice și/sau persoanei fizice acceptate de instanța de judecată pentru a stinge creanțele creditorilor validați în locul debitorului;
- b) denumirea debitorului insolubil;
- c) mărimea creanțelor creditorilor incluși în tabelul definitiv al creanțelor validate și mărimea creanțelor masei debitoare;
- d) termenul de stingere a creanțelor validate și a masei debitoare;
- e) modalitate de stingere a creanțelor creditorilor;
- f) orice altă informație, necesară pentru operațiunea de virare a mijloacelor bănești necesare executării obligațiilor pentru debitor.

#### **Articolul 148. Executarea încheierii de acceptare a ofertei de executare**

(1) Administratorul insolvenței sau lichidatorul în temeiul încheierii instanței de judecată va deschide într-o instituție financiară conturi speciale, destinate pentru consemnarea sumelor bănești din partea ofertantului acceptat de instanța de judecată pentru a stinge creanțele creditorilor în conformitate cu articolul respectiv.

(2) Mijloacele bănești din conturile speciale bancare vor fi distribuite prin dispoziția administratorului insolvenței sau lichidatorului numai în scopul satisfacerii creanțelor creditorilor masei și a celor incluși în tabelul definitiv și nu pot fi utilizate în alte scopuri. Sumele incluse în contul special bancar nu pot fi urmărite silit pentru alte obligații ale debitorului sau pentru obligațiile administratorului insolvenței sau lichidatorului, ori pentru satisfacerea creanțelor creditorilor ofertantului. Actele juridice încheiate și aplicate contrar prevederilor prezentului articolul sînt nule.

(3) În termenul indicat de instanța de judecată, ofertantul consemnează în conturile bancare speciale ale debitorului mijloacele bănești în mărimea și în ordinea prevăzută în încheiere. În termen de zece zile din data consemnării administratorul insolvenței sau lichidatorul trebuie să distribuie sumele bănești creditorilor în ordinea stabilită prin încheierea instanței de judecată.

(4) În cazul în care, în termenul indicat, creanțele creditorilor masei și a celor incluși în tabelul definitiv, nu sînt satisfăcuți în mărimea deplină în legătură cu neprezentarea creditorilor la distribuire sau imposibilitatea stabilirii datelor necesare pentru a satisface creanțele respective, soldul mijloacelor bănești din conturile speciale bancare ale debitorului urmează a fi transferat prin consemnare de către administratorul insolvenței / lichidatorul în depozitul notarului, sau

să fie depuse pe contul „Mijloace intrate temporar în dispoziția instanței de judecată”.

#### **Articolul 149. Constatarea creanțelor stinse și încetarea procesului**

(1) Odată cu expirarea termenului de zece zile prevăzut pentru distribuirea mijloacelor bănești consemnate de ofertant pentru stingerea creanțelor creditorilor, administratorul insolvenței/lichidatorul, ori ofertantul înaintează instanței de judecată o cerere de constatare a creanțelor stinse.

(2) La cererea respectivă ofertantul va anexa documentele de plată, ce confirmă consemnarea bancară a mijloacelor bănești în mărimea indicată în încheierea de accept a instanței de judecată, iar administratorul insolvenței/lichidatorul va prezenta documentele de plată ce confirmă stingerea creanțelor prin distribuirea sumelor bănești în mărimea și ordinea prevăzută în încheierea de accept a instanței de judecată. La fel, la cererea administratorului insolvenței sau lichidatorului se anexează documentele de plată ce confirmă transferul soldului mijloacelor bănești în depozitul notarului sau la contul „Mijloace intrate temporar în dispoziția instanței de judecată”.

(3) În urma examinării cererii de confirmare a creanțelor stinse, instanța de judecată adoptă o încheiere prin care admite cererea în cazul în care aceasta corespunde modului de stingere și mărimii creanțelor stinse prevăzute în încheierea de acceptare a ofertei de executare.

(4) În cazul în care creanțele creditorilor nu au fost satisfăcute în mărimea deplină, sau au fost satisfăcute prin transferarea soldului mijloacelor bănești la depozitul notarului într-un volum mai mic decît cel prevăzut prin încheierea de acceptare a ofertei de executare, sau dacă au fost încălcate termenele stabilite prin încheierea instanței de judecată pentru satisfacerea creanțelor, instanța de judecată poate emite o încheiere de refuz în constatarea creanțelor stinse.

Sumele transferate pe conturile bancare speciale sau în depozitul notarului urmează a fi restituite ofertantului în termen de 10 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a încheierii instanței de judecată privind refuzul în constatarea creanțelor stinse.

(5) În cazul consemnării bancare sau notariale a mijloacelor bănești în mărime mai mare decît cea prevăzută prin încheierea instanței de judecată de acceptare a ofertei de executare, nu constituie temei de refuz în constatarea stingerii creanțelor. Surplusul de bani urmează a fi restituit ofertantului în termen de 10 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a încheierii instanței de judecată de constatare a creanțelor stinse.

(6) Soldul mijloacelor bănești rămase în urma distribuirii și consemnate de administratorul insolvenței/lichidator prin depozitate la notar se distribuie creditorilor de către notar în afara procedurii, în modul stabilit prin încheierea instanței de judecată și în termenul prevăzut de legislația civilă. La expirarea unui termen de trei ani din momentul în care a aflat sau trebuia să afle despre consemnare, creditorul pierde dreptul de a prelua mijloacele bănești depozitate. În acest caz, ofertantul are dreptul să ceară restituirea mijloacelor bănești, chiar dacă a renunțat la dreptul respectiv.

(7) Prin satisfacerea creanțelor validate și a creanțelor masei, ofertantul nu ia locul creditorilor validați sau creditorilor masei. Mijloacele bănești consemnate de către ofertant, conform prezentului articol, au statut de împrumut fără dobândă acordat debitorului pe un termen de un an, care curge de la data încetării procedurii de insolvență, de faliment sau de restructurare. Prin acordul comun dintre ofertant și reprezentantul debitorului pot fi stabilite și alte condiții de obținere a mijloacelor bănești pentru stingerea creanțelor creditorilor.

(8) Odată cu stingerea deplină a creanțelor validate și a creanțelor masei, instanța de judecată încetează procesul de insolvență, de faliment, sau de restructurare, în modul prevăzut de prezenta lege.

### **Secțiunea 3-a DISTRIBUIREA MASEI DEBITOARE**

#### **Articolul 150. Executarea creanțelor creditorilor**

(1) Executarea creanțelor creditorilor poate începe doar după ședința de validare.

(2) La fiecare 3 luni, calculate de la data începerii valorificării masei debitoare, administratorul/lichidatorul va prezenta comitetului creditorilor spre aprobare un raport asupra fondurilor obținute din valorificare și din încasarea de creanțe și un plan de distribuire între creditori. Raportul va prevedea și plata remunerației sale și a celorlalte cheltuieli aferente procesului.

(3) Pentru motive temeinice, instanța de judecată poate prelungi cu cel mult o lună sau poate scurta termenul de prezentare a raportului și a planului de distribuire.

(4) Distribuția către creditori se face în funcție de existența mijloacelor în conturile de acumulare. Creditorii de rang inferior nu vor fi luați în considerare la distribuțiile intermediare.

(5) Distribuția este efectuată de administratorul insolvenței sau de lichidator.

(6) Distribuția masei debitoare pe perioada derulării procedurii se consideră ca intermediară, iar la încetarea procedurii distribuția este finală. La distribuția intermediară se vor lua în considerare pentru rezervare următoarele sume:

- a) proporționale datorate creanțelor contestate sau admise provizoriu;
- b) proporționale cu creanțele care nu au fost acoperite în întregime din valorificarea bunurilor grevate cu garanții;
- c) proporționale datorate creditorilor ale căror creanțe sînt supuse unei condiții suspensive care nu s-a realizat încă;
- d) proporționale datorate proprietarilor de titluri la ordin sau la purtător și care au originalele titlurilor, dar nu le-au prezentat;
- e) destinate să acopere cheltuielile viitoare ale masei.

(7) Creanțele exprimate în valută străină vor fi plătite în monedă națională cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data efectuării plății. Creanțele exprimate în valută străină pot fi plătite în valută străină (inclusiv în

numerar în cazul persoanelor fizice), dar numai în cazurile în care Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară permite efectuarea plăților și transferurilor în valută străină.

(8) Prevederile alin.(7) al prezentului articol se aplică și în alte cazuri în care prezenta lege prevede satisfacerea creanțelor creditorilor prin mijloace bănești.

#### **Articolul 151. Raportul și planul de distribuție**

(1) După aprobarea de către comitetul creditorilor a planului de distribuție acesta va fi depus imediat, prin grija administratorului/lichidatorului la instanța de judecată, care este obligat să notifice despre acest fapt fiecare creditor. Creditorii au acces la planul de distribuție.

(2) Raportul asupra fondurilor obținute din valorificarea masei debitoare și din încasarea de creanțe va cuprinde, cel puțin, următoarele:

- a) soldul aflat în conturile de acumulare după ultima distribuție;
- b) încasările efectuate de către administrator/lichidator din valorificarea fiecărui bun și din recuperarea creanțelor;
- c) cuantumul dobînzilor sau al altor venituri de care beneficiază patrimoniul debitorului ca urmare a păstrării în conturi bancare a sumelor nedistribuite sau prin administrarea bunurilor existente în masa debitoare;
- d) totalul sumelor aflate în contul de acumulare.

(3) Planul de distribuție între creditori cuprinde, în mod obligatoriu, următoarele date referitoare la fiecare creditor pentru care se face distribuția:

- a) ajustările aduse tabelului definitiv de creanțe;
- b) sumele distribuite deja;
- c) sumele rămase după ajustarea tabelului definitiv și distribuțiile efectuate deja;
- d) sumele ce fac obiectul distribuției;
- e) sumele rămase spre plată după efectuarea distribuției.

#### **Articolul 152. Luarea în considerare a creanțelor contestate și/sau admise cu titlu provizoriu**

(1) Creditorul a cărui creanță a fost contestată și/sau admisă cu titlu provizoriu în tabelul de creanțe, sau a cărui creanță a fost contestată și contestația a fost admisă, trebuie să aducă administratorului/lichidatorului, în termen de 15 zile din data primirii notificării despre înregistrarea planului de distribuție în instanță, dovada faptului că creanța este trecută în tabelul de creanțe cu titlu provizoriu și că refuzul validării sau însăși creanța a fost contestată și/sau dovada intentării procesului de confirmare a creanței sau procesul pendinte a fost preluat.

(2) Dacă dovada consemnată la alin.(1) al prezentului articol este prezentată administratorului/lichidatorului în termen, partea din masa debitoare care ar acoperi creanța este rezervată pentru distribuție, aceasta efectuându-se după ce litigiul va fi soluționat.

(3) Dacă dovada consemnată la alin.(1) al prezentului articol nu este prezentată la timp, creanța nu se ia în considerare la distribuție.

**Articolul 153.** Luarea în considerare a creditorilor garanțați

(1) Creditorul garantat trebuie să prezinte administratorului/lichidatorului în termenul indicat la alin.(1) art.152 din prezenta lege dovada faptului că creanța lui nu a fost acoperită în întregime sau că a renunțat la garanțiile reale. Dacă dovada nu se face la timp, creanțele lui nu sînt luate în considerare la distribuire.

(2) Dacă nu a valorificat bunul grevat cu o garanție reală, administratorul/lichidatorul poate să estimeze partea din creanța creditorului garantat care nu va putea fi acoperită și să rezerve, în mărimea acestei părți, o cantitate din masa debitoare.

(3) Fondurile obținute din vânzarea bunurilor din masa debitoare grevată, în favoarea creditorilor, de ipoteci, gajuri sau alte garanții reale mobiliare ori cu drepturi de retenție de orice fel, vor fi distribuite în felul următor:

a) cheltuielile de validare și valorificare, rezultate din menținerea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunurilor, precum și plata remunerațiilor administratorului/lichidatorului și a persoanelor desemnate sau angajate în condițiile alin.(4) art.69 din prezenta lege.

b) creanțele garantate reieșind din rangul de prioritate, cuprinzînd tot capitalul, dobînzile, majorările și penalitățile de orice fel.

(4) În cazul în care sumele realizate din vânzarea acestor bunuri ar fi insuficiente pentru plata în întregime a respectivelor creanțe garantate, creditorii vor avea, pentru diferență, creanțe chirografare care vor veni în concurs cu cele cuprinse în categoria corespunzătoare, potrivit naturii lor, și vor fi supuse dispozițiilor art.43 din prezenta lege. Dacă după plata sumelor prevăzute la alin.(3) al prezentului articol rezultă o diferență în plus, aceasta va fi trecută, prin grija administratorului /lichidatorului în contul masei debitoare.

**Articolul 154.** Luarea în considerare a creanțelor condiționate și a cheltuielilor viitoare a masei

(1) Creanța condiționată și rezervele destinate să acopere cheltuielile viitoare ale masei trebuie luate în considerare la distribuire. Partea din masa debitoare care acoperă o asemenea creanță sau cheltuielile viitoare ale masei se rezervă la distribuirea intermediară.

(2) La distribuirea finală, creanța condiționată nu va fi luată în considerare în cazul în care condiția executării ei rămîne atît de îndepărtată încît creanța nu va avea nici o valoare la momentul distribuirii.

**Articolul 155.** Modificările planului de distribuire

(1) Creanțele luate în considerare la distribuirea intermediară care întrunesc condițiile art.152 și 153 din prezenta lege sînt satisfăcute cu prioritate la următoarea distribuire, astfel încît să fie egalați creditorii lor de același rang.

(2) Administratorul/lichidatorul poate modifica planul de distribuire în termen de 3 zile de după expirarea termenului prevăzut la alin.(1) art.152 din prezenta lege.

**Articolul 156.** Contestarea planului de distribuire

(1) În cazul distribuirii intermediare, contestațiile creditorilor contra planului de distribuire se depun în instanța de judecată, în termen de 7 zile din data notificării. O copie de pe contestație se comunică, de urgență, administratorului/lichidatorului.

(2) În termen de 15 de zile de la depunerea contestației, instanța de judecată va ține cu administratorul/lichidatorul, cu debitorul și creditorii care au depus contestațiile o ședință în care va soluționa, deodată, prin încheiere, toate contestațiile.

(3) Încheierea instanței de judecată privind respingerea contestației se aduce la cunoștința creditorului și administratorului/lichidatorului. Creditorul poate ataca încheierea cu recurs.

(4) Încheierea instanței de judecată privind rectificarea listei de distribuire este adusă la cunoștința creditorului și a administratorului/lichidatorului și trebuie să fie accesibilă celorlalți creditori pentru a lua cunoștință de ea. Administratorul/lichidatorul și creditorii pot ataca încheierea cu recurs.

**Articolul 157.** Stabilirea cotei

(1) La distribuirea intermediară, comitetul creditorilor aprobă cota de distribuire la propunerea administratorului/lichidatorului. Dacă nu este constituit un comitet al creditorilor, cota de distribuire o stabilește administratorul/lichidatorul și se aprobă de instanța de judecată.

(2) Administratorul/lichidatorul informează creditorii despre cota care urmează să le fie distribuită prin notificare odată cu depunerea planului de distribuire în instanța de judecată.

(3) Sumele care urmează a fi distribuite între creditori vor fi acordate într-o cotă proporțională cu suma alocată pentru fiecare creanță conform tabelului de creanțe.

(4) Titularilor de creanțe dintr-o categorie li se vor putea distribui sume numai după deplina îndeplinire a titularilor de creanțe din rangul ierarhic superior, potrivit modului prevăzut la art.43 din prezenta lege.

(5) În cazul insuficienței sumelor necesare acoperirii valorii integrale a creanțelor cu același rang de prioritate, titularii acestora vor primi o cotă, reprezentînd suma proporțională cu procentul pe care creanța lor îl deține în categoria creanțelor respective.

**Articolul 158.** Ședința de distribuire finală

(1) După ce bunurile din masa debitoare au fost valorificate integral, administratorul/lichidatorul va supune instanței de judecată un raport final însoțit de planul de distribuție finală, copii de pe acestea vor fi comunicate tuturor creditorilor și debitorului. Instanța de judecată va convoca adunarea finală a creditorilor, în termen de maximum 30 de zile de la prezentarea raportului final.

Creditorii pot formula obiecții la raportul final cu cel puțin 3 zile înainte de data convocării.

(2) Adunarea finală a creditorilor are drept scop:

a) examinarea raportului final al administratorului/lichidatorului;

b) examinarea contestațiilor contra planului de distribuire finală;

c) hotărîrea creditorilor cu privire la partea nevalorificată a masei debitoare.

(3) Între data publicării anunțului despre adunarea de distribuire finală și data acestei adunări se va stabili o perioadă de cel puțin 15 zile și de cel mult 30 de zile.

(4) La data ședinței, instanța de judecată va soluționa, prin încheiere, toate obiecțiunile la raportul final și planul de distribuire, le va aproba sau va dispune, dacă este cazul, modificarea corespunzătoare a acestora.

(5) După ce instanța de judecată aprobă raportul final al administratorului/lichidatorului, acesta va trebui să facă distribuirea finală a tuturor fondurilor din masa debitoare.

#### **Articolul 159. Depunerea sumelor rezervate și distribuirea surplusului**

(1) Sumele care, la momentul distribuirii finale, sînt rezervate se depun de administrator/lichidator, cu încuviințarea instanței de judecată, pe cheltuiala creditorului în a cărui favoare s-a făcut rezervarea, pe contul „Mijloace intrate temporar în dispoziția instanței de judecată”.

(2) Sumele distribuite și neridicate de cei îndreptățiți pînă la finalizarea procedurii vor fi depuse pe contul „Mijloace intrate temporar în dispoziția instanței de judecată”, ori se vor stinge prin consemnarea lor la o bancă sau la notar. Extrasul din cont se va depune la dosar.

(3) Dacă la distribuirea finală creanțele tuturor creditorilor au fost satisfăcute în volum total, administratorul/lichidatorul transmite surplusul către debitor. Dacă debitorul este persoană juridică, administratorul/lichidatorul transmite fiecărui participant partea din surplus care i-ar fi revenit în cazul lichidării în afara procedurii.

(4) În cazul în care la distribuirea finală se constată că bunurile care alcătuiesc masa debitoare nu sînt suficiente pentru plata creanțelor înregistrate în tabelul definitiv consolidat, instanța de judecată va autoriza în mărimea creanțelor neacoperite, executarea silită din bunurile, inclusiv din mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională sau în valută străină, a membrilor organelor de conducere a debitorului recunoscute culpabile de neîndeplinirea obligațiilor de depunere a cererii introductive prevăzute de art.14 și 248 din prezenta lege și, după caz, din patrimoniul asociațiilor (membrilor, acționarilor) cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvabilitate a debitorului, pronunțînd o încheiere definitivă și executorie, care va fi pusă în executare de administrator/lichidator, prin executor judecătoresc.

#### **Articolul 160. Restituirea sumelor obținute nejustificat**

(1) În cazul în care creanța este bazată pe o fraudă, greșeală sau eroare substanțială, creditorii care au participat la orice distribuire rezultată dintr-o asemenea creanță trebuie să restituie sumele obținute, împreună cu dobînda egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei, iar în cazul sumelor obținute în valută străină – cu dobînda egală cu rata medie ponderată la depozitele în termen atrase în valută străină în sistemul bancar, calculată pentru perioada dintre data distribuirii și data restituirii sumelor.

(2) În toate cazurile în care, potrivit legii, mijloacele bănești primite urmează a fi restituite, restituirea acestora se efectuează în lei moldovenești (cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data restituirii) sau în valuta străină în care au fost primite mijloacele respective.

#### **Articolul 161. Distribuirea de după încetarea procedurii**

(1) În cazul în care procesul a încetat, iar după adunarea de distribuire finală anumite sume rezervate au devenit libere, anumite sume plătite din masa debitoare au fost restituite din diverse motive ori au fost descoperite bunuri care aparțin masei debitoare, instanța de judecată hotărăște o distribuie suplimentară după încetarea procesului la cererea administratorului/lichidatorului, a unui creditor validat sau din oficiu.

(2) Încetarea procesului nu se opune hotărîrii privind distribuie ulterioară. Dacă suma este mică sau valoarea bunului este neglijabilă, instanța poate decide transmiterea acestora către debitor. Adoptarea hotărîrii de distribuie după încheierea procesului poate fi făcută dependentă de mărimea sumei de bani vărsată pentru acoperirea eventualelor cheltuieli de distribuie.

(3) Încheierea de respingere a cererii de distribuie ulterioară trebuie notificată solicitantului. Încheierea poate fi atacată cu recurs de către solicitant.

(4) Încheierea prin care s-a decis distribuie ulterioară va fi notificată administratorului/lichidatorului, debitorului și creditorului (dacă ultimul a depus cerere). Încheierea poate fi atacată cu recurs de către debitor.

(5) După dispunerea distribuirii ulterioare, administratorul/lichidatorul distribuie, conform listei finale, produsul din realizarea bunului descoperit. Administratorul/lichidatorul prezintă instanței de judecată raportul cu privire la distribuie masei debitoare.

### **Secțiunea a 4-a TRANZACȚIA DE ÎMPĂCARE**

**Articolul 162. Dispoziții generale privind încheierea tranzacției de împăcare**

(1) La orice stadiu de examinare a cazului de insolvabilitate a debitorului, participanții la proces sînt în drept de a încheia o tranzacție de împăcare.

(2) Hotărîrea privind încheierea tranzacției de împăcare între participanții la procesul de insolvabilitate se adoptă de adunarea creditorilor cu votul majorității simple din numărul total de voturi al creditorilor chirografari validați

în conformitate cu tabelul creanțelor și cu votul unanim al tuturor creditorilor garanțați. Reprezentanții creditorilor care au votat la adunarea creditorilor privind încheierea tranzacției de împăcare trebuie să dispună de împuterniciri speciale în acest sens.

(3) Hotărîrea privind încheierea tranzacției de împăcare din partea debitorului se adoptă de organul de conducere al acestuia, sau de administratorul insolabilității, ori de lichidator.

(4) Se admite participarea în tranzacția de împăcare a persoanelor terțe, care preiau drepturile și obligațiile prevăzute de tranzacția de împăcare.

(5) Tranzacția de împăcare se confirmă de instanța de judecată prin încheiere definitivă, prin care dispune încetarea procedurii.

(6) Tranzacția de împăcare este executorie pentru toți participanții vizați în aceasta de la data emiterii încheierii judecătorești de confirmare a tranzacției.

(7) Refuzul unilateral de la executarea tranzacției intrate în vigoare nu este permisă.

**Articolul 163.** Particularitățile încheierii tranzacției de împăcare în perioada de observație a debitorului, în procedura de insolabilitate, de faliment sau de restructurare

(1) Pe perioada de observare a debitorului, hotărîrea privind încheierea tranzacției de împăcare din partea debitorului se adoptă de organul executiv al debitorului. Tranzacția de împăcare nu trebuie să fie coordonată sau aprobată de administratorul provizoriu.

(2) În cadrul procedurii de insolabilitate sau de restructurare, hotărîrea privind încheierea tranzacției de împăcare din partea debitorului se adoptă de administratorul insolabilității, iar în procedura de faliment, hotărîrea respectivă se ea de lichidator.

(3) În cazul în care potrivit legislației și/sau documentelor de constituire a debitorului încheierea tranzacției de împăcare urmează a fi aprobată de, sau coordonată cu, organele de conducere ale debitorului, aceasta se va încheia numai după adoptarea hotărîrii corespunzătoare din partea acestor organe.

(4) La încheierea tranzacției de împăcare cu persoane terțe, care se află în conflict de interese cu debitorul atît administratorul/lichidatorul, cît și adunarea creditorilor trebuie să fie informată despre existența, natura și caracterul conflictului de interes, care urmează a fi reflectat detaliat în tranzacția de împăcare.

(5) Dispozițiile alin. (3) din prezentul articol nu constituie impediment pentru adunarea creditorilor să adopte hotărîrea privind încheierea tranzacției de împăcare.

(6) Prevederile tranzacției de împăcare încheiate în cadrul procedurii se aplică pentru creanțele creditorilor incluși în tabelul de creanțe la data desfășurării adunării creditorilor unde s-a aprobat încheierea tranzacției de împăcare.

**Articolul 164.** Forma tranzacției de împăcare

(1) Tranzacția de împăcare se încheie în scris.

(2) Din partea debitorului tranzacția de împăcare se semnează de persoana care, potrivit legii, este competentă să adopte hotărîrea de încheiere a tranzacției de împăcare.

(3) În numele creditorilor tranzacția de împăcare se semnează de persoana împuternicită de adunarea creditorilor la care s-a aprobat încheierea tranzacției.

(4) În cazul în care la încheierea tranzacției participă persoane terțe, tranzacția este semnată și de aceste persoane personal sau prin reprezentanții împuterniciți ai acestora.

**Articolul 165.** Conținutul tranzacției de împăcare

(1) Tranzacția de împăcare trebuie să conțină dispoziții cu privire la modul și termenele de achitare a creanțelor validate.

(2) Cu acordul individual al creditorului, tranzacția de împăcare poate să conțină dispoziții de stingere a obligațiilor debitorului prin compensare, prin confuziune, prin remiterea totală sau parțială a datoriei, prin novație, prin convertirea datoriilor în cote părți din capitalul statutar al debitorului sau în acțiuni, prin convertirea în acțiuni a obligațiilor și a altor titluri de valoare, precum și prin alte modalități legale de stingere a creanței creditorului, dacă această modalitate de stingere a obligațiilor nu încalcă drepturile altor creditori, creanțele cărora au fost incluse în tabelul de creanțe și validate.

(3) În cazul în care tranzacția de împăcare ce urmează a fi încheiată în condițiile prezentei secțiuni, prevede eşalonarea sau amînarea, ori remiterea totală sau parțială a datoriilor debitorului, creditorii chirografari de rangul trei și patru sînt obligați să accepte încheierea tranzacției de împăcare cu astfel de clauze, în scopul restabilirii solvabilității debitorului. În aceste condiții tranzacția de împăcare se semnează, în mod obligatoriu, de reprezentanții creditorilor cu creanțe fiscale (bugetare).

(4) Satisfacerea creanțelor creditorilor în formă nemonitară nu trebuie să creeze avantaje în coraport cu creditorii a căror creanțe se sting prin mijloace bănești.

(5) Condițiile tranzacției de împăcare pentru creditorii care au votat împotriva încheierii tranzacției de împăcare, sau care nu au participat la vot, nu trebuie să fie mai dezavantajoase decît cele prevăzute pentru creditorii care au votat pentru încheierea tranzacției.

(6) Dacă tranzacția de împăcare nu prevede altfel, garanțiile reale aplicate pe patrimoniul debitorului se mențin pînă la executarea integrală a tranzacției de împăcare.

(7) Creditorul care a votat pentru încheierea tranzacției de împăcare și/sau asociatul (participantul) debitorului, este în drept să achite în totalitate prin mijloace bănești, sau să acorde un împrumut debitorului, care ar permite stingerea obligațiilor debitorului față de creditorii care a votat împotriva încheierii tranzacției de împăcare sau nu a participat la vot. În primul caz, creditorul, care a votat împotriva tranzacției de împăcare sau nu au participat la vot, este obligat

să accepte executarea oferită direct pentru debitor, iar în al doilea caz, debitorul este obligat să stingă neîntârziat creanțele creditorilor validați din mijloacele bănești primite ca împrumut.

(8) Persoana care a stins creanțele pentru debitor, subrogă în drepturi creditorul în folosul căruia s-a achitat mijloacele bănești.

(9) Fondurile acordate debitorului pentru stingerea creanțelor sînt considerate ca împrumut fără dobîndă, cu termenul de rambursare de un an de la încetarea procedurii, care poate fi prelungit prin acordul comun al părților.

#### **Articolul 166. Participarea terților la tranzacția de împăcare**

(1) Participarea terților la tranzacția de împăcare este permisă doar în cazul în care participarea acestora nu încalcă drepturile și interesele legitime ale creditorilor ale căror creanțe sînt incluse în tabelul de creanțe ca validate, și a creditorilor ale căror creanțe au apărut după data intentării procedurii, cu termenul de scadență pînă la data încheierii tranzacției de împăcare.

(2) Persoanele terțe admise în tranzacția de împăcare sînt în drept să acorde creditorilor garanții, sau să participe ca fidejutori, pentru asigurarea executării de către debitor a obligațiilor prevăzute de tranzacția de împăcare.

#### **Articolul 167. Condițiile necesare pentru confirmarea tranzacției de împăcare de către instanța de judecată**

(1) Tranzacția de împăcare poate fi confirmată de către instanța de judecată numai după stingerea integrală a creanțelor masei și a creanțelor de rangul unu și doi prevăzute de art.43 din prezenta lege.

(2) Debitorul, administratorul insolvenței sau lichidatorul nu mai devreme de cinci zile și nu mai tîrziu de zece zile de la data încheierii tranzacției de împăcare este obligat să prezinte instanței de judecată o cerere de confirmare a tranzacției.

(3) Cererea de confirmare a tranzacției de împăcare trebuie să fie însoțită de:

- a) textul tranzacției de împăcare;
- b) procesul-verbal al adunării creditorilor prin care s-a decis încheierea tranzacției de împăcare;
- c) lista tuturor creditorilor cunoscuți care nu și-au înaintat creanțele împotriva debitorului, inclusiv adresele lor și sumele datorate;
- d) tabelul creanțelor validate;
- e) dovezile de plată a creanțelor creditorilor masei și creditorilor de primul și al doilea rang;
- f) hotărîrea organului de conducere a debitorului, în cazul în care necesitatea unei astfel de hotărîri este prevăzută de lege;
- g) contestațiile sau obiecțiile creditorilor, care au votat împotriva tranzacției de împăcare sau care nu au participat la votare, în cazul în care aceste obiecții au fost prezentate în scris;
- h) alte documente, care potrivit prezentei legi sînt obligatorii;

(4) Despre data judecării cererii de confirmare a tranzacției de împăcare instanța de judecată informează participanții la proces. Neprezentarea persoanelor citate legal nu împiedică judecarea cererii de confirmare a tranzacției de împăcare.

(5) Confirmarea tranzacției de împăcare poate fi refuzată în legătură cu faptul că reprezentantul creditorului care a votat pentru încheierea tranzacției a depășit împuternicirile acordate de lege, de documentele de constituire ale creditorului sau stabilite prin procură și dacă se dovedește că o persoană care acționează în numele debitorului știa sau nu putea să nu cunoască despre astfel de circumstanțe sau restricții.

(6) Instanța de judecată poate confirma tranzacția de împăcare, chiar și în cazul în care persoana care acționează în numele debitorului știa despre limitarea împuternicirilor reprezentantului unuia din creditori, dar votul exprimat de acest reprezentant nu a afectat hotărîrea privind încheierea tranzacției de împăcare.

#### **Articolul 168. Efectele confirmării de instanța de judecată a tranzacției de împăcare**

(1) Confirmarea de instanța de judecată a tranzacției de împăcare în cadrul procedurilor prevăzute de prezenta lege constituie temei pentru încetarea procesului.

(2) Dacă va fi confirmată tranzacția de împăcare în cadrul aplicării procedurii de restructurare, acțiunea moratorului asupra executării obligațiilor debitorului încetează.

(3) Odată cu confirmarea tranzacției de împăcare de către instanța de judecată, împuternicirile și atribuțiile administratorului provizoriu, administratorului insolvenței sau a lichidatorului încetează. Persoana care a îndeplinit atribuțiile administratorului insolvenței sau a lichidatorului va îndeplini obligațiile organului executiv al debitorului pînă la data alegerii (desemnării) conducerii noi a debitorului. Din data alegerii (desemnării) organului executiv al debitorului, acesta este succesorul de drept al dosarelor pendinte intentate de administratorul insolvenței sau de lichidator.

(4) Începînd cu data confirmării tranzacției de împăcare, debitorul sau persoana terță trece neîntârziat la executarea creanțelor creditorilor.

#### **Articolul 169. Refuzul în confirmarea tranzacției de împăcare de instanța de judecată**

(1) În caz de neexecutare a obligațiilor masei și de nestingere a creanțelor creditorilor de rangul unu și doi, instanța de judecată va refuza în confirmarea tranzacției de împăcare.

(2) Temei de refuz pentru instanța de judecată în confirmarea tranzacției de împăcare este :

- a) încălcarea procedurii stabilite de prezenta lege pentru încheierea tranzacției de împăcare;
- b) nerespectarea formei tranzacției de împăcare;
- c) încălcarea drepturilor terților persoane;

d) condițiile tranzacției de împăcare intră în contradicție cu prevederile prezentei legi sau cu alte acte normative;

e) existența temeiurilor de nulitate absolută prevăzute de legislația civilă.

(3) Odată cu refuzul în confirmarea tranzacției de împăcare instanța de judecată emite o încheiere care poate fi contestată cu recurs.

**Articolul 170.** Efectele refuzului în confirmarea tranzacției de împăcare

(1) În cazul în care instanța de judecată prin încheiere refuză în confirmarea tranzacției de împăcare aceasta se consideră neîncheiată.

(2) Refuzul instanței de judecată în confirmarea tranzacției de împăcare nu împiedică părțile să încheie altă tranzacție de împăcare.

**Articolul 171.** Consecințele casării încheierii de confirmare a tranzacției de împăcare

(1) Odată cu casarea încheierii prin care a fost confirmată tranzacția de împăcare, instanța de judecată va dispune redeschiderea procedurii pe cazul de insolabilitate a debitorului de la etapa în care a fost încetată, cu excepția cazului în care față de debitor sînt inițiate deja proceduri aplicate într-un nou caz de insolabilitate. Odată cu redeschiderea procedurii de observație, de insolabilitate, de faliment sau de restructurare, aceasta va fi continuată de la ultima operațiune efectuată de participanții la proces pînă la data emiterii încheierii de confirmare a tranzacției de împăcare. Din data redeschiderii procedurii administratorul/lichidatorul reintră în atribuțiile sale.

(2) În cazul casării încheierii de confirmare a tranzacției de împăcare, creditorii care au participat la încheierea tranzacției sînt în drept să-și înainteze creanțele sale față de debitor în procedura redeschisă, conform modalității stabilite de prezenta lege. Creanțele creditorilor care au fost amîinate sau eşalonate prin tranzacția de împăcare, odată cu casarea încheierii de confirmare a tranzacției de împăcare, se restabilesc la scadență în partea în care nu au fost stinse.

(3) Casarea încheierii de confirmare a tranzacției de împăcare nu servește temei pentru debitor de a cere restituirea sumelor achitate creditorilor masei și creditorilor de rangul unu și doi la data încheierii tranzacției. Creanțele creditorilor care au fost achitate în condițiile aplicării tranzacției de împăcare și care nu contravin prezentei legi se consideră stinse. Creditorii a căror creanțe au fost stinse ca urmare a executării tranzacției de împăcare, în condiții neechitabile prin care au fost lezate drepturile și interesele legitime ale altor creditori, sînt obligați să restituie tot ce au primit în baza tranzacției de împăcare. În acest caz, creanțele creditorilor, care au reîntors executarea tranzacției de împăcare, se restabilesc în tabelul creanțelor în mărimea corespunzătoare.

(4) Avizul privind redeschiderea procedurii urmează a fi publicat în conformitate cu art.6 din prezenta lege.

(5) În partea nereglementată de prezentul articol, se aplică efectele prevăzute de legislația civilă la nulitatea actelor juridice.

**Articolul 172.** Revocarea tranzacției de împăcare

(1) Revocarea tranzacției de împăcare confirmate de instanța de judecată prin acordul debitorului cu unii din creditori nu se admite.

(2) Tranzacția de împăcare poate fi reziliată de instanța de insolabilitate în privința tuturor creditorilor chirografari, la cererea creditorului chirografar (creditorilor chirografari), care la data confirmării tranzacției de împăcare dispune de o pătrime din mărimea totală a creanțelor chirografare validate.

(3) Creditorii chirografari sînt în drept să înainteze instanței de judecată cerere de reziliere a tranzacției de împăcare în privința tuturor creditorilor chirografari, în cazul în care există o neexecutare sau o încălcare esențială din partea debitorului a condițiilor tranzacției de împăcare, care lezează drepturile și interesele legitime ale creditorilor, care în cumul dispun de o pătrime din creanțele chirografare validate.

**Articolul 173.** Modalitatea judecării cererii de revocare a tranzacției de împăcare

(1) Litigiile cu privire la revocarea tranzacției de împăcare sînt judecate de instanța care are în procedură cazul de insolabilitate a debitorului.

(2) Cererea de revocare a tranzacției de împăcare se semnează de creditorul chirografar sau de creditorii chirografari, creanțele cărora nu au fost stinse de debitor în condițiile tranzacției de împăcare și/sau în privința cărora debitorul a încălcat în mod substanțial condițiile tranzacției de împăcare.

(3) Odată cu primirea cererii de revocare a tranzacției de împăcare, instanța de judecată numește prin încheiere, în cel mult 15 zile, data ședinței de judecată. La ședință sînt invitați toți participanții la proces incluși în tranzacția de împăcare, inclusiv persoanele terțe.

(4) În urma judecării cererii de revocare a tranzacției de împăcare, instanța de judecată emite o încheiere prin care admite sau respinge cererea de revocare. Încheierea emisă se execută imediat, dar poate fi contestată cu recurs.

(5) În caz de admitere a cererii de revocare a tranzacției de împăcare se aplică efectele prevăzute de art.171 din prezenta lege.

**Articolul 174.** Consecințele neexecutării tranzacției de împăcare

(1) În cazul neexecutării tranzacției de împăcare din partea debitorului sau persoanei terțe, creditorul (creditorii) este în drept, fără a cere revocarea tranzacției de împăcare, să inițieze față de debitor un nou proces de insolabilitate, în cadrul căruia să înainteze creanțele în mărimea confirmată prin tranzacția de împăcare.

(2) În cazul deschiderii procedurii noi de insolabilitate a debitorului, mărimea creanțelor creditorilor în privința cărora a fost încheiată tranzacția de împăcare, se determină în condițiile prevăzute de tranzacția de împăcare.

## Secțiunea a 5-a ÎNCETAREA PROCESULUI

### Articolul 175. Încetarea procesului ca urmare a distribuirii finale

(1) După terminarea distribuirii finale, instanța de judecată va pronunța o hotărâre de încetare a procesului de insolvență și de radiere a debitorului din registrul în care este înregistrat.

(2) Procedura de restructurare a debitorului prin continuarea activității sau lichidare în bază de plan va fi încetată, în urma îndeplinirii tuturor obligațiilor de plată asumate în planul confirmat. Dacă o procedură începe ca restructurare, dar apoi devine faliment, aceasta va fi încetată în conformitate cu dispozițiile alin.(1) din prezentul articol.

(3) Dispozitivul hotărârii de încetare a procedurii va fi publicat conform art.7 din prezenta lege. Art.35 din prezenta lege se va aplica în modul corespunzător.

(4) În două săptămâni de la data publicării, administratorul/lichidatorul prezintă Registrului de stat al persoanelor juridice și Registrului de stat al întreprinzătorilor individuali hotărârea instanței de judecată care servește drept temei pentru radierea debitorului din aceste registre. Din momentul radierii din Registrul de stat al persoanelor juridice sau din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, debitorul este considerat lichidat.

### Articolul 176. Drepturile creditorilor după încetarea procedurii

(1) După încetarea procedurii, creditorii validați pot înainta, fără restricții, creanțele lor față de debitor.

(2) Creditorul ale cărui creanțe au fost validate și nu au fost contestate în ședința de validare poate să ceară, în măsura în care nu au fost satisfăcute în cadrul procedurii, executarea lor silită în temeiul înregistrării din tabel ca în temeiul unui titlu executoriu. O creanță necontestată este asimilată unei creanțe contestate a cărei contestare a fost respinsă de instanța de judecată.

### Articolul 177. Încetarea procedurii ca urmare a lipsei sau nevalidării creanțelor

(1) În cazul procedurii de insolvență sau de faliment, deschise în urma formulării cererii introductive de către debitor, dacă instanța de judecată constată, la expirarea termenului pentru înregistrarea cererilor de admitere a creanțelor, că nu s-a depus nici o cerere, sau nici o cerere de admitere ca rezultat al verificării nu s-a validat și contestațiile pe marginea nevalidării au fost respinse irevocabil, va pronunța o hotărâre de încetare a procedurii și de revocare a hotărârii de deschidere a procedurii.

(2) În cazul prevăzut la alin.(1) al prezentului articol, încetarea procedurii nu produce efectele prevăzute la art.160 din prezenta lege. Cu toate acestea, operațiunile de administrare, legal făcute asupra masei debitoare, își vor produce efectele, iar drepturile dobândite pînă la revocare rămîn neatînse.

**Articolul 178.** Încetarea procesului de insolvență cu acordul creditorilor sau din lipsa temeiului de insolvență

(1) Procesul de insolvență încetează la cererea debitorului, dacă acesta, după expirarea termenului de înaintare a creanțelor, dispune de aprobarea tuturor creditorilor validați.

(2) Procesul de insolvență va înceta la cererea debitorului dacă acesta garantează că, după încetarea procesului, nu va fi în stare de insolvență sau de supraîndatorare (în situația cînd ultima a servit ca temei pentru intentarea procesului). Cererea de încetare a procesului este admisă dacă lipsa temeiului de insolvență este probată.

(3) Procesul de insolvență va înceta fără radierea debitorului din Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, doar cu acordul acestuia și doar în cazul în care după distribuirea finală au fost stinse toate creanțele validate și creanțele masei debitoare. Drept efect al încetării procesului de insolvență debitorul își reia activitatea, iar înscrierile privind dezolvarea se radiază în temeiul hotărârii de încetare a procesului de insolvență.

### Articolul 179. Procedura încetării

(1) Cererea de încetare a procedurii conform art.178 din prezenta lege va fi adusă la cunoștința creditorilor și depusă la dosar pentru accesul liber al creditorilor. Contra unei astfel de cereri, creditorii pot face opoziție în scris.

(2) Instanța de judecată adoptă hotărârea privind încetarea procesului sau de respingere a cererii de încetare a procesului, după audierea solicitantului, a administratorului/lichidatorului și a comitetului creditorilor, dacă un asemenea comitet a fost desemnat. În cazul opoziției va fi audiat și creditorul care a înaintat opoziția.

(3) În caz de încetare a procedurii, administratorul/lichidatorul trebuie să achite creanțele necontestate ale creditorilor masei debitoare și să depună garanție pentru cele contestate.

### Articolul 180. Publicarea hotărârii de încetare

(1) Dispozitivul hotărârii prin care procedura încetează conform art.175, 177 și 178 din prezenta lege, inclusiv temeiul încetării, se dă publicității conform art.7 din prezenta lege. Debitorul, administratorul/lichidatorul și membrii comitetului creditorilor se notifică cu privire la data încetării.

(2) O dată cu încetarea procesului, în baza art.177 și 178 din prezenta lege, debitorul își redobîndește dreptul de a dispune liber de bunurile masei. Art.161 și 176 din prezenta lege se aplică în modul corespunzător.

(3) Hotărârea de încetare a procedurii poate fi contestată cu recurs.

### Articolul 181. Descărcarea de obligații

(1) Prin încetarea procedurii, instanța de judecată, administratorul/lichidatorul și toate persoanele care i-au asistat sînt descărcați de orice îndatoriri sau

responsabilități cu privire la procedura, debitor și patrimoniul lui, creditorii, titularii de garanții, acționari sau asociați.

(2) Prin încetarea procedurii de faliment, debitorul va fi descărcat de obligațiile pe care le avea înainte de intrarea în faliment, însă sub rezerva de a nu fi găsit culpabil conform prevederilor art.14, 15 și 248 din prezenta lege, în astfel de situații, el va fi descărcat de obligații numai în măsura în care acestea au fost plătite în cadrul procedurii.

(3) La data confirmării unui plan de restructurare, debitorul este descărcat de diferența dintre valoarea obligațiilor pe care le avea înainte de confirmarea planului și cea prevăzută în plan.

(4) Descărcarea de obligații a debitorului nu atrage descărcarea de obligații a fidejursorului sau a codebitorului principal.

## **Capitolul VI RESTRUCTURAREA**

### **Secțiunea I PROCEDURA GENERALĂ**

#### **Articolul 182. Noțiune**

Restructurarea este procedura de insolvabilitate ce se aplică debitorului în vederea achitării datoriilor acestuia, care prevede întocmirea, aprobarea, implementarea și respectarea unui plan, numit plan de restructurare, care poate să includă, împreună sau separat:

- a) restructurarea operatională și/sau financiară a debitorului;
- b) restructurarea corporativă prin modificarea structurii de capital social;
- c) restrângerea activității prin lichidarea unor bunuri din patrimoniul debitorului;
- d) orice ale acțiuni neinterzise de legislația în vigoare.

#### **Articolul 183. Aplicarea procedurii de restructurare**

(1) Procedura de restructurare se aplică de instanța de judecată în temeiul hotărârii adunării creditorilor.

(2) Încheierea instanței de judecată de aprobare a hotărârii adunării creditorilor privind aplicarea procedurii de restructurare sau privind neadmiterea restructurării debitorului poate fi atacată cu recurs de persoana care a depus planul, de administratorul insolvabilității, de debitor sau de creditorii.

#### **Articolul 184. Efectele aplicării restructurării**

(1) Odată cu admiterea de către instanța de judecată a restructurării debitorului, se instituie imediat moratoriu asupra executării silite a obligațiilor pecuniare ale creditorilor existente la data aplicării procedurii de restructurare, cu excepția creanțelor privind plata salariilor, pensiilor alimentare, recuperarea prejudiciilor cauzate sănătății angajaților sau a creanțelor în legătură cu decesul acestora, creanțele de revendicare a patrimoniului din posesia ilegală, precum și

creanțele pecuniare și fiscale a căror scadență a survenit în perioada de după deschiderea procedurii de restructurare.

(2) Pe perioada derulării procedurii de restructurare calcularea dobânzilor aferente creanțelor garantate nu se întrerupe.

(3) Efectele prevăzute de art.73, 74 și 80 din prezenta lege se aplică în mod corespunzător, cu excepțiile stabilite de prezentul articol.

#### **Articolul 185. Folosirea sintagmei**

Din data aplicării procedurii de restructurare, în denumirea oficială a debitorului se folosește sintagma “în restructurare” sau “care se află în restructurare”.

#### **Articolul 186. Drepturile și obligațiile administratorului insolvabilității**

(1) Odată cu acceptarea planului de restructurare adunarea creditorilor va alege administratorul insolvabilității, care se confirmă de instanța de judecată.

(2) Administratorul insolvabilității se investește în funcție din data confirmării desemnării sale de către instanța de judecată și activează pe întreaga perioadă de realizare a planului de restructurare sau pînă la eliberarea sa de către instanța de judecată.

(3) Administratorul insolvabilității pe perioada restructurării debitorului este obligat:

- a) să țină registrul creanțelor creditorilor validați;
- b) să convoace adunarea creditorilor și/sau comitetul creditorilor în cazurile prevăzute de prezenta lege;
- c) să examineze dările de seamă privind executarea programului de stingere a creanțelor și/sau planului de restructurare, prezentate de debitor și să prezinte adunării creditorilor (comitetului creditorilor) rapoarte privind respectarea programului de stingere a obligațiilor fiscale și/sau a planului de restructurare;
- d) să supravegheze executarea la timp de către debitor a obligațiilor curente a masei;
- e) să supravegheze îndeplinirea de către debitor a planului de restructurare și/sau a programului de stingere a creanțelor, precum și să controleze virarea la timp și în volum deplin a mijloacelor bănești la contul creditorilor;
- f) în cazul neexecutării programului de stingere a creanțelor, să ceară de la persoanele ce au garantat în executarea obligațiilor de debitor, să stingă creanțele creditorilor, conform programului aprobat de instanța de judecată, prin executarea mijloacelor de garanție;
- g) să îndeplinească alte obligațiuni prevăzute de prezenta lege.

(4) Administratorul insolvabilității în cadrul procedurii de restructurare a debitorului, are dreptul:

- a) să ceară de la organul executiv să prezinte informații și/sau dări de seamă privind activitatea curentă a debitorului;
- b) să participe la inventarierea masei debitoare în cazul în care aceasta este efectuată de debitor;

c) să verifice și să aprobe sau să refuze în aprobare debitorului la încheierea actelor juridice sau la primirea deciziilor în cazurile prevăzute de lege și să informeze creditorii despre actele juridice aprobate;

d) să se adreseze instanței de judecată cu cerere privind destituirea organului executiv al debitorului în modul prevăzut de prezenta lege;

e) să solicite instanței de judecată aplicarea măsurilor suplimentare de asigurare a masei debitoare sau pentru anularea a astfel de măsuri;

f) să introducă în instanța de judecată acțiuni de revocare, desființare sau nulitate a actelor juridice încheiate sau executate de debitor, în modul prevăzut de prezenta lege;

g) să efectueze alte atribuții prevăzute de prezenta lege sau de planul de restructurare.

(5) În cadrul procedurii de restructurare și de realizare a planului, prevederile art.63-72 din prezenta lege privind modalitatea desemnării, destituirii și demisiei administratorului insolvenței, privind drepturile și obligațiile acestuia se aplică în modul corespunzător.

#### **Articolul 187. Declararea creanțelor și modul de executare**

(1) În cadrul procedurii de restructurare, declararea, contestarea și validarea creanțelor creditorilor se efectuează conform prevederilor secțiunii I capitolul V din prezenta lege.

(2) Dacă planul de restructurare specifică alte condiții, partea organizatorică a planului va cuprinde restricțiile și reglementările pentru fiecare clasă de creditori.

### **Secțiunea a 2-a**

#### **PLANUL DE RESTRUCTURARE**

#### **Articolul 188. Dreptul de a propune planul**

(1) Următoarele categorii de persoane vor putea propune un plan de restructurare în condițiile de mai jos:

a) debitorul, poate depune planul de restructurare odată cu cererea introductivă sau cu referința la cererea introductivă a creditorilor, ori într-o cerere expresă adresată instanței de judecată dar nu mai târziu de termenul stabilit la ședința de raportare prin care s-a aprobat restructurarea debitorului;

b) administratorul insolvenței, la cererea adunării creditorilor sau a comitetului creditorilor, ori la propria inițiativă, poate propune redresarea debitorului în baza unui plan de restructurare, de la data desemnării sale și până la împlinirea termenului de prezentare a planului stabilit la ședința de raportare prin care s-a aprobat restructurarea debitorului;

(2) La elaborarea planului de restructurare pot contribui în cumul administratorul insolvenței, creditorii sau comitetul creditorilor, dacă este format, reprezentanții angajaților și debitorul.

(3) Nu vor putea propune un plan de restructurare debitorul care, într-un interval de 3 ani anteriori formulării cererilor introductive, a mai fost subiect al

procedurii instituite în baza prezentei legi și nici debitorul al cărui administratori, directori și/sau asociați (membri, participanți) au antecedente penale, precum și în alte cazuri prevăzute de prezenta lege.

(4) În cazul în care planul de restructurare nu este prezentat instanței de judecată în termenul stabilit de adunarea creditorilor la ședința de raportare, aceasta poate decide intentarea procedurii de faliment, cu lichidarea debitorului.

(5) Dacă au fost exprimate mai multe intenții de depunere a unor planuri de restructurare, instanța de judecată va fixa un termen maxim pînă la care acestea pot fi depuse, astfel încît votarea planurilor admise să se facă în aceeași ședință a adunării creditorilor. În aceste împrejurări, instanța de judecată poate prelungi, la cererea administratorului insolvenței, a creditorilor sau a debitorului, termenul de prezentare a planului de restructurare, dar nu mai mult decît cu 30 de zile.

#### **Articolul 189. Structura planului**

(1) Planul este compus din partea descriptivă și partea organizatorică.

(2) În partea descriptivă se includ măsurile întreprinse după intentarea procesului de insolvență sau care urmează a fi aplicate în scopul instituirii, prin procedura planului, a unei modalități de realizare a drepturilor participanților. Această parte poate cuprinde și date despre temeiurile, oportunitatea și consecințele aplicării planului, necesare și importante pentru ca creditorii să decidă asupra planului și instanța de judecată să aprobe planul.

(3) În partea organizatorică se stabilește modalitatea de modificare, prin intermediul planului, a statutului juridic al participanților la procesul de insolvență.

#### **Articolul 190. Conținutul planului**

(1) Planul va putea să prevadă fie restructurarea (restabilirea solvabilității) și continuarea activității debitorului, fie lichidarea patrimoniului acestuia, fie transmiterea întreprinderii sau a unei părți din ea către un alt titular, fie o combinație a celor trei variante de restructurare, sau alte principii care pot să difere de dispozițiile prezentei legi.

(2) Planul de restructurare va indica perspectivele de redresare în raport cu posibilitățile și specificul activității debitorului, cu mijloacele financiare disponibile și cu cererea pieței față de oferta debitorului, și va cuprinde măsuri concordante cu ordinea publică.

(3) Planul de restructurare va cuprinde, în mod obligatoriu, programul de stingere a creanțelor, manifestat printr-un tabel de creanțe menționat în planul de restructurare care cuprinde quantumul sumelor pe care debitorul se obligă să le stingă și/sau să le plătească creditorilor, prin raportare la tabelul definitiv de creanțe și la fluxurile de mijloace bănești aferente planului de restructurare, și care cuprinde:

a) quantumul sumelor datorate creditorilor, conform tabelului definitiv de creanțe pe care debitorul se obligă să le stingă și/sau să le plătească acestora;

b) termenele la care debitorul urmează să stingă și/sau să plătească aceste sume.

(4) Programul de stingere a creanțelor trebuie să prevadă stingerea creanțelor incluse în tabelul creanțelor validate, dar nu mai târziu de o lună pînă la data expirării termenului stabilit pentru procedura de restructurare a debitorului, precum și stingerea creanțelor de ragul unu și doi, nu mai târziu de șase luni de la data deschiderii procedurii de restructurare.

(5) Planul de restructurare va prevedea în mod expres:

a) clasele de creditori ale căror creanțe vor fi plătite în întregime sau nu vor fi defavorizate în alt mod prin plan, în sensul legii;

b) tratamentul claselor de creditori a căror creanțe sînt defavorizate prin reducerea cuantumului creanței, sau prin reducerea garanțiilor sau a altor accesorii, cum ar fi reeșalonarea plășilor în defavoarea creditorului, ori dacă și în ce măsură debitorul, membrii grupului de interes economic, asociații din societățile în nume colectiv și asociații comanditați din societățile în comandită vor fi descărcați de răspundere;

c) despăgubirile ce urmează a fi oferite titularilor tuturor claselor de creditori, în comparație cu valoarea estimativă ce ar putea fi primită prin distribuire, în caz de faliment, care se va calcula la data propunerii planului.

(6) Planul va specifica măsurile adecvate pentru punerea sa în aplicare, cum ar fi:

a) lipsirea debitorului de dreptul de administrare sau păstrare, în întregime sau în parte, după debitor, a conducerii activității sale, inclusiv dreptul de dispoziție asupra bunurilor din patrimoniul sau, cu supravegherea activității sale de către administratorul insolvenței desemnat în condițiile legii;

b) modificarea procesului operațional de producție cu reprofilarea acestuia și, după caz, încetarea activităților nerentabile;

c) obținerea de resurse financiare pentru susținerea realizării planului și sursele de proveniență a acestora, inclusiv sub formă de credit sau împrumut primit de la terți, sau de la asociații (acționarii, membrii) debitorului, sau ca urmare a încasării silite a datorilor debitoare, sau în urma vînzării (cesionării) acestora etc. ;

d) transmiterea tuturor sau a unora dintre bunurile averii debitorului către una sau mai multe persoane fizice sau juridice, constituite anterior sau ulterior confirmării planului, ori fuziunea sau dezmembrarea debitorului, în condițiile legii;

e) valorificarea sau lichidarea tuturor sau a unora dintre bunurile averii debitorului, separat sau în bloc, libere de orice sarcini, sau vînzarea întreprinderii ca complex unic patrimonial, ori transmiterea întreprinderii în locațiune împreună cu obligațiile debitorului;

f) distribuirea activelor către creditorii debitorului, în contul creanțelor pe care aceștia le au față de patrimoniul debitorului;

g) modificarea sau stingerea garanțiilor reale, cu acordarea obligatorie, în beneficiul creditorului garantat, a unei garanții sau protecții echivalente, precum

novația obligației de garanție prin constituirea unei garanții suplimentare, reale sau personale, ori prin substituirea obiectului garanției cu un alt obiect;

h) prelungirea datei scadenței, precum și modificarea ratei dobînzii, a penalității sau a oricărei alte clauze din cuprinsul contractului sau a celorlalte izvoare ale obligațiilor sale;

i) modificarea actului constitutiv al debitorului, în condițiile legii;

j) majorarea capitalului social al debitorului prin aporturi suplimentare vărsate de asociați (membri) ai debitorului sau de terțe persoane, inclusiv ca urmare a emisiunii suplimentare de acțiuni sau titluri de valoare;

k) stingerea creanțelor validate prin compensare, prin confuziune, prin remiterea datoriei, prin novație, prin convertirea datorilor în cote-părți din capitalul social al debitorului sau în acțiuni, prin convertirea în acțiuni a obligațiilor și altor titluri de valoare, precum și prin alte modalități legale de stingere a creanțelor creditorilor validați;

l) alte măsuri financiare, organizatorice, operaționale și juridice orientate spre remediere financiară și economică a debitorului neinterzise de lege.

(7) Executarea planului de restructurare nu va putea depăși 3 ani, socotiți de la data confirmării. Debitorul este în drept să execute anticipat planul de restructurare. În cazul în care debitorul este de importanță vitală pentru economia națională, la solicitarea creditorilor, sau la solicitarea organelor centrale de specialitate ale administrației publice sau administrației publice locale, durata restructurării poate fi stabilită prin hotărîrea adunării creditorilor, pe un termen de pînă la 5 ani.

#### **Articolul 191. Gruparea creditorilor în clase**

(1) La determinarea drepturilor participanților în cadrul aplicării procedurii planului, dacă creditorilor li se oferă o reglementare juridică diferită, ei trebuie să fie grupați în patru clase.

(2) Trebuie să fie făcută o diferențiere între:

a) clasa creditorilor cu creanțe garantate;

b) clasa creditorilor bugetari cu creanțe de rangul 4 și 5 prevăzute de art.43 din prezenta lege;

c) clasa creditorilor chirografari, cu excepția creditorilor de rang inferior;

d) clasa creditorilor chirografari de rang inferior.

#### **Articolul 192. Drepturile creditorilor în cadrul aceleiași clase**

(1) În cadrul clasei, creditorii au aceleași drepturi.

(2) Cu acordul tuturor creditorilor dintr-o clasă, unii creditori pot fi tratați în mod diferit. În acest caz, la plan se va anexa acordul fiecărui creditor corespunzător din această clasă.

(3) Planul va stabili același tratament pentru fiecare creanță din cadrul unei categorii distincte, cu excepția cazului în care detinatorul unei creanțe din categoria respectivă consimte un tratament mai puțin favorabil pentru creanța sa.

(4) Orice înțelegere a administratorului, debitorului sau a altor persoane cu unii creditori prin care ei vor fi favorizați pentru comportarea lor în cadrul votării

sau pentru alte acțiuni din cadrul procesului de insolvență neprevăzute de plan este nulă.

#### **Articolul 193. Dreptul creditorilor garanți**

(1) Nu pot fi atinse drepturile creditorilor garanți de a-și valorifica creanțele din contul bunurilor asupra cărora se extind garanțiile lor, dacă planul nu stabilește altfel.

(2) Dacă planul prevede o altă reglementare, în partea organizatorică a planului, creditorilor garanți trebuie să li se indice cota reducerii creanțelor lor, perioada pentru care a fost amânată executarea creanțelor sau alte reglementări la care pot fi supuse acele creanțe.

#### **Articolul 194. Drepturile creditorilor chirografari**

Pentru creditorii care nu sînt menționați la art.193 din prezenta lege, în partea organizatorică a planului se va consemna cota reducerii creanțelor lor, perioada pentru care a fost amânată executarea creanțelor, modul garanțării lor sau alte reglementări la care pot fi supuse creanțele lor.

#### **Articolul 195. Tabloul patrimoniului**

Dacă satisfacerea creanțelor creditorilor urmează să fie efectuată din veniturile întreprinderii, administrată în continuare de către debitor sau de o terță persoană, la plan se va anexa un tablou al patrimoniului, în care, în cazul confirmării lui, se va indica valoarea bunurilor și obligațiilor debitorului. Suplimentar, se va specifica cuantumul eventualelor cheltuieli și venituri, din perioada de satisfacere a creanțelor creditorilor, în a căror consecutivitate urmează să fie restabilită solvabilitatea întreprinderii în cadrul executării planului.

#### **Articolul 196. Suspendarea valorificării și distribuirii masei debitoare**

(1) În cazul în care procedura planului realizat prin continuarea valorificării și distribuirii masei debitoare poate prejudicia această masă, instanța de judecată, la solicitarea debitorului sau a administratorului, poate dispune suspendarea valorificării și distribuirii.

(2) Instanța de judecată nu va admite cererea de suspendare sau va dispune încetarea valorificării și distribuirii masei debitoare în măsura în care există pericolul unor prejudicii considerabile pentru această masă sau dacă administratorul, avînd acordul comitetului creditorilor sau al adunării creditorilor, solicită continuarea valorificării și distribuirii.

#### **Articolul 197. Referința și opinia asupra planului**

(1) În scopul obținerii unei referințe asupra planului, instanța de judecată dispune expedierea lui:

- a) comitetului creditorilor, dacă a fost constituit;
- b) debitorului, dacă planul a fost depus de administrator;
- c) administratorului, dacă planul a fost depus de către debitor.

(2) Termenul de prezentare a referințelor și opiniilor asupra planului este stabilit de instanța de judecată.

#### **Articolul 198. Păstrarea planului**

Planul cu toate anexele, documentele justificative și opiniile asupra lui se păstrează în instanța de judecată, unde participanții la proces pot lua cunoștință de el.

### **Secțiunea a 3-a**

## **ADMITEREA ȘI CONFIRMAREA PLANULUI**

**Articolul 199. Convocarea adunării creditorilor în care se examinează și se votează planul**

(1) Odată cu depunerea planului dar nu mai tîrziu de 5 zile din data expirării termenului prevăzut pentru depunerea planurilor de restructurare, administratorul insolvenței va publica, conform art.6 din prezenta lege un anunț referitor la convoacerea adunării creditorilor pentru examinarea și votarea planului de restructurare, cu indicarea celui care a propus planul, a datei cînd se va vota cu privire la plan și a faptului că este admisibilă votarea prin corespondență.

(2) Din momentul publicării, toate părțile interesate vor fi socotite că au cunoștință de plan și de data de exprimare a votului. În toate cazurile, debitorul sau administratorul insolvenței va asigura posibilitatea consultării planului la sediul său, pe cheltuiala solicitantului.

#### **Articolul 200. Adunarea specială de votare a planului**

(1) Adunarea creditorilor de examinare a planului, de determinare a dreptului de vot al creditorilor și de votare a planului nu poate avea loc înaintea adunării de validare a creanțelor. Aceste chestiuni pot fi examinate în cadrul unei singure adunări.

(2) Instanța de judecată poate dispune ca planul să fie supus votului într-o adunare specială. În acest caz, adunarea va fi convocată în cel mult 30 de zile din data adunării de examinare a planului.

(3) Persoanele care au depus planul îl pot modifica după adunarea la care a fost examinat. Modificările propuse pot fi supuse votului în cadrul aceleiași adunări.

(4) În cazul existenței mai multor planuri, planul propus de administratorul insolvenței are prioritate față de celelalte planuri și se pune primul la vot. Odată cu aprobarea planului de restructurare propus de administratorul insolvenței, planul debitorului se consideră respins.

#### **Articolul 201. Dreptul de vot**

(1) Numai creditorii ale căror creanțe au fost validate și incluse în tabelul definitiv al creanțelor sînt în drept să voteze planul.

(2) Administratorul insolvabilității, în baza tabelului definitiv al creanțelor creditorilor, întocmește o listă a creditorilor care au dreptul de a participa la votarea planului.

(3) La începutul ședinței de vot, administratorul insolvabilității va informa creditorii prezenți despre voturile valabile primite în scris. Votul favorabil necondiționat asupra planului are valoare de acceptare a planului de restructurare. Orice condiționare a votului este considerată vot negativ.

(4) Fiecare creanță cu valoarea unui leu moldovenesc, beneficiază de un drept de vot, pe care titularul acesteia îl exercită în clasa de creanțe din care face parte creanța respectivă.

(5) Creditorii cu creanțe garantate, creditorii bugetari, creditorii chirografari și creditorii chirografari de rang inferior constituie clase distincte de creanțe, care votează separat.

(6) Creditorii care, direct sau indirect, controlează, sînt controlați sau se află sub control comun cu debitorul, în sensul legislației pieței financiare, pot participa la ședință, dar pot vota cu privire la plan doar în cazul în care acesta le acordă mai puțin decît ar primi în cazul falimentului.

#### **Articolul 202. Acceptarea planului**

(1) Examinarea chestiunii de acceptare a planului de restructurare a debitorului ține de competența exclusivă a adunării creditorilor.

(2) Fiecare clasă de creditori cu drept de vot votează planul separat.

(3) Planul se consideră acceptat de către o clasă de creditori, dacă în cadrul ei planul a fost votat de majoritatea deținătorilor exprimată prin valoarea creanțelor și de majoritatea creditorilor acestei clase. Articolul 57 din prezenta lege se aplică în mod corespunzător.

(4) Adunarea creditorilor are dreptul să adopte una din următoarele hotărîri:

a) de acceptare a planului de restructurare;

b) de respingere a planului de reorganizare și de inițiere a procedurii de faliment.

(5) Planul de restructurare acceptat de adunarea creditorilor se prezintă de administratorul insolvabilității instanței de judecată în cel mult cinci zile de la data desfășurării ședinței de votare.

(6) Planul de restructurare poate fi modificat sau completat pînă la adunarea de votare a planului de către creditori.

#### **Articolul 203. Interzicerea obstrucției**

Se consideră acceptat planul în cadrul unei clase de creditori chiar și fără votul majorității, dacă:

a) creditorii acestei clase nu sînt defavorizați prin plan în comparație cu situația în care s-ar fi aflat în lipsa lui;

b) majoritatea claselor de creditori participante la votare au acceptat planul în modul corespunzător.

#### **Articolul 204. Confirmarea planului**

(1) După acceptare de către creditori și debitor, planul trebuie să fie confirmat de instanța de judecată.

(2) Pînă la confirmarea planului, instanța de judecată audiază administratorul insolvabilității, comitetul creditorilor (dacă a fost desemnat) și debitorul.

(3) Odată cu confirmarea planului, instanța de judecată poate impune debitorului unele condiții sau restricții, concordate cu planul confirmat, pentru desfășurarea activității.

(4) La data stabilită, un plan va fi confirmat de către instanța de judecată, dacă sînt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) cel puțin jumătate plus una din clasele de creditori ale căror creanțe menționate în programul de plăți, acceptă sau sînt socotite că acceptă planul;

b) în cazul în care sînt doar două clase, planul se considera acceptat în cazul în care clasa cu valoarea totală cea mai mare a creanțelor a acceptat planul;

c) fiecare clasă defavorizată de creanțe care a respins planul va fi supusă unui tratament corect și echitabil prin plan.

(5) Tratament corect și echitabil există atunci cînd sînt indeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) nici una dintre clasele care resping planul și nici o creanță care respinge planul nu primesc mai puțin decît ar fi primit în cazul falimentului;

b) nici o clasă sau nici o creanță aparținînd unei clase nu primește mai mult decît valoarea totală a creanței sale;

c) în cazul în care o clasă defavorizată respinge planul, nici o clasă de creanțe cu rang inferior clasei defavorizate neacceptate, astfel cum rezultă din ierarhia prevăzută la alin.(2) art.191 din prezenta lege, nu primește mai mult decît ar primi în cazul falimentului.

(6) Doar un singur plan de restructurare va fi confirmat de instanța de judecată.

(7) Confirmarea unui plan de restructurare împiedică propunerea, admiterea, votarea sau confirmarea oricărui alt plan.

(8) În cazul în care, în termen de 4 luni din data inițierii procedurii de restructurare, instanței de judecată nu i-a fost prezentat un plan de restructurare acceptat de adunarea creditorilor sau dacă nici un plan nu este confirmat, iar termenul pentru propunerea unui plan, în condițiile art.188 din prezenta lege, a expirat, instanța de judecată va dispune începerea de îndată a procedurii falimentului.

#### **Articolul 205. Refuzul confirmării planului**

(1) Instanța de judecată poate să nu aprobe hotărîrea adunării creditorilor și să nu confirme planul, dacă:

a) a fost ignorată o condiție esențială ce ține de conținutul planului, de modul realizării planului, precum și de modalitatea de acceptare a planului de către creditori, iar această încălcare nu poate fi înlăturată; sau

b) lichiditățile debitorului depășesc vădit creanțele creditorilor incluși în tabelul creanțelor validate; sau

c) planul de restructurare conține date fictive sau cu eroare flagrantă; sau

d) nu este întrunită una din condițiile prevăzute la alin.(4) art.204 din prezenta lege; sau

e) remunerarea și alte plăți aferente activității administratorului provizoriu, administratorului insolvenței, experților și specialiștilor atrași în proces, nu au fost achitate, sau plata lor nu a fost asigurată în modul stabilit prin plan.

#### **Articolul 206. Hotărârea de confirmare a planului**

(1) Prin hotărârea de confirmare a planului, instanța de judecată încetează procedura de restructurare și dispune aplicarea planului față de debitor.

(2) Dispozitivul hotărârii de confirmare a planului și de încetare a procedurii de restructurare cu aplicarea planului față de debitor se publică în conformitate cu art.7 din prezenta lege și se notifică în mod individual debitorului, creditorilor și membrilor comitetului creditorilor.

#### **Articolul 207. Exercițarea căilor de atac**

Hotărârea instanței de judecată privind confirmarea planului sau privind respingerea confirmării planului poate fi atacată cu recurs de creditor, administratorul insolvenței și debitor.

### **Secțiunea a 4-a EFECTELE CONFIRMĂRII PLANULUI. SUPRAVEGHEREA APLICĂRII PLANULUI**

#### **Articolul 208. Efectele confirmării planului**

(1) După confirmarea planului, activitatea debitorului se restructurează în modul corespunzător. Creanțele și drepturile creditorilor și ale celorlalte părți interesate sînt modificate conform prevederilor planului.

(2) Debitorul este obligat să efectueze fără întârziere schimbările de structură preconizate în plan.

(3) În cazul intrării în faliment ca urmare a eșuării planului sau a unei executări silite, planul confirmat se va considera drept o hotărâre definitivă și irevocabilă împotriva debitorului. Această prevedere se aplică și în cazul executării silite împotriva unei terțe persoane care și-a asumat, de rînd cu debitorul, obligația executării necondiționate a planului. Pentru executarea silită a acestor creanțe, calitatea de titlu executoriu o va avea hotărârea judecătorească de confirmare a planului.

(4) Creditorii conservă acțiunile lor, pentru întreaga valoare a creanțelor, împotriva codebitorilor și a fidejuserilor debitorului, chiar dacă au votat pentru acceptarea planului.

(5) Remunerația administratorului insolvenței și a persoanelor antrenate în procedura de insolvență prin acordul comitetului creditorilor, precum și alte cheltuieli administrative vor fi achitate la momentul prevăzut,

după caz, de lege, cu excepția cazurilor în care părțile interesate ar accepta, în scris, alte termene de plată. Planul trebuie să precizeze în programul de plăți cum va fi asigurată această plată.

(6) Plata va putea fi făcută trimestrial, pe bază de acte legale.

#### **Articolul 209. Stipulații de repunere în drepturi**

(1) În cazul în care, conform planului, executarea creanțelor creditorilor chirografari a fost amînată sau debitorul a fost scutit parțial de executarea unei astfel de creanțe, clauza respectivă a planului își pierde valabilitatea pentru creditorul în a cărui privință debitorul a încălcat substanțial prevederile ce țin de executarea planului. Se consideră o încălcare substanțială neexecutarea de către debitor a creanței scadente după ce a fost notificat în prealabil și i s-a acordat un termen suplimentar de executare, care nu va fi mai mic de 15 zile.

(2) În cazul în care, pînă la definitivarea realizării planului, împotriva debitorului a fost intentat un nou proces de insolvență, clauzele planului privind amînarea executării sau scutirile de la executarea obligațiilor își pierd valabilitatea în privința tuturor creditorilor, dacă planul nu stabilește altfel.

#### **Articolul 210. Efectele încetării procedurii de restructurare**

(1) Odată cu încetarea procedurii de restructurare, procesul de insolvență a debitorului continuă cu procedura de realizare a planului de restructurare confirmat.

(1) După ce hotărîrea de confirmare a planului devine definitivă și irevocabilă, debitorul reintră în dreptul de administrare a masei debitoare în conformitate cu planul confirmat, sub supravegherea sau sub conducerea administratorului insolvenței, pînă cînd instanța de judecată va dispune motivat, fie încheierea procedurii și luarea tuturor măsurilor pentru reinserția debitorului în activitatea economică, fie încetarea realizării planului și trecerea la faliment.

(2) Pe parcursul realizării planului de restructurare debitorul va fi condus de administratorul insolvenței, sau de reprezentantul debitorului sub supravegherea administratorului insolvenței. Acționarii, membrii și asociații cu răspundere limitată nu au dreptul de a interveni în conducerea activității ori în administrarea masei debitoare, cu excepția și în limitele cazurilor expres și limitativ prevăzute de lege și în planul de restructurare.

(3) La supravegherea debitorului administratorul insolvenței își va exercita atribuțiile în conformitate cu prevederile art.211 și 212 din prezenta lege.

(4) Administratorul insolvenței poate continua procesele pendente referitor la examinarea contestațiilor depuse în cadrul procesului de insolvență, dacă acest aspect este prevăzut în plan. Cheltuielile de judecată vor fi suportate de către debitor, dacă planul nu specifică altfel.

**Articolul 211.** Supravegherea realizării planului

(1) În partea organizatorică, planul poate reglementa supravegherea realizării sale. Supravegherea în acest caz se limitează la executarea de către debitor a obligațiilor specificate prin plan.

(2) Planul poate stabili extinderea supravegherii asupra executării obligațiilor pe care le-a transmis unei societăți, constituite, după intentarea procesului de insolvență, special pentru a prelua bunurile și obligațiile spre administrare (societate absorbantă).

(3) Atribuțiile de supraveghere țin de competența administratorului insolvenței. În legătură cu aceasta, atribuțiile administratorului insolvenței și ale membrilor comitetului creditorilor, precum și supravegherea din partea instanței judecătorești continuă. Prevederile art.25 se aplică corespunzător.

(4) Administratorul insolvenței și/sau, după caz, reprezentantul debitorului, va prezenta trimestrial comitetului creditorilor (dacă a fost constituit) și instanței judecătorești rapoarte asupra situației financiare și tabloului patrimonial al debitorului, inclusiv perspectivele de realizare a planului. Prezentarea acestor rapoarte nu afectează dreptul comitetului creditorilor și al instanței judecătorești de a solicita în orice moment informații suplimentare și rapoarte pentru o perioadă mai scurtă. Ulterior aprobării de către comitetul creditorilor, rapoartele vor fi înregistrate în instanța de judecată, iar debitorul sau, după caz, administratorul insolvenței va notifica aceasta tuturor creditorilor, în vederea consultării rapoartelor. De asemenea, administratorul insolvenței va prezenta și situația cheltuielilor efectuate pentru bunul mers al activității, în vederea recuperării acestora, care va fi avizată de către comitetul creditorilor. După necesitate, comitetul creditorilor va putea convoca adunarea creditorilor pentru a prezenta măsurile luate de debitor și/sau administratorul insolvenței, precum și efectele acestora și va propune motivat și alte măsuri.

(5) Dacă se constată că debitorul nu își îndeplinește obligațiile a căror executare este supravegheată sau se constată că executarea lor este imposibilă, administratorul insolvenței informează imediat despre aceasta comitetul creditorilor și instanța judecătorească. În cazul în care comitetul creditorilor nu a fost desemnat, administratorul insolvenței informează creditorii menționați în plan.

**Articolul 212.** Acordul administratorului insolvenței la încheierea de contracte

(1) Planul poate să prevadă că, în perioada de activitate a debitorului sub supraveghere, anumite contracte ale acestuia sau ale societății absorbante să fie valabile doar după obținerea acordului administratorului insolvenței.

(2) La încheierea actelor de proporții sau cu conflict de interese, debitorul trebuie să solicite acordul comitetului creditorilor sau adunării creditorilor în modul prevăzut de art.117 din prezenta lege.

(5) În cazul în care datoriile masei apărute după intentarea procedurii de restructurare a debitorului, au depășit 20% din valoarea activelor, conform ultimului raport financiar, incluse în tabelul creanțelor validate, actele juridice

ulterioare, care conduc la apariția obligațiilor noi a debitorului, se încheie, sub sancțiunea nulității, în mod exclusiv numai cu acordul comitetului creditorilor.

**Articolul 213.** Limitele de creditare a debitorului

(1) Planul poate conține prevederi referitoare la prioritatea creditorilor în executarea obligațiilor născute din contractele de împrumut și din cele de creditare acordate debitorului sau societății absorbante în perioada de supraveghere sau în executarea creanțelor creditorilor masei a căror executare a fost suspendată în perioada supravegherii. În acest caz, suma totală a creditelor nu va depăși valoarea bunurilor debitorului menționate în tabelul patrimoniului întocmit conform art.195 din prezenta lege.

(2) Prevederile alin.(1) al prezentului articol se aplică doar creditorilor în măsura în care suma creditului, a dobânzii și a cheltuielilor se include în limitele de creditare și doar în cazul când această creditare a avut loc cu acordul administratorului insolvenței.

(3) Orice furnizor de servicii – electricitate, gaze naturale, apa, servicii telefonice sau altele asemenea – nu are dreptul, în perioada de realizare a planului de restructurare, să schimbe, să refuze ori să interrompă temporar un astfel de serviciu către debitor sau către masa deitoare, în cazul în care acesta are calitatea de consumator captiv, potrivit legii. Instanța de judecată poate, la cererea furnizorului, să dispună ca debitorul să constituie o cauțiune la o bancă, drept condiție pentru îndatorirea furnizorului de a-i presta serviciile sale în timpul desfășurării procedurii prevăzute în prezentul capitol. O astfel de cauțiune nu va putea depăși 30% din costul serviciilor prestate debitorului și neachitate ulterior deschiderii procedurii.

**Articolul 214.** Notificarea despre supravegherea realizării planului

(1) Dacă realizarea planului este supravegheată, instanța de judecată notifică acest fapt odată cu publicarea dispozitivului hotărârii privind încetarea procedurii de restructurare, conform art.35 din prezenta lege.

(2) Notificarea se efectuează și în cazul:

- a) extinderii supravegherii asupra activității societății absorbante;
- b) aplicării prevederilor art.212 din prezenta lege referitor la contractele pentru a căror încheiere este necesar acordul administratorului;
- c) stabilirii limitei de creditare prevăzute la art.213 din prezenta lege.

(3) În cazurile prevăzute la alin.(2) al prezentului articol, prevederile art.6 din prezenta lege se aplică în mod corespunzător.

**Articolul 215.** Încetarea supravegherii

(1) Instanța de judecată la cererea părții interesate, dispune încetarea supravegherii în cazul:

- a) executării sau asigurării executării creanțelor supravegheate;
- b) expirării termenului procedurii de realizare a planului.

(2) Despre încetarea supravegherii, instanța de judecată dispune notificarea conform art.6 din prezenta lege.

**Articolul 216. Cheltuielile de supraveghere**

Cheltuielile de supraveghere le suportă debitorul. În cazul în care executarea obligațiilor este transmisă societății absorbante, ultima va suporta și cheltuielile de supraveghere.

**Articolul 217. Cererea de lichidare în cazul nerealizării planului**

(1) Dacă pe parcursul realizării planului, debitorul nu respectă prevederile lui sau planul nu este realizat în termen, comitetul creditorilor sau fiecare creditor poate înainta o nouă cerere introductivă, care va avea ca efect intrarea în faliment cu lichidarea patrimoniului debitorului, fără a mai fi necesară dovada insolabilității lui.

(2) Intentarea procedurii de faliment ca rezultat al neexecutării planului, conduce la revocarea planului de restructurare. În acest caz, creditorii ale căror creanțe au fost stinse ca urmare a executării planului de restructurare sînt obligați să restituie tot ce au primit în baza realizării planului. Creanțele creditorilor, care au reîntors ceea ce au primit în urma executării planului, se restabilesc în tabelul creanțelor în mărimea corespunzătoare.

(3) Revocarea planului de restructurare nu servește temei pentru restituirea sumelor achitate creditorilor masei și creditorilor de rangul unu, doi și trei în perioada aplicării planului.

(4) Creanțele creditorilor care au fost amîinate sau eşalonate prin planul de restructurare, odată cu revocarea acestuia se restabilesc la scadență.

(5) Înregistrarea cererii menționate la alin.(1) al prezentului articol nu suspendă continuarea activității debitorului pînă cînd instanța de judecată nu hotărăște asupra ei.

(6) Hotărîrea instanței de judecată cu privire la respingerea unei noi cereri introductive poate fi atacată cu recurs de creditori.

(7) Respingerea recursului nu exclude posibilitatea înaintării ulterioare de către creditori a unei cereri introductive, dacă aceștia consideră continuarea procedurii planului ca o cauză a pierderii patrimoniului debitorului, afectînd interesele creditorilor.

(8) În partea nereglementată de prezentul articol, se aplică efectele prevăzute de legislația civilă la nulitatea actelor juridice.

### Secțiunea a 5-a PROCEDURA ACCELERATĂ

**Articolul 218. Dispoziții generale**

(1) Prezenta secțiune se aplică față de întreprinderea aflată în dificultate financiară.

(2) Scopul procedurii accelerate de restructurare este salvagardarea întreprinderii aflate în dificultate financiară, în vederea continuării activității acesteia, a păstrării locurilor de muncă și a acoperirii creanțelor debitorului prin aplicarea unui plan de restructurare.

**Articolul 219. Depunerea cererii de restructurare**

(1) Debitorul, aflat în dificultate financiară, este în drept să depună în fața instanței de judecată cerere introductivă motivată privind intentarea procedurii accelerate de restructurare, care trebuie să conțină datele și informațiile prevăzute de art.16 și la care se anexează actele nominalizate la art.17 din prezenta lege, inclusiv actul actualizat de inventariere a patrimoniului, proiectul planului de restructurare a debitorului.

(2) Nu pot formula cerere introductivă de restructurare accelerată, debitorii care în ultimii 5 ani, precedenți hotărîrii de deschidere a procedurii, au mai fost supuși unei astfel de proceduri, sau care la data depunerii cererii introductive se află în proces de insolabilitate, de faliment sau de restructurare.

(3) Dacă după intentarea procedurii accelerate de restructurare a debitorului, se depune una sau mai multe cereri introductive privind intentarea procesului de insolabilitate formulate de creditori împotriva aceluiași debitor, acestea din urmă se restituie fără examinare.

**Articolul 220. Intentarea procedurii**

(1) Instanța de judecată este obligată să admită cererea introductivă depusă cu respectarea Codului de procedură civilă și ale prezentei legi și să inițieze procedura accelerată de restructurare a debitorului. Cererea introductivă întocmită cu încălcarea prevederilor alin.(1) art. 219 din prezenta lege se restituie fără examinare.

(2) Despre admiterea cererii introductive și intentarea procedurii accelerate de restructurare a debitorului, instanța de judecată adoptă imediat din oficiu o încheiere, dar în cel mult 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii.

(3) Odată cu intentarea procedurii accelerate de restructurare, instanța de judecată va pune sub observație debitorul prin desemnarea unui administrator provizoriu, va dispune aplicarea măsurilor de asigurare prevăzute de art.24 din prezenta lege și va fixa locul, data și ora ședinței de validare a mărimii creanțelor și adunării creditorilor de votare a planului de restructurare. Art.23, 24, 25, 26 și alin.(1) art.27 din prezenta lege se aplică în măsura în care nu contravin prevederilor prezentei secțiuni.

(4) În termen de maximum 5 zile lucrătoare de la desemnare, administratorul provizoriu va notifica în scris toți creditorii menționați în lista depusă de debitor și va publica, pe cheltuiala debitorului, în modul stabilit la art.6 din prezenta lege, a unui aviz prin care să prevadă :

a) termenul-limită de depunere, de către creditori, a referinței la cererea introductivă de intentare a procedurii de restructurare, precum și termenul-limită pentru înregistrarea cererii de admitere a creanțelor asupra patrimoniului debitorului, care vor fi de maximum 30 de zile calendaristice de la data publicării avizului și cerințele pentru ca o creanță înregistrată să fie considerată valabilă;

b) termenul de verificare a creanțelor, întocmire și comunicare a tabelului de creanțe, care nu va depăși 7 zile lucrătoare, de la expirarea termenului prevăzut la lit.a);

c) locul, data și ora ședinței de validare a creanțelor, care va avea loc în maximum 7 zile lucrătoare de la expirarea termenului prevăzut la lit.b).

d) locul, data și ora ședinței adunării creditorilor de votare a planului de restructurare, care va avea loc în maximum 3 zile lucrătoare de la expirarea termenului prevăzut la lit.c).

e) informația unde creditorii pot lua cunoștință cu proiectul planului de restructurare.

(5) Administratorul provizoriu pînă la ședința creditorilor de votare a planului de restructurare este obligat să prezinte instanței de judecată un raport care va indica existența posibilității reale de menținere, în totalitate sau parțială, a întreprinderii debitorului și de aplicare a planului de restructurare efectivă a activității debitorului, ori după caz, motivele care nu permit restructurarea debitorului prevăzute la art.205 din prezenta lege.

#### **Articolul 221. Declararea, contestarea și validarea creanțelor**

(1) Toate creanțele înaintate de creditori vor fi supuse verificării de către administratorul provizoriu, înregistrării într-un tabel și validării de către instanța de judecată, conform procedurii stabilite la secțiunea 1 capitolul V din prezenta lege, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

(2) Creanțele introduse de administratorul provizoriu în tabelul creanțelor, în baza datelor de evidență contabilă a debitorului și neconfirmate prin cererea de admitere a creditorului, precum și creanțele care au fost înaintate de creditori după termenul prevăzut în avizul publicat, se atribuie de instanța de judecată la masa credală, cu titlu provizoriu. Creanțele trecute, cu titlu provizoriu, se iau în calcul la elaborarea planului de restructurare prin rezervarea lor din masa debitoare.

(3) Contestările creditorilor cu privire la creanțele și drepturile de preferință trecute de administratorul provizoriu în tabelul creanțelor și a celor respinse de către acesta, trebuie depuse la instanța de judecată în scris cu cel puțin două zile înainte de ședința stabilită pentru votarea planului de restructurare. În ședința de validare a creanțelor, instanța de judecată va soluționa toate contestațiile, chiar dacă pentru soluționarea unora ar fi nevoie de administrare de probe, în acest din urmă caz, instanța de judecată poate să admită, în tot sau în parte, creanțele, în mod provizoriu, la masa credală pe perioada judecării contestației.

(4) Odată cu admiterea creanțelor la masa credală cu titlu provizoriu, instanța de judecată, prin încheiere irevocabilă motivată, determină mărimea creanțelor admise provizorii cu care creditorul va avea dreptul să participe și să voteze pentru sau contra planului de restructurare și asupra altor chestiuni din ordinea de zi. În acest caz, dreptul de vot acordat creditorului va avea valoare și va produce efecte numai pentru ședința de votare a planului de restructurare. Validarea ulterioară a creanței trecute cu titlu provizoriu în tabel și cu care nu s-a participat la votarea planului de restructurare, precum și respingerea cererii de validare a creanțelor trecute provizoriu cu drept de vot în tabelul de creanțe, nu

poate servi temei legal pentru anularea planului aprobat și a altor hotărâri adoptate la adunarea creditorilor.

#### **Articolul 222. Proiectul planului de restructurare**

(1) Structura și conținutul planului de restructurare a debitorului în procedură accelerată, trebuie să prezinte, în mod detaliat:

a) situația analitică a activului și a pasivului debitorului, precum și cauzele stării de dificultate financiară a acestuia;

b) programul de stingere a creanțelor;

c) procentul preconizat de satisfacere a creanțelor, ca urmare a implementării măsurilor de redresare propuse, precum: amînări sau reeșalonări la plata creanțelor, stingerea în tot sau în parte a unor creanțe sau numai a dobînzilor ori a penalităților de întîrziere prin compensare, prin confuziune, prin remiterea totală sau parțială a datoriei, prin novație, prin convertirea datoriilor în cote-părți din capitalul statutar al debitorului sau în acțiuni, prin convertirea în acțiuni a obligațiilor și a altor titluri de valoare, precum și prin alte modalități legale de stingere a obligațiilor.

(2) Prin proiectul planului de restructurare, supus aprobării creditorilor, debitorul propune, de asemenea, confirmarea candidaturii administratorului insolabilității, care va supraveghea realizarea lui și remunerația acestuia pentru perioada executării planului.

(3) De măsurile cuprinse în planul de restructurare acceptat de creditori, inclusiv de modificările creanțelor, profită și codebitorii, fidejuserii și terții garanți.

#### **Articolul 223. Ședința de votare a planului de restructurare**

(1) Adunarea creditorilor de votare asupra planului de restructurare se ține cu prezența creditorilor și/sau reprezentanților acestora. Atribuțiile secretarului adunării creditorilor le exercită administratorul provizoriu. Prevederile art.191-195 și art.199-204 se aplică în măsura în care nu contravin prezentului articol.

(2) Adunarea creditorilor se desfășoară, de regulă, la data convocării, dar nu mai tîrziu de trei zile de la ședința de validare a creanțelor. În cazul în care chestiunile din ordinea de zi ale adunării creditorilor se transferă de aceasta pentru examinare la o dată ulterioară, este obligatorie respectarea procedurii de notificare prevăzute la art.6 din prezenta lege. Adunarea creditorilor poate avea loc și fără respectarea procedurii de notificare în cazul în care creditorii ce reprezintă întreaga valoare a creanțelor introduse în tabelul creanțelor decid unanim ținerea acesteia.

(3) Ordinea de zi a adunării creditorilor va prevedea cel puțin trei chestiuni care urmează a fi examinate consecutiv:

a) examinarea raportului administratorului provizoriu, referitor la oportunitatea restructurării debitorului;

b) examinarea și votarea planului de restructurare;

c) desemnarea administratorului insolabilității și a comitetului creditorilor pe perioada de restructurare a debitorului.

(4) în temeiul tabelului de creanță aprobat de instanța de judecată conform art.221 din prezenta lege, administratorul provizoriu va întocmi lista creditorilor cu drept de vot și o va prezenta creditorilor prezenți spre semnare în scopul determinării cvorumului, va întocmi și prezenta spre aprobare ordinea de zi, care va putea fi completată de adunare sau la cererea unuia din creditorii cu drept de vot, va întocmi buletinele de vot și procesele-verbale de votare și va perfectă procesul-verbal al ședinței.

(6) După audierea raportului administratorului provizoriu, adunarea creditorilor trece la votarea planului de restructurare. Votarea planului de restructurare are loc pe clase de creditorii în modul stabilit de art.200-203 din prezenta lege, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune. Planul de restructurare acceptat de adunarea creditorilor devine obligatoriu și este opozabil pentru toți creditorii care nu au participat la votare, sau care au votat contra.

**Articolul 224.** Confirmarea planului și încetarea procedurii de restructurare a debitorului

(1) Odată cu acceptarea de către adunarea creditorilor a planului de restructurare, instanța de judecată imediat, dar nu mai târziu de cinci zile, prin hotărâre definitivă va confirma planul și va înceta procedura accelerată de restructurare a debitorului, trecând la procedura de realizare a planului confirmat.

(2) Instanța de judecată poate să nu aprobe hotărârea adunării creditorilor și să nu confirme planul de restructurare, doar pe motivele indicate la art.205 din prezenta lege.

(3) În cazul neconfirmării planului de restructurare, instanța de judecată poate dispune, concomitent, intentarea față de debitor a procedurii de faliment, dacă constată temei de insolvabilitate a debitorului.

(4) Dacă odată cu neconfirmarea planului de restructurare instanța nu dispune intentarea falimentului față de debitor, fiecare creditor poate să introducă în instanță o nouă cerere introductivă, care în cazul admiterii, va avea ca efect, intentarea procedurii de faliment a debitorului.

(5) Prin hotărârea de confirmare a planului de restructurare, instanța de judecată confirmă candidatura administratorul insolvabilității, dacă acesta a fost ales de adunarea creditorilor și aprobă planul de restructurare. Din data pronunțării, hotărârea instanței de judecată produce efectele prevăzute la art.184, 208-214 din prezenta lege, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

(6) Dispozitivul hotărârii de confirmare a planului și de încetare a procedurii accelerate de restructurare a debitorului se publică conform art.7 din prezenta lege și se execută imediat din data pronunțării, fiind susceptibilă contestării cu recurs de creditorii în termen de cinci zile de la publicare.

(7) Pe perioada procedurii de realizare a planului de restructurare nu se poate intenta proces de insolvabilitate sau de faliment față de debitor.

(8) Dispozițiile secțiunilor 1-4 ale prezentului capitol se aplică în mod corespunzător în măsura în care nu contravin prevederilor prezentei secțiuni.

**Articolul 225.** Efectele confirmării planului și încetării procedurii de restructurare

(1) Din momentul adoptării hotărârii de încetare a procedurii de restructurare și de continuare a procedurii de realizare a planului, debitorul reîntră în dreptul de administrare și își desfășoară activitatea în limitele afacerii sale obișnuite, în condițiile planului de restructurare.

(2) Planul de restructurare poate reglementa supravegherea realizării sale de către administratorul insolvabilității desemnat de adunarea creditorilor. Dispozițiile privind supravegherea realizării planului nu sînt afectate de încetarea procedurii accelerate de restructurare a debitorului.

(3) La data confirmării planului de restructurare, se sting toate creanțele născute înainte de confirmarea planului și neincluse în plan.

(4) Dispozițiile secțiunii a 4-a din prezentul capitol se aplică în mod corespunzător în măsura în care nu contravin prevederilor prezentei secțiuni.

**Articolul 226.** Efectele nerealizării planului de restructurare

(1) Dacă, pe parcursul realizării planului, debitorul încalcă condițiile planului și/sau termenele prevăzute de programul de stingere a creanțelor, ori nu asigură rezervarea masei debitoare pentru creanțele trecute cu titlu provizoriu, fiecare creditor este în drept să înainteze instanței de judecată o cerere introductivă, care va avea efect intrarea în faliment cu lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolvabilității lui.

(2) Art.217 din prezenta lege se aplică în mod corespunzător.

## **Capitolul VII DESCALIFICAREA DEBITORULUI**

**Articolul 227.** Tipurile descalificării

În cazul în care se va constata că debitorul a contribuit din culpă sau din neglijență la survenirea propriei insolvabilități, prin hotărâre a instanței de judecată privind încetarea procesului, persoana culpabilă poate fi privată de dreptul:

- a) de a fi aleasă sau desemnată într-o funcție publică sau să continue să dețină o asemenea funcție;
- b) de a activa în calitate de administrator în procesele de insolvabilitate sau de lichidator;
- c) de a fi membru al unui organ de conducere sau de control într-o societate comercială, sau asociație de economii și împrumut.

**Articolul 228.** Aplicarea descalificării

(1) Instanța de judecată aplică descalificările conform art.227 din prezenta lege și în cazul în care o persoană a fost director, membru al comitetului de conducere al unei societăți comerciale ajunsă insolvabilă în perioada în care exercită această funcție sau într-o perioadă de 6 luni după încetarea exercitării acestei funcții.

(2) Perioada minimă de descalificare este de 12 luni, iar cea maximă de 5 ani.

(3) Efectele descalificării încetează în mod automat din data expirării perioadei de descalificare stabilite în hotărârea de descalificare.

(4) Prevederile prezentului articol se aplică în modul corespunzător atât față de cetățenii Republicii Moldova, precum și față de cetățenii străini și apatrizi în funcție de statutul lor juridic pe teritoriul Republicii Moldova.

#### **Articolul 229. Degrevarea debitorului**

(1) După terminarea achitării cu creditorii indicați la art.43 din prezenta lege, debitorul este degrevat de executarea ulterioară a creanțelor creditorilor, cu excepția celor prevăzute la alin.(2) al prezentului articol.

(2) Creanțele creditorilor de recuperare a pensiei alimentare, a prejudiciilor cauzate sănătății, precum și alte creanțe personale care nu au fost înaintate, nu au fost satisfăcute sau au fost satisfăcute parțial în cadrul procesului de insolabilitate își păstrează valabilitatea și după încetarea procesului de insolabilitate și pot fi înaintate integral sau, respectiv, în partea nesatisfăcută.

(3) În cazul în care se va constata că debitorul a tăinuit de la executare sau a transmis ilegal anumite bunuri ale sale unor terți, creditorul a cărui creanță nu a fost satisfăcută în cadrul procesului de insolabilitate poate cere executarea creanței sale din contul acestor bunuri și după încetarea procesului.

### **Capitolul VIII UNELE PARTICULARITĂȚI ALE INSOLVABILITĂȚII ÎN RAMURA AGRICOLĂ**

#### **Articolul 230. Valorificarea bunurilor întreprinderilor agricole**

(1) La vânzarea bunurilor imobile, care sînt destinate producerii și/sau prelucrării produselor agricole și care aparțin întreprinderii agricole împotriva căreia s-a intentat un proces de insolabilitate în conformitate cu prezenta lege, de dreptul de preemțiune beneficiază, în cazul egalității ofertelor de cumpărare a acestor bunuri imobile, unitățile agricole învecinate cu întreprinderea agricolă în stare de insolabilitate.

(2) Vânzarea terenurilor cu destinație agricolă ale debitorului în stare de insolabilitate se efectuează în modul stabilit de legislația funciară.

#### **Articolul 231. Considerarea caracterului sezonier**

La intentarea procesului de insolabilitate unei întreprinderi agricole, precum și pe parcursul procesului, instanța de judecată și administratorul vor ține cont de caracterul sezonier al producției agricole și de dependența acesteia de factorii naturali și climatici, precum și de posibilitatea satisfacerii creanțelor creditorilor din contul veniturilor care pot fi obținute de întreprinderea agricolă pînă la și după încheierea perioadei de lucrări agricole.

### **Capitolul IX PARTICULARITĂȚILE INSOLVABILITĂȚII GOSPODĂRIEI ȚĂRĂNEȘTI (DE FERMIER)**

**Articolul 232.** Particularitățile intentării procesului de insolabilitate gospodăriei țărănești (de fermier)

(1) Cererea introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate gospodăriei țărănești (de fermier) poate fi înaintată de conducătorul gospodăriei doar cu acordul scris al tuturor membrilor ei.

(2) Pe lîngă documentele prevăzute la art.17 din prezenta lege, conducătorul gospodăriei țărănești (de fermier) anexează la cererea introductivă documente privind:

- a) componența și valoarea patrimoniului gospodăriei țărănești (de fermier);
- b) componența și valoarea bunurilor aflate în proprietatea membrilor gospodăriei, precum și sursele acestor bunuri;
- c) mărimea veniturilor estimate pentru încheierea sezonului de lucrări agricole.

(3) Documentele indicate la alin.(2) al prezentului articol se anexează și la referința privind cererea introductivă a creditorilor.

#### **Articolul 233. Inițierea procedurii simplificate de faliment**

(1) Instanța de judecată, în termen de cel mult 30 de zile de la data înregistrării cererii introductive, va emite hotărârea de recunoaștere a gospodăriei țărănești (de fermier) ca insolabilă și va iniția față de aceasta procedura simplificată de faliment. Procedura de observație față de gospodăria țărănească (de fermier), nu se aplică.

(2) Prevederile art.136 din prezenta lege se aplică în mod corespunzător, cu excepțiile stabilite de prezentul capitol.

**Articolul 234.** Masa debitoare în cazul insolabilității gospodăriei țărănești (de fermier)

(1) În cazul intentării procedurii simplificate de faliment gospodăriei țărănești (de fermier), la masa debitoare se atribuie bunurile aflate în proprietatea comună a membrilor gospodăriei, inclusiv plantațiile, instalațiile de irigare, animalele productive și de lucru, păsările, tehnica și utilajele, mijloacele de transport, inventarul și alte bunuri, procurate pentru gospodăria țărănească (de fermier) din mijloacele comune ale membrilor gospodăriei, precum și dreptul de arendă a terenurilor și alte drepturi patrimoniale proprietate a debitorului, care pot fi evaluate în bani.

(2) Bunurile membrilor gospodăriei țărănești (de fermier), precum și alte bunuri proprietate pentru care există probe că ele au fost procurate din venituri ce nu sînt proprietate comună a membrilor gospodăriei, nu se includ sau, respectiv, se exclud din masa debitoare.

**Articolul 235.** Vânzarea patrimoniului gospodăriei țărănești (de fermier)

În cadrul procedurii simplificată de faliment al gospodăriei țărănești (de fermier), bunurile imobile din masa debitoare (inclusiv drepturile patrimoniale privind aceste bunuri) pot fi vândute în modul stabilit de prezenta lege, cu condiția obligatorie de menținere a destinației bunurilor vândute.

## **Capitolul X PARTICULARITĂȚILE INSOLVABILITĂȚII SOCIETĂȚILOR DE ASIGURĂRI**

**Articolul 236.** Examinarea insolvabilității societăților de asigurări

(1) Cererea introductivă privitoare la insolvabilitatea unei societăți de asigurări poate fi depusă de către debitor, de creditorii chirografari și de organul de stat autorizat cu reglementarea activității de asigurare.

(2) La examinarea cauzelor insolvabilității societăților de asigurări, participarea la proces a organului de stat autorizat cu reglementarea activității de asigurări este obligatorie.

**Articolul 237.** Vânzarea complexului patrimonial al societății de asigurări

(1) Complexul patrimonial unic al societății de asigurare poate fi înstrăinat în cadrul procesului de insolvabilitate altei societăți de asigurare, numai cu acordul acesteia de a prelua întregul portofoliu de asigurare, care reprezintă o totalitate a contractelor de asigurare, împreună cu toate drepturile și obligațiile ce derivă din contracte.

(2) Are dreptul să dobândească complexul patrimonial unic al societății de asigurare insolvable, societatea de asigurare care satisface următoarele cerințe:

a) dispune de licență, să practice riscurile, clasa sau clasele de asigurări pentru care s-a încheiat contractul de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic și acordul privind transferul de portofoliu;

b) deține o marjă de solvabilitate disponibilă superioară marjei de solvabilitate minime atât înainte de cumpărarea complexului unic, cât și după aceasta;

c) după încheierea tranzacției, va dispune de rezerve tehnice și active admise suficiente să acopere rezervele tehnice, în structura prevăzută în legislația în vigoare, pentru a acoperi toate obligațiile care decurg din contractele de asigurare (reasigurare) în vigoare.

**Articolul 238.** Dreptul la creanță al asiguraților în cazul intentării procesului de insolvabilitate societății de asigurări

(1) În cazul intentării procesului de insolvabilitate societății de asigurări, acțiunea contractelor de asigurare, încheiate de societatea insolubilă, ale căror cazuri asigurate nu au survenit pînă la data intentării procesului de insolvabilitate încetează, cu excepția cazului prevăzut la art.237 din prezenta lege.

(2) Prima de asigurare achitată pentru contractele de asigurări generale, a căror acțiune a încetat în temeiul alin. (1) al prezentului articol, se restituie

asiguratului pentru lunile complete de pînă la expirarea contractului, reținînd suma cheltuielilor de gestiune efective, dar nu mai mult de 20% din prima de asigurare calculată spre restituire .

(3) Pe contractele de asigurări de viață, a căror acțiune a încetat în temeiul alin. (1) al prezentului articol, asiguratului i se restituie rezerva acumulată (suma de răscumpărare).

(3) Asigurații (beneficiarii) din contractele de asigurare ale căror cazuri asigurate au survenit pînă la data intentării procesului de insolvabilitate pot pretinde achitarea despăgubirii sau îndemnizației de asigurare.

**Articolul 239.** Prioritatea creanțelor creditorilor de asigurări.

În cazul societății de asigurare aflate în proces de insolvabilitate, creanțele creditorilor de asigurări au prioritate absolută față de alte creanțe în ceea ce privește:

1) activele admise să acopere rezervele tehnice și matematice ale acestei societăți de asigurare, din care se satisfac în mod primordial creanțele asiguraților;

2) totalitatea activelor societății de asigurare cu excepția:

a) creanțelor angajaților societății de asigurare privind plata salariului pentru perioada de pînă la 6 luni precedente luării hotărîrii de intentare a procesului de insolvabilitate;

b) creanțelor față de bugetul public național și față de sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală pentru perioada de pînă la un an precedent luării hotărîrii de intentare a procesului de insolvabilitate.

**Articolul 240.** Executarea creanțelor creditorilor chirografari ai societății de asigurări

În cazul intentării procesului de insolvabilitate societății de asigurare, creanțele creditorilor chirografari sînt satisfăcute în următoarea ordine:

a) în primul rînd, creanțele creditorilor din contractele de asigurare personală obligatorie;

b) în al doilea rînd, creanțele creditorilor din alte contracte de asigurare obligatorie;

c) în al treilea rînd, creanțele altor creditori asigurați (beneficiari), inclusiv creanțele prevăzute la alin.(2) și (3) art.238 din prezenta lege;

d) în al patrulea rînd, creanțele celorlalți creditori chirografari.

## **Capitolul XI PARTICULARITĂȚILE INSOLVABILITĂȚII PARTICIPANȚILOR PROFESIONIȘTI LA PIAȚA VALORILOR MOBILIARE**

**Articolul 241.** Examinarea insolvabilității participanților profesioniști la piața valorilor mobiliare

(1) Cererea introductivă cu privire la insolvabilitatea unui participant profesionist la piața valorilor mobiliare poate fi depusă de către debitor, de

creditorii chirografari și de autoritatea de stat abilitată cu funcții de reglementare pe piața valorilor mobiliare.

(2) La examinarea cauzelor privind insolvabilitatea participanților profesioniști la piața valorilor mobiliare, participarea la proces a autorității de stat cu funcții de reglementare a pieței valorilor mobiliare este obligatorie.

(3) Procedura de insolvabilitate a participanților profesioniști la piața valorilor mobiliare se efectuează în conformitate cu prevederile prezentei legi și legislației în domeniul valorilor mobiliare.

#### **Articolul 242. Excepții de aplicare a legii**

Valorile mobiliare și alte bunuri ale clienților aflate la debitorul insolubil participant profesionist la piața valorilor mobiliare nu se atribuie la masa debitoare, iar după intentarea procesului de insolvabilitate, se restituie proprietarilor de drept, dacă legea nu prevede altfel.

#### **Articolul 243. Executarea contractelor**

(1) După intentarea procesului de insolvabilitate unui participant profesionist la piața valorilor mobiliare, acțiunea contractelor cu clienții, încheiate de debitor, încetează. Un astfel de contract poate continua doar dacă administratorul și clienții debitorului insolubil reconfirmă valabilitatea lui după intentarea procesului de insolvabilitate.

(2) Administratorul este obligat, în termen de 10 zile de la intentarea procesului de insolvabilitate, să comunice prin avis clienților debitorului insolubil despre intentarea procesului și desemnarea administratorului. În avis, el indică datele sale de identificare juridice și propune clienților să dispună asupra acțiunilor ce urmează să fie întreprinse de administrator privind valorile mobiliare ale acestora.

**Articolul 244.** Satisfacerea creanțelor creditorilor chirografari ai participanților profesioniști la piața valorilor mobiliare

Dacă cerințele clienților privind restituirea valorilor mobiliare de aceeași clasă (aceiași emitent, aceeași categorie, același tip, aceeași serie) depășesc cantitatea acestor valori care se află în dispoziția debitorului participant profesionist la piața valorilor mobiliare, restituirea acestor valori clienților se face proporțional creanțelor acestora, iar în partea nesatisfăcută creanțele se satisfac în modul prevăzut la art.43 din prezenta lege.

### **Capitolul XII**

#### **PARTICULARITĂȚILE INSOLVABILITĂȚII ASOCIAȚILOR DE ECONOMII ȘI ÎMPRUMUT**

**Articolul 245.** Examinarea insolvabilității asociațiilor de economii și împrumut

(1) Cererea introductivă privitoare la insolvabilitatea unei asociații de economii și împrumut poate fi depusă de către însăși asociația de economii și

împrumut debitoare, de creditorii chirografari și de Comisia Națională a Pieței Financiare.

(2) La examinarea cauzelor de insolvabilitate a asociațiilor de economii și împrumut, participarea reprezentantului Comisiei Naționale a Pieței Financiare este obligatorie.

**Articolul 246.** Excepțiile aplicării legii în cazul asociațiilor de economii și împrumut

(1) Prin derogare de la prevederile art.43 din prezenta lege, creanțele din depunerile de economii ale membrilor asociațiilor de economii și împrumut se atribuie rangului al doilea al creanțelor chirografare.

(2) Calcularea dobânzilor la obligațiile asociației de economii și împrumut aflate în proces de insolvabilitate se întrerupe.

(3) Complexul patrimonial al asociației de economii și împrumut poate fi vândut în cadrul procesului ei de insolvabilitate doar unei asociații de economii și împrumut care satisface următoarele cerințe:

a) deține categoria de licență, eliberată de Comisia Națională a Pieței Financiare, corespunzătoare serviciilor care urmează a fi prestate în urma preluării complexului patrimonial;

b) asigură respectarea normelor de prudență financiară atât înainte de cumpărarea complexului patrimonial, cât și după aceasta;

c) există acordul cumpărătorului de a-și asuma obligațiile ce reies din contractele încheiate de asociația insolubilă, valabile la data începerii procedurii de insolvabilitate.

### **Capitolul XIII**

#### **RĂSPUNDEREA MEMBRILOR ORGANELOR DE CONDUCERE ALE DEBITORULUI**

**Articolul 247.** Membrii organelor de conducere ale debitorului

(1) Membri ai organelor de conducere ale debitorului, în sensul prezentei legi, pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

(2) Prevederile alin.(1) al prezentului articol se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la momentul intentării procesului de insolvabilitate, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare datei intentării procesului.

**Articolul 248.** Răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului

(1) Dacă în cadrul procedurii sint identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea

administratorului insolvabilității sau a lichidatorului, instanța de insolvabilitate, poate dispune ca o parte din datoriile debitorului ajuns în stare de insolvabilitate, să fie suportate de membrii organelor de conducere și/sau supraveghere din cadrul societății, precum și de orice altă persoană care a cauzat insolvabilitatea debitorului, prin una dintre următoarele fapte:

- a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;
- b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;
- c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau detumarea (ascunderea) a unei părți din activul debitorului;
- d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate;
- e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, de constituire și a ștampilei;
- f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care ducea în mod vădit debitorul la incapacitate de plată;
- g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori;
- h) nedeplinirea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14 din prezenta lege;
- i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

(2) Aplicarea prevederilor alin.(1) ale prezentului articol nu exclude aplicarea față de debitor a unor sancțiuni administrative sau penale pentru fapte ce constituie contravenții sau infracțiuni. În acest sens, la cererea comitetului creditorilor, administratorul/lichidatorul transmite toate documentele organelor procuraturii spre a fi examinate la obiectul existenței de motive (fapte) ce ar putea angaja urmărirea penală a debitorului sau a membrilor organelor de conducere ale acestuia.

(3) Comitetul creditorilor poate cere instanței de judecată să fie autorizată să introducă acțiunea prevăzută la alin.(1) al prezentului articol, dacă administratorul insolvabilității sau lichidatorul a omis să formuleze acțiunea în cauză și răspunderea persoanelor la care se referă alin.(1) amenință să se prescrie.

(4) În caz de pluralitate, răspunderea persoanelor prevăzute la alin.(1) al prezentului articol este solidară, cu condiția că apariția stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei de timp în care și-au exercitat mandatul sau în care au deținut poziția care ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului. Persoanele în cauză se pot apăra de solidaritate dacă, în organelle colegiale de conducere a debitorului, s-au opus la actele sau faptele care au cauzat insolvabilitatea sau au lipsit de la luarea deciziilor care au cauzat insolvabilitatea și au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziția lor la aceste decizii.

(5) Acțiunea prevăzută la alin.(1) al prezentului articol se prescrie în termen de trei ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia cunoscută persoana care a cauzat apariția stării de insolvabilitate, dar nu mai devreme de doi ani de la data hotărârii de intentare a procesului de insolvabilitate.

(6) În toate cazurile, asupra acțiunii prevăzute la alin.(1) al prezentului articol, instanța de judecată se va pronunța prin hotărâre, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

#### **Articolul 249. Executarea silită**

(1) Odată cu cererea formulată conform art.248 din prezenta lege, administratorul insolvabilității sau lichidatorul, ori, după caz, comitetul creditorilor, va putea cere instanței de judecată să instituie măsuri asigurătorii asupra bunurilor din patrimoniul persoanelor urmărite conform art.248 din prezenta lege. Cererea de măsuri asigurătorii poate fi formulată și ulterior introducerii acțiunii prevăzute la art.248 din prezenta lege.

(2) Sumele depuse potrivit dispozițiilor art.248 din prezenta lege vor intra în masa debitoare și vor fi destinate, în cazul procedurii de restructurare, completării fondurilor necesare continuării activității debitorului, iar în caz de faliment, acoperirii pasivului.

(3) Executarea silită împotriva persoanelor prevăzute la art.247, alin.(1) art.248 din prezenta lege se efectuează de către executorul judecătoresc, conform Codului de executare.

(4) După închiderea procedurii falimentului sau de restructurare a debitorului, sumele obținute din executarea silită vor fi repartizate de către administratorul insolvabilității/lichidatorul, în conformitate cu prevederile prezentei legi, în temeiul tabelului definitiv consolidat și planului de distribuire finală.

### **Capitolul XIII**

#### **REGISTRUL CAUZELOR DE INSOLVABILITATE**

##### **Articolul 250. Conținutul registrului cauzelor de insolvabilitate**

(1) Instanțele de judecată țin registrul cauzelor de insolvabilitate, în care se fac mențiuni despre fiecare cauză de insolvabilitate examinată sau în curs de examinare. În registru se menționează în mod special:

- a) numele și prenumele (denumirea) persoanei care a înaintat cererea introductivă și data înaintării acesteia;
- b) data și temeiul intentării procesului de insolvabilitate sau respingerii cererii introductive;
- c) numele, prenumele și sediul administratorului;
- d) procedura aplicată debitorului și rezultatul ei;
- e) data încetării procesului de insolvabilitate;
- f) cauzele încetării procesului de insolvabilitate;
- g) date privind descalificarea debitorului.

(2) În registrul cauzelor de insolvabilitate se pot face și alte mențiuni necesare despre insolvabilitatea debitorilor.

**Articolul 251. Accesul la registru**

(1) Orice persoană interesată are acces liber la datele din registrul cauzelor de insolabilitate.

(2) Instanța de judecată eliberează persoanelor interesate extrase din registrul cauzelor de insolabilitate în modul stabilit de legislație.

**Capitolul XIV  
DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII****Articolul 252. Insolabilitatea transfrontalieră**

Dacă într-un alt stat a fost deschis proces de insolabilitate împotriva unui debitor care dispune de active pe teritoriul Republicii Moldova, executarea asupra activelor acestuia poate fi inițiată doar în cazul existenței unui acord bilateral între statul respectiv și Republica Moldova cu privire la insolabilitatea transfrontalieră.

**Articolul 253. Situația proceselor pendinte**

Prevederile prezentei legi se aplică și asupra proceselor de insolabilitate intentate pînă la intrarea ei în vigoare.

**Articolul 254. Intrarea în vigoare a prezentei legi**

(1) Prezenta lege intră în vigoare după 180 de zile de la data publicării.

(2) Din momentul intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea insolabilității nr.632-XV din 14 noiembrie 2001.